

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA RACIBÓRZ**

z dnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia "Raportu z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Racibórz za lata 2018-2019"

Na podstawie art. 18 ust. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 713), art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 1219)

**Rada Miasta Racibórz
uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się "Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Racibórz za lata 2018-2019", który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Racibórz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Racibórz

z dnia 2020 r.

**RAPORT Z REALIZACJI
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ
DO ROKU 2023
ZA LATA 2018-2019**

Racibórz, lipiec 2020 roku

ZLECENIODAWCA:

MIASTO RACIBÓRZ

ul. Króla Stefana Batorego 6, 47-400 Racibórz
tel.: 32 75 50 600, faks: 32 75 50 725
mail: boi@um.raciborz.pl, www.raciborz.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Heczmarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl, www.eko-team.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE PRZEZ:

- 1 *Urząd Miasta Racibórz,*
- 2 *Powiat Raciborski,*
- 3 *Straż Miejską w Raciborzu,*
- 4 *Komendę Miejską Policji w Raciborzu,*
- 5 *Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu,*
- 6 *Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,*
- 7 *Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach,*
- 8 *Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,*
- 9 *Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie,*
- 10 *Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Raciborzu,*
- 11 *Wodociągi Raciborskie Sp. z o.o.*
- 12 *Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Jastrzębie Zdrój,*
- 13 *RAFAKO S.A.,*
- 14 *Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Raciborzu,*
- 15 *Górnośląską Spółkę Gazownictwa,*
- 16 *PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.,*
- 17 *Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą w Gliwicach,*
- 18 *Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego,*
- 19 *Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny,*
- 20 *Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,*
- 21 *TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach,*
- 22 *Nadleśnictwo Rybnik,*
- 23 *Nadleśnictwo Rudy Raciborskie,*
- 24 *Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach.*

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	4
1.1.	Podstawa opracowania	4
2.	Zawartość dokumentu.....	4
3.	Analiza stopnia wykonania zadań i realizacji założonych celów ujętych w planie operacyjnym realizacji przedsięwzięć na lata 2016-2019 oraz przyczyn powstałych rozbieżności za lata 2018-2019.....	5
3.1	Klimat i powietrze atmosferyczne	7
3.2	Klimat akustyczny	19
3.3	Oddziaływanie pól elektromagnetycznych.....	25
3.4	Zasoby wodne Gospodarka wodno - ściekowa.....	27
3.5	Zasoby geologiczne	33
3.6	Gleby	35
3.7	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	40
3.8	Ochrona przyrody	46
3.9	Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	52
3.10	Działania edukacyjne	59
3.11	Monitoring środowiska	63
4.	Analiza efektywności Programu w oparciu o wskaźniki w nim określone	66
5.	Podsumowanie i streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	72

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa opracowania

Podstawą formalną opracowania „Raportu...” jest umowa zawarta pomiędzy EKO – TEAM Konsulting z Bielska-Białej, a Miastem Racibórz na wykonanie pracy pt.: „Raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 wraz z perspektywą do roku 2023 za lata 2018-2019” (zwany dalej Raportem).

Podstawą prawną opracowania „Raportu z wykonania w okresie 2018-2019 Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 wraz z perspektywą do roku 2023” jest art. 18 ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020, poz. 1219 z późn. zm.).

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisu art. 17 ust. 1 ustawy Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz. U. z 2020, poz. 1219 z późn. zm.) Prezydent Miasta Raciborza w 2016 roku przygotował dokument pn. „Program ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 wraz z perspektywą do roku 2023”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta nr XXI/282/2016 z dnia 28 września 2016 roku.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu).

Zgodnie z art. 18 ust. POŚ Prezydent Miasta Racibórz wykonuje Raport i przedstawia go Radzie Miasta. Jednocześnie Raport należy przekazać do organu wykonawczego Powiatu Raciborskiego.

Niniejszy dokument stanowi pełny raport i obejmuje okres dwóch ostatnich lat 2018 i 2019.

W dalszej części dokumentu wprowadzono skrót: "Raport..."

2. Zawartość dokumentu

Polityka ochrony środowiska na poziomie miasta to stworzenie warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem, czyli takim rozwojem, który będzie zarówno rozwojem gospodarczym, ekonomicznymi i ekologicznym. Obecnie zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020, poz. 1219 z późn. zm.) jest ona prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.

Program ochrony środowiska ma za zadanie:

- wyznaczanie ram dla późniejszych przedsięwzięć, realizowanych w zakresie innych programów sektorowych województwa,
- zapewnienie efektywnego i sprawnego wykorzystania środków finansowych na działania, wskazane w Programie,
- wsparcie w pozyskiwaniu środków na realizację zadań środowiskowych przez jednostki samorządowe.

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania „Programu ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 wraz z perspektywą do roku 2023” dokonano wyboru priorytetowych przedsięwzięć ekologicznych, w zakresie poszczególnych komponentów środowiskowych, były to między innymi:

- Klimat i powietrze atmosferyczne,
- Klimat akustyczny,
- Oddziaływanie pól elektromagnetycznych,
- Zasoby i jakość wód, gospodarka wodno - ściekowa,
- Zasoby geologiczne,
- Gleby,
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawania odpadów,
- Zasoby przyrodnicze,
- Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- Działania edukacyjne i zarządzanie systemowe
- Monitoring Środowiska.

W zakresie większości dziedzin środowiskowych w Programie ochrony środowiska sprecyzowano konkretne zadania do realizacji.

Celem niniejszego Raportu jest określenie czy zaplanowane zadania na lata 2018 i 2019 zostały zrealizowane i czy zostały osiągnięte efekty ekologiczne.

W związku z tym w dalszej części opracowania w zestawieniach tabelarycznych zobrazowano, jak przebiegała realizacja planowanych zadań w wyznaczonym czasookresie.

W Programie Ochrony Środowiska na szczeblu miasta w harmonogramach realizacji zadań wyszczególnia się dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Miasto Racibórz, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Miasta oraz środkami pozyskanymi z zewnątrz,
- Zadania monitorowane – realizowane przez jednostki takie jak Powiat Raciborski, Straż Miejska w Raciborzu, Komenda Miejska Policji w Raciborzu, Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Raciborzu, Wodociągi Raciborskie Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Jastrzębie Zdrój, RAFAKO S.A., Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Raciborzu, Górnośląska Spółka Gazownictwa, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląski Oddział Regionalny, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, Nadleśnictwo Rybnik, Nadleśnictwo Rudy Raciborskie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, a także przedsiębiorców czy mieszkańców.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z dwóch wymienionych wyżej grup dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Miasta Racibórz i jego jednostek, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego „Raportu...” wyspecyfikowali pisemne prośby o udzielenie informacji do jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

3. Analiza stopnia wykonania zadań i realizacji założonych celów ujętych w planie operacyjnym realizacji przedsięwzięć na lata 2016-2019 oraz przyczyn powstałych rozbieżności za lata 2018-2019

Kierunki działań i zadania zaplanowane na lata 2018 i 2019 zostały zapisane w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 wraz z perspektywą do roku 2023”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta nr XXI/282/2016 z dnia 28 września 2016 roku.

Program ten obejmuje zadania, które planowano do zrealizowania w okresie lat 2016-2023.

W związku z tym część zadań zapisanych w Programie zaplanowane na lata 2016 i 2017 roku powinna być zakończona. Zadania zostały opisane w „Raporcie z wykonania Programu ochrony środowiska dla Gminy Racibórz za lata 2016-2017”. Raport szczegółowo analizował stan realizacji zadań planowanych do wykonania w okresie 2016-2017.

Poniższa część opracowania wskaże:

- analizę stopnia wykonania zadań planowanych w „Programie...” na lata 2018-2019,
- ocenę stopnia realizacji założonych celów ekologicznych ujętych w planie operacyjnym na lata 2016-2019,
- ocenę rozbieżności i ich przyczyn pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem - jeśli taka wystąpi,
- analizę efektywności programu w oparciu o analizę wskaźnikową - jako monitoring realizacji „Programu...”,
- stan realizacji zadań ciągłych takich jak edukacja ekologiczna, które powinny być prowadzone w ciągu całego okresu realizacji „Programu...”.

Niniejszy Raport za lata 2018-2019 powinien być raportem kończącym Program ochrony środowiska, gdyż w 2020 roku planowanej jest wykonanie nowego Programu obejmującego perspektywę od 2020 roku.

Niniejszy Raport będzie starał się odpowiedzieć na pytanie czy Program Ochrony środowiska na lata 2016-2019 został zrealizowany i w jakim stopniu i jakie były ewentualne przyczyny braku jego zakończenia.

W poniższych zestawieniach w formie tabelarycznej zaprezentowano, w jakim zakresie w latach 2018-2019 realizowane były cele zapisane w Programach Ochrony Środowiska dla Miasta Racibórz.

3.1 Klimat i powietrze atmosferyczne

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze miasta Racibórz, związana z realizacją kierunków działań naprawczych” „Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane działania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia w Mieście Racibórz poprzez wymianę istniejącego oświetlenia na oświetlenie w wyższej efektywności energetycznej	<p>Projekt pn.: „Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia w mieście Racibórz, poprzez wymianę istniejącego oświetlenia na oświetlenie o wyższej efektywności energetycznej” realizowany był w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.</p> <p>Projekt był realizowany częściowo w roku 2017 i 2018, ale główna jego część została zrealizowana w roku 2019 roku.</p> <p>Całkowity koszt projektu wyniósł ponad 4 600 000,00 zł, z czego w roku 2019 zrealizowano prace za kwotę ponad 3 600 000 zł.</p> <p>W ramach projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakupiono oprawy oświetleniowe na ul. Długą oraz zakupiono części infrastruktury z tym związaną, • wykonano doświetlenie dwóch przejść dla pieszych na ul. Drzymały obok Urzędu Skarbowego oraz na ul. Opawskiej 113, • wymieniono ponad 9,6 km zasilającej sieci kablowej, • wymieniono 1267 opraw sodowych na oprawy typu LED (z tego 1110 opraw w 2019 roku) oraz dodatkowo dobudowano 10 szt. opraw, • wymieniono 495 szt. słupów oświetlenia ulicznego, • wymieniono 157 wysięgników, • zmodernizowano i wyniesiono poza obręb stacji rozdzielczych TAURON-u, 10 szt. szafek oświetlenia ulicznego. <p>W 2019 roku wykonano także dokumentacje projektowe rozbudowy oświetlenia ulicznego dla ulic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Wygonowa boczne - przed ul. Zakładową, • ul. Myśliwska - końcowa część ulicy z nową zabudową, • ul. Wysoka - nowa sieć kablowa od ul. Akacyjowej do ul. Pod Lipami. <p>Koszt wykonania ww. dokumentacji wyniósł 11 200 zł.</p> <p>Jednocześnie w 2019 roku rozbudowywano oświetlenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Brzeska - 14 latarni - koszt 70 000 zł. • w dzielnicach: Brzezcie, Markowice, Ocice i Stara Wieś 16 punktów oświetleniowych. Koszt wyniósł 64 000 zł. 		wymieniono 1267 opraw, wymieniono 495 szt. słupów oświetlenia
Ograniczenie niskiej emisji na terenie Miasta Racibórz poprzez likwidację lokalnych źródeł ciepła/palenisk węglowych w budynkach jednorodzinnych i	<p>W 2018 roku w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonano 346 modernizacji źródeł ciepła (227 w budynkach jednorodzinnych, 108 w lokalach mieszkalnych, 7 w budynkach wielorodzinnych (obejmujących 86 lokali), 1 w budynku użytkowym i 3 w lokalach użytkowych), 	<p>W 2019 roku w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonano 226 modernizacji źródeł ciepła (165 w budynkach jednorodzinnych, 52 w lokalach mieszkalnych, 5 w budynkach wielorodzinnych - obejmujących 53 lokale, 3 w budynku użytkowym i 1 w lokalu użytkowym), 	wymieniono 572 źródła termomodernizacja w 195 budynkach montaż 52 instalacji do podgrzewania ciepłej wody

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

<p>indywidualnych lokalach oraz montaż instalacji solarnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzono termomodernizację 108 obiektów mieszkalnych (104 budynków jednorodzinnych i 4 budynków wielorodzinnych), • zamontowano 33 szt. instalacji do podgrzewania ciepłej wody. 	<ul style="list-style-type: none"> • termomodernizację 87 obiektów mieszkalnych (83 budynków jednorodzinnych i 4 budynki wielorodzinne), • zamontowano 19 szt. instalacji do podgrzewania ciepłej wody. 	
	<p>W 2018 roku złożone zostały wnioski na dofinansowanie projektów, których zakres obejmuje udzielnie bezpośredniego wsparcia dla mieszkańców w postaci grantów na wymianę instalacji i urządzeń grzewczych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ „Wsparcie rozwoju OZE na terenie Miasta Racibórz - projekt grantowy”, którego planowany koszt wynosi 2,7 mln. ○ „Łączymy z energią” - montaż instalacji OZE w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego” (złożony przez Miasto Racibórz w partnerstwie z innymi gminami Subregionu Zachodniego). Wartość całkowita projektu planowana jest na 21,7 mln zł, w tym udział Miasta Racibórz jako partnera projektu wynosi 2,7 mln zł. ○ „Gminy z dobrą energią” - wymiana urządzeń grzewczych w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego” (wniosek złożony przez Miasto Racibórz w partnerstwie z innymi gminami subregionu zachodniego). Całkowita wartość projektu wynosi 25,2 mln. 		
	<p>W roku 2018 w ramach Programu Czyste Powietrze nie została podpisana żadna umowa z mieszkańcem Raciborza i nikt nie otrzymał dofinansowania.</p> <p>Natomiast w ramach Programu SMOG STOP dotacje do termomodernizacji polegającej na zlikwidowaniu kotłowni opalanych węglem i zastąpieniu ich bardziej ekologicznymi źródłami ciepła otrzymało 10 mieszkańców w tym 6 jednocześnie ze środków budżetu Miasta Racibórz.</p>	<p>W roku 2019 nie realizowano programu STOP SMOG, natomiast w ramach Programu CZYSTE POWIETRZE zlikwidowano 9 kotłowni opalanych węglem kamiennym oraz wybudowano 17 kotłowni gazowych oraz zamontowano 1 pompę ciepła.</p> <p>13 mieszkańców otrzymało jednocześnie dotację z środków Miasta Racibórz.</p>	
<p>Program ograniczenia niskiej emisji</p>	<p>Uchwałą nr XXXII/458/2017 z 27 września 2017 roku Rada Miasta Racibórz przyjęła Program ograniczenia niskiej emisji w Mieście Racibórz na lata 2018 – 2028 z późn. zm. Program określał zasady i kryteria udzielania dotacji. W tym celu opracowano zasady kwalifikacji i kolejności udziału w programie. Zastosowany został system punktowy oraz okresowy nabór wniosków. Zróżnicowana też została wysokość udzielanej dotacji. Z dofinansowania skorzystać mogą osoby planujące wymianę niskosprawnych i nieekologicznych źródeł ciepła, termomodernizację budynków jednorodzinnych lub zastosowanie technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii na cele przygotowania ciepłej wody użytkowej.</p> <p>Kryteria wyboru inwestycji do finansowania oraz tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania określa Regulamin.</p> <p>W 2018 roku podjęto decyzję o zmianie programu. W związku z eskalacją problemu niskiej emisji oraz związanym z tym wzrostem zainteresowania dotacjami, podjęto decyzję o zaprzestaniu udzielania dotacji do wymiany źródeł ciepła na paliwa stałe.</p> <p>W 2018 roku uchwałą nr XLIV/669/2018 z 27 września 2018 roku Rada Miasta Racibórz przyjęła „Program ograniczenia niskiej emisji w Mieście Racibórz na lata 2018 – 2028 z późn. zm.”</p>		<p>W 2019 roku uchwałą z nr X/161/2019 dnia 25 września 2019 roku w sprawie zmiany Uchwały Nr XXXII/458/2017 Rady Miasta Racibórz z dnia 27 września 2017 roku w sprawie „Programu ograniczenia niskiej emisji w Mieście Racibórz na lata 2018-2028” z późn. zm. wprowadzono kolejne zmiany głównie w Rozdziale 7 pn. "Metodyczne i decyzyjne podstawy budowy programu ograniczenia niskiej emisji zanieczyszczeń" dodając między innymi warunek, iż podstawowym warunkiem udziału w Programie jest likwidacja istniejącego kotła węglowego komorowego lub pieca/ów ceramicznego/ch likwidując tym samym możliwość uzyskania dofinansowania do wymiany starych kotłów gazowych.</p> <p>PONE uchwalony w 2018 roku i aktualizowany w 2019 roku</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	„Program ...” określa kierunki działań, jakie należy przedsięwziąć w celu dalszej poprawy jakości powietrza. Wdrażanie kolejnych edycji programów ma pozwolić na obniżenie emisji pyłu zawieszanego PM10 oraz bezno(alfa)pirenu poniżej granicy dopuszczalnych poziomów.		
Termomodernizacja obiektu wraz z adaptacją poddasza na cele dydaktyczne w budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 w Raciborzu przy ul. Myśliwca 16	Zadanie wykonane w poprzednim okresie raportowym.		zadanie zakończone
"Termomodernizacja budynku administracyjnego Muzeum w Raciborzu przy ul. Rzeźniczej 15	W 2018 roku przebudowano i zmodernizowano instalację elektryczną i oświetleniową w pomieszczeniu technicznym, koszt realizacji zadania wyniósł 13 695,71 zł.		tylko instalacja elektryczna
Termomodernizacja Domu Sportowca Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu przy ul. Zamkowej 4	Zadanie wykonane w poprzednim okresie raportowym.		zadanie zakończone
Termomodernizacja dachu budynku hali sportowej LKS Studzienna przy ul. Urbana 5a	Zadanie wykonane w poprzednim okresie raportowym.		zadanie zakończone
Termomodernizacja budynku DK „Strzecha” przy ul. Ks. Londzina 38	W okresie objętym sprawozdaniem nie realizowano zadania. Projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020 pn. „Renowacja budynku Domu Kultury „Strzecha” w Raciborzu” nie otrzymał dofinansowania.		brak realizacji
Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 12 przy ul. Bema 6”	W okresie objętym sprawozdaniem nie realizowano zadania.		brak realizacji
Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 16 przy ul. Brzeskiej 54	W 2018 roku w ramach zadania zawarto umowę na wykonanie remontu części pomieszczeń w budynku Przedszkola nr 16 w Raciborzu przy ul. Brzeskiej 54. Wykonawcą robót była Firma Remontowo - Budowlana „S.JAN-BUD” Jan Szczotka z siedzibą w Raciborzu. Ogólny koszt realizacji wyniósł 175 158,28 zł. Zadanie zakończono i odebrano w dniu 22.11.2018 roku.		zadanie zakończone
Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 3 przy ul. Kozielskiej 27	Zadanie wykonane w poprzednim okresie raportowym.		zadanie zakończone
Termomodernizacja budynku Przedszkola Nr 13 przy ul. Kochanowskiego 4	W okresie objętym sprawozdaniem nie realizowano zadania.		brak realizacji
Termomodernizacja budynku ZSP Nr 4 przy ul. Bojanowskiej 5	Zadanie wykonane w poprzednim okresie raportowym.		zadanie zakończone

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 18 przy ul. Ocickiej 52 oraz Gimnazjum Nr 3 przy ul. Żorskiej 2	W okresie objętym sprawozdaniem nie realizowano zadania.	brak realizacji
Termomodernizacja budynku Gimnazjum Nr 5 przy ul. Opawskiej 81 wraz z wymianą instalacji C.O.	W okresie objętym sprawozdaniem nie realizowano zadania. Z uwagi na likwidację szkół gimnazjalnych, obecnie budynek zajmuje Państwowa Szkoła Muzyczna	brak realizacji
Przygotowanie terenów inwestycyjnych typu brownfield poprzez uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej działek w obrębie ulic Cecylii i Gospodarczej w Raciborzu	<p>Realizacja zadania jest kontynuacją zadania z 2015 roku.</p> <p>W roku 2015 zlecono opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej dotyczącej przedmiotowego zadania. Wykonawcą dokumentacji zostało Biuro Projektowe PROFIM, z siedzibą w Raciborzu.</p> <p>Na podstawie opracowanej dokumentacji w trybie przetargu nieograniczonego wybrano wykonawcę robót budowlanych, którym zostało Przedsiębiorstwo Usługowe BORBUD Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu.</p> <p>Rozpoczęcie robót budowlanych nastąpiło w dniu 20.07.2016 roku</p> <p>Zadanie zostało zakończone i odebrane w dniu 27.08.2018 roku</p> <p>Ogólny koszt zadania wyniósł 3 175 816,64 zł.</p> <p>W ramach zadania uzbrojono działki inwestycyjne w sieć wodociągową, w sieć kanalizacji sanitarnej o długości 431,48 mb oraz w sieć kanalizacji deszczowej o długości 617,60 mb.</p> <p>Do sieci zainstalowano studnie rewizyjne, studnie inspekcyjne oraz przepompownie wód deszczowych i ścieków sanitarnych, zamontowano także hydranty nadziemne. Wybudowano również zbiornik retencyjny ziemny otwarty oraz zainstalowano kompleksowe oświetlenie uliczne.</p> <p>Zadanie jest współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, na podstawie Umowy dofinansowania nr UDA-RPSL.03.01.02-24-005B/17-00 zawartej w dniu 08.11.2017 roku</p>	zadanie wykonane
Uzbrojenie w sieci infrastruktury technicznej terenu położonego w Raciborzu przy ul. Bartka Lasoty	<p>Zadanie to obejmuje zakup lokalnych przepompowni do dwóch działek zlokalizowanych przy ul. Bartka Lasoty, zgodnie z ustaleniami Protokołu z dnia 05.05.2017 roku.</p> <p>Do końca 2018 roku dokonano zakupu jednej przepompowni wód deszczowych do działki nr 207/179 przy ul. Bartka Lasoty. Wartość zamówienia wyniosła 39 852,00 zł. Dostawcą przepompowni była firma Hydro-Marko Sp. z o.o. Sp. K. z siedzibą w Jarocinie.</p> <p>Realizacja pozostałego zakresu wynikającego z Protokołu z dnia 05.05.2017 roku, tj. budowa jednej sztuki przepompowni wód deszczowych i jednej sztuki przepompowni ścieków do działki nr 199/197 została na wniosek właściciela działki zaplanowana na 2020 rok.</p>	zadanie wykonane
Uzbrojenie nowych terenów budowlanych oraz budowa tymczasowego układu drogowego pomiędzy ul. Dolną i Górną	<p>Do końca 2019 roku wykonano takie etapy zadania jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokumentacja techniczna dotycząca uzbrojenia nowych terenów budowlanych oraz budowy układu drogowego przy ul. Chorwackiej – bis; koszt: 45 000,00 zł, 	zadanie w trakcie realizacji

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> budowa drogi dojazdowej do terenów inwestycyjnych przy ul. Mikołowskiej wraz z budową sieci infrastruktury technicznej. W ramach zadania wybudowano drogę dojazdową do nowo tworzonych terenów inwestycyjnych położonych przy ul. Mikołowskiej w Raciborzu. Koszt zadania wyniósł 19 065,00 zł. <p>Na podstawie szacowania kosztów przewiduje się, że realizacja zadania będzie wynosić ok. 1 186 000 zł brutto. W chwili obecnej trwa procedura oceny złożonego wniosku o dofinansowanie. Dalsza realizacja zadania uzależniona jest od pozyskania środków zewnętrznych.</p>	
--	---	--

PRZEDSIĘWZIĘCIA MONITOROWANE

Planowane działania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
Modernizacja układu odpylania w kotłowni zakładowej etap IV	Zadanie to będzie realizowane przez Rafako S.A. Zadanie do końca 2019 roku nie zostało zrealizowane.		wykonano koncepcje Techniczno-Ekonomiczne zadanie przesunięte na lata 2020-2024
Modernizacja sieci c.o. w Hali Remontowej	Zadanie to będzie realizowane przez Rafako S.A. W okresie 2018-2019 został wykonany projekt oświetlenia. Zadanie nie zostało zrealizowane, realizacja została przesunięta na lata następne.		
Modernizacja oświetlenia hali produkcyjnej Wydział W-3	Zadanie to będzie realizowane przez Rafako S.A. W latach 2018- 2019 został wykonany projekt modernizacji sieci co w Hali Remontowej oraz przygotowane zostały Koncepcje Techniczno- Ekonomiczne dot. modernizacji oświetlenia hal.		
Modernizacja oświetlenia hali produkcyjnej Wydział W-1			
Modernizacja oświetlenia hali produkcyjnej Wydział W-4			
	Fizyczna realizacja zadań została przesunięta na lata 2020- 2024.		

Cele krótkoterminowe do roku 2019

<p>Osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych poprzez skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w mieście</p>	<p>Miasto Racibórz na bieżąco realizuje programy służące ochronie powietrza w mieście.</p> <p>W ramach Programów w okresie raportowanym 2018-2019 zostało wykonano 572 modernizacji źródeł ciepła (392 w budynkach jednorodzinnych w tym zamontowano 7 pomp ciepła do ogrzewania budynków, 160 w lokalach mieszkalnych, 12 w budynkach wielorodzinnych (obejmujących 139 lokali), 4 w budynkach użytkowych i 4 w lokalach użytkowych). Przeprowadzono termomodernizację 195 obiektów mieszkalnych (187 budynków jednorodzinnych i 8 budynków wielorodzinnych) oraz zamontowano 52 szt. instalacji OZE do przygotowania ciepłej wody użytkowej.</p> <p>Na terenie miasta przeprowadzono działania termomodernizacyjne w 5 budynkach użyteczności publicznej.</p> <p>W ramach zmniejszenia zużycia energii elektrycznej wymieniono 1267 opraw oświetleniowych oraz 495 szt. słupów oświetlenia ulicznego.</p> <p>Dla terenu Miasta Racibórz obowiązuje „Program ochrony powietrza województwa śląskiego” przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/47/5/2017 z 18 grudnia 2017 roku. Zgodnie z zapisami w Programie Prezydent Miasta Racibórz zobowiązany jest do realizacji działań naprawczych.</p> <p>Zgodnie z zapisami w Programie całkowita emisja pyłu PM10 i PM 2,5 oraz B(a)P wymagana do zredukowania do roku 2027 w Raciborzu wynosi:</p> <ul style="list-style-type: none"> pył PM10 - 286 500 kg/rok, pył PM2,5 - 222 300 kg/rok, B(a)P - 110 kg/rok. 	<p>CEL REALIZOWANY</p>
--	--	-------------------------------

	<p>Miasto Racibórz w 2019 roku w wyniku podjęcia działań naprawczych uzyskało redukcję emisji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pył PM10- 21 137,9 kg/rok, • pył PM2,5 – 16 365,0 kg/rok, • B(a)P – 7,534 kg/rok. <p>W związku z tym stopień osiągniętego efektu ekologicznego dla poszczególnych zanieczyszczeń w 2019 roku wyniósł:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dla pyłu PM10 – 7,38%, • dla pyłu PM2,5 – 7,36%, • dla B(a)P – 6,85%. <p>Powiat Raciborski</p> <p>Działania Powiatu mające na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych realizowane był w okresie 2018-2019 poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ zastosowanie systemu inteligentnego sterownia ruchem, ○ budowę ścieżek rowerowych, ○ utwardzenie poboczy dróg, ○ czyszczenie dróg na mokro, ○ monitoring jakości powietrza, ○ informowanie społeczności lokalnej i mediów o aktualnej jakości powietrza. 	
<p>Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza</p>	<p>Miasto Racibórz w 2018 i 2019 roku prowadziło dopłaty do komunikacji miejskiej. Zgodnie z umową zawartą z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. środki przekazywane były miesięcznie jako dopłata na pokrycie strat wynikających ze stosowania uprawnień do przejazdów bezpłatnych i ulgowych na terenie Gminy Racibórz.</p> <p>Z transportu zbiorowego zarządzanego przez gminę skorzystało w sumie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w 2018 roku 541 627 pasażerów, • w 2019 roku 556 624 pasażerów. <p>Przyczyną jest po części spadek cen biletów wprowadzony w drugim kwartale 2019 roku.¹</p> <p>W okresie analizy prowadzono także działania przyczyniające się do ułatwienia pasażerom zakupu biletów poprzez uruchomienie w budynku Dworca autobusowego PKS punktu sprzedaży biletów komunikacji miejskiej oraz wdrożono system dynamicznej informacji pasażerskiej działającego w oparciu o serwis internetowy kiedyprzyjedzie.pl.</p> <p>Dla poprawy warunków korzystających z komunikacji publicznej zlecono wykonanie „Analizy kosztów i korzyści związanych z wykorzystaniem przy świadczeniu usług komunikacji miejskiej na terenie Miasta Racibórz autobusów zero emisyjnych”.</p> <p>Opracowano także Aktualizację planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta Racibórz (uchwała nr IX/146/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 28 sierpnia 2019 roku).</p>	<p>CEL ZREALIZOWANY</p>
<p>Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno – bytowego do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza</p>	<p>Od 2016 roku na terenie miasta prowadzony jest monitoring zużycia mediów energetycznych, co wykazano w poprzednim Raporcie za 2016 i 2017 rok. Działanie to kontynuowane było zarówno w 2018 jak i w 2019 roku.</p> <p>W celu monitorowania ilości zużywanej energii w 2019 roku Miasto Racibórz zleciło opracowanie Raportu dla obiektów objętych systemem monitoringu zużycia i kosztów nośników energii OZEE. Działanie to pokazuje o ile zmniejszyło lub zwiększyło się zużycie energii w budynkach objętych systemem.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>

¹ Raport o stanie Miasta Racibórz w 2019 roku, 2020 roku

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>W 2018 roku prowadzono Monitoring jakości powietrza na terenie miasta w ramach umowy z Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w Zabrze. Podjęto także działania mające na celu utworzenie nowoczesnej stacji monitorującej jakość powietrza w Raciborzu wyposażonej w specjalistyczny sprzęt umożliwiający weryfikację jakości powietrza sensorami pyłu PM10 i PM2,5, czujniki analizujące poziom dwutlenku siarki i tlenków azotu, a także stację meteorologiczną.</p> <p>W 2018 i 2019 roku Miasto dokonało zakupu oczyszczaczy powietrza dla wszystkich oddziałów przedszkolnych oraz po jednym oczyszczaczem dla przedszkoli niepublicznych. W sumie na terenie miasta na koniec 2019 roku w przedszkolach funkcjonowało około 74 oczyszczaczy powietrza.</p> <p>W czerwcu 2019 roku została uruchomiona nowa automatyczna stacja w Raciborzu ul. Wojska Polskiego. Stacja monitorująca jakość powietrza w Raciborzu wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt umożliwiający weryfikację jakości powietrza sensorami pyłów PM10 i PM2,5 oraz w czujniki analizujące poziom dwutlenku siarki i tlenków azotu, a także stację meteorologiczną. Stacja jest włączona do państwowego systemu monitoringu jakości powietrza, a jej operatorem jest GIOŚ (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).</p> <p>Wyniki ze stacji w Raciborzu będą wykorzystywane przy ocenie rocznej jakości powietrza za 2020 rok.</p>	
<p style="text-align: center;">Modernizacja systemów grzewczych i eliminacja niskiej emisji</p>	<p>Działania związane z modernizacją systemów grzewczych opisano także w celu pn.: „Osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych poprzez skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w mieście”</p> <p>Na terenie miasta realizowano w okresie analizy 4 etapy niniejszego zadania:</p> <p>W 2018 roku zadanie pn.: <u>„Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz – I etap”</u>.</p> <p>Realizacja zadania polegała na modernizacji energetycznej budynku użyteczności publicznej stanowiącego siedzibę Miejskiego Zarządu Budynków w Raciborzu. Inwestycja została zakończona w 2018 roku. Jej całkowita wartość wyniosła 476 480,00 zł.</p> <p>W roku 2018 Gmina Racibórz zrealizowała następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmiana systemu grzewczego w budynku przy ul. Basztowej 4; koszt: 115 000,00 zł, • termoizolacja stropodachu w budynku przy ul. K. Makuszyńskiego; koszt: 56 149,50 zł, • termomodernizacja sali gimnastycznej w Zespole Szkolno- Przedszkolnym nr 1 w Raciborzu przy ul. Jordana 1. <p>W 2018 roku zadanie pn.: <u>„Termomodernizacja budynku Młodzieżowego Domu Kultury przy ul. Stalmacha 12 w Raciborzu – etap II”</u>. Zadanie polegało na wykonaniu robót budowlanych termomodernizacyjnych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej w MDK na elewacji od strony podwórza. Łączny koszt zadania: 162 712,95 zł.</p> <p>Kolejne zadanie pn.: <u>„Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz – II etap - Budynek Urzędu Miasta Racibórz”</u>.</p> <p>Realizacja zadania polegała na wykonaniu następujących robót budowlanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ termomodernizacja dachu budynku Urzędu Miasta Racibórz, ○ przebudowa systemu wentylacji i klimatyzacji na instalację klimatyzacji typu VRF, ze zmiennym przepływem czynnika chłodzącego, ○ budowa instalacji paneli fotowoltaicznych o mocy 39,44 kWp, ○ wymiana istniejącego oświetlenia na oświetlenie LED, <p>Wykonawcą robót budowlanych wybranym w drodze przetargu nieograniczonego zostało konsorcjum firm, których liderem jest SGS Systemy Grzewcze i Sanitarne Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu.</p> <p>Zgodnie z umową zawartą w dniu 15.02.2019 roku przewiduje się wykonanie zadania do dnia 31.08.2020 roku za kwotę 3 206 916,16 zł.</p> <p><u>„Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz – etap III”</u>.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>
	<p>Realizacja zadania polegała na wykonaniu następujących robót budowlanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ termomodernizacja dachu budynku Urzędu Miasta Racibórz, ○ przebudowa systemu wentylacji i klimatyzacji na instalację klimatyzacji typu VRF, ze zmiennym przepływem czynnika chłodzącego, ○ budowa instalacji paneli fotowoltaicznych o mocy 39,44 kWp, ○ wymiana istniejącego oświetlenia na oświetlenie LED, <p>Wykonawcą robót budowlanych wybranym w drodze przetargu nieograniczonego zostało konsorcjum firm, których liderem jest SGS Systemy Grzewcze i Sanitarne Sp. z o.o. z siedzibą w Raciborzu.</p> <p>Zgodnie z umową zawartą w dniu 15.02.2019 roku przewiduje się wykonanie zadania do dnia 31.08.2020 roku za kwotę 3 206 916,16 zł.</p> <p><u>„Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz – etap III”</u>.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>W latach 2018- 2019 Miejski Zarząd Budynków w Raciborzu korzystając z dofinansowania w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020” zrealizował następujące inwestycje termomodernizacyjne w ramach, których zlikwidowano piece węglowe i wykonano centralne ogrzewanie wraz z podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej następujących budynków przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Miechowskiej 13-15; koszt: 1 702 814,52 zł, • ul. Solnej 20, • ul. Mysłowickiej 4-4a, • Placu Bohaterów Westerplatte 6-7, • ul. Bosackiej 71, • Placu Wolności 7a- 7b. <p>W wyniku realizacji inwestycji zapotrzebowanie na energię końcową dla budynków zmniejszyło się łącznie o 69,45%.</p> <p><u>„Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz – etap IV”</u></p> <p>W latach 2018- 2019 Miejski Zarząd Budynków w Raciborzu korzystając z dofinansowania w ramach „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014- 2020” zrealizował następujące inwestycje termomodernizacyjne w ramach, których zlikwidowano piece węglowe i wykonano centralne ogrzewanie wraz z podłączeniem do miejskiej sieci ciepłowniczej następujących budynków przy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Częstochowskiej 9-11; koszt: 1 296 291,95 zł, • ul. Miechowskiej 11; koszt: 840 915,52 zł, • ul. Chopina 2- 2a; koszt: 832 576,23 zł. • ul. Rzemieślniczej 14 i 16; koszt: 1 261 023,77 zł, • ul. Marii Skłodowskiej- Curie 7-9; koszt: 1 435 223,76 zł, • ul. Marii Skłodowskiej- Curie 11-13; koszt: 1 631 844,06 zł. <p>W wyniku realizacji inwestycji zapotrzebowanie na energię końcową dla budynków zmniejszyło się łącznie o 72,47%. Łączny koszt inwestycji: 7 297 875,29 zł.</p>	
<p>Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej</p>	<p>Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Raciborza przyjęty został Uchwałą nr XL/615/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały nr XVI/197/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 23 marca 2016 roku.</p> <p>Plan przewidywał cele szczegółowe i działania, których realizacja w latach 2016-2020 powinna pozwolić na osiągnięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziomu redukcji emisji CO2 w wysokości 21 112,2 Mg CO2/rok, • poziomu redukcji zużycia energii w wysokości 53 390,2 MWh/rok, • zwiększenie poziomu zużycia energii z OZE o 2 595,6 MWh/rok. <p>W 2021 roku sporządzony zostanie raport z realizacji zadań ujętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej za lata 2018-2019 oraz aktualizacja Planu.</p>	<p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>
<p>Wdrożenie mechanizmów motywujących do implementacji nowoczesnych rozwiązań w przemyśle skutkujących redukcją emisji substancji zanieczyszczających, - wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do</p>	<p>Miasto podejmuje szereg działań mających na celu rozwój przedsiębiorczości oraz zainteresowanie firm i przemysłu energią i mechanizmami mającymi na celu jej oszczędzanie.</p> <p>W 2018 roku na obszarze Raciborza teren inwestycyjny przy ul. 1 Maja otrzymał tytuł “Grunt na medal” i tym samym stał się najlepszym terenem pod inwestycje produkcyjne w województwie śląskim.</p> <p>Tereny mające ten tytuł promowane są jako najlepsze miejsca do ulokowania inwestycji produkcyjnych w Polsce i są rekomendowane w pierwszej kolejności inwestorom zagranicznym.</p> <p>W 2018 roku realizowano szeroką kampanię promocyjną mającą na celu prezentację raciborskich terenów inwestycyjnych, takich jak:</p>	<p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

<p>produkcji i przesyłu energii odnawialnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kampania billboardowa na terenie największych miast w Polsce, • spot reklamowy zachęcający do inwestowania w Racibórz, • radiowy spot promocyjny, który był emitowany w Radiu Katowice, • kampania w prasie ogólnokrajowej, regionalnej i lokalnej, • prezentacja multimedialna przedstawiająca tereny inwestycyjne przy ul. Cecylii-Gospodarczej w wersji polsko-angielskiej, • fora gospodarcze, • materiały promocyjne, <p>Udział w Targach inwestycyjnych, w tym Biznes Expo w Katowicach organizowanych w ramach Kongresu Małych i Średnich Przedsiębiorstw.</p> <p>W roku 2019 Miasto promowano podczas udziału w przedsięwzięciach takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kongres Program dla Śląska w Katowicach, • IX Europejski Kongres MŚP w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach, • Forum Biznesu organizowanego przez PAIH w Warszawie, • HackYeah w Warszawie, • Kongres 590 w Jesionce koło Rzeszowa. <p>Zorganizowało lub współorganizowało wydarzenia dla przedsiębiorców:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I Festiwal Przedsiębiorczości, • InspiratON, • Festiwal Perspektyw, • VII Międzynarodowa Gala Filary Ziemi Raciborskiej, • Konkurs na Najlepszy Biznesplan w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości, • Subregionalne spotkania networking'owe w ramach Inkubatora Przedsiębiorczości. <p>Miasto Racibórz kontynuowało nawiązaną we wcześniejszych latach współpracę z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Śląskim Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera, a także z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną.</p>	
<p>Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i przesyłu energii odnawialnej</p>	<p>W 2018 roku złożone zostały wnioski na dofinansowanie projektów, których zakres obejmuje udzielnie bezpośredniego wsparcia dla mieszkańców w postaci grantów na wymianę instalacji i urządzeń grzewczych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Wsparcie rozwoju OZE na terenie Miasta Racibórz - projekt grantowy” • „Łączymy z energią” - montaż instalacji OZE w budynkach mieszkalnych na terenie Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego” (złożony przez Miasto Racibórz w partnerstwie z innymi gminami Subregionu Zachodniego). <p>W 2018 roku w ramach realizacji programu ograniczania niskiej emisji udzielano dofinansowania do technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii - udzielono dotacji 4 osobom fizycznym do montażu pompy ciepła na cele grzewcze i 33 osobom fizycznym do montażu instalacji do podgrzewania ciepłej wody użytkowej.</p> <p>W 2019 roku na terenie miasta realizowane były projekty w zakresie odnawialnych źródeł energii, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa efektywności energetycznej połączona ze wzrostem udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych na terenie Miasta Racibórz – II etap. Zadanie w trakcie realizacji w zakresie termomodernizacji dachu budynku Urzędu Miasta Racibórz, przebudowy systemu wentylacji i klimatyzacji, budowy instalacji paneli fotowoltaicznych oraz wymiany oświetlenia. 	<p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> Realizacja programu ograniczania niskiej emisji – dotacja do technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii. Udzielono dotacji 3 osobom fizycznym do montażu pompy ciepła i 19 osobom fizycznym do instalacji do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. 	
Wzmocnienie systemu edukacji ekologicznej społeczności skierowanej na promocję postaw służących ochronie powietrza oraz popularyzujących odnawialne źródła energii	<p>W 2018 i 2019 roku obszarze ochrony powietrza i ograniczenia niskiej emisji prowadzono edukację dla mieszkańców w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> spotkań w sprawie prawidłowego palenia w domowych kotłowniach, billboardów dotyczących walki z niską emisją, kampanii informacyjnych dot. programów dotacji, konkursów organizowanych przez placówki oświatowe działań informacyjnych i edukacyjnych w tym: <ul style="list-style-type: none"> ulotek dot. zanieczyszczenia powietrza, spotów radiowych i telewizyjnych na antenie Raciborskiej Telewizji Kablowej, eventu dla dzieci na Festynie Ekologicznej, konkursów plastycznych „Zwalczamy SMOG przez cały rok”, wydruku kalendarza z pracami plastycznymi dzieci, festynów oraz spektakli ekologicznych dla dzieci z okazji Dnia Ziemi pn.: Skrzydlaty Odłot, turniejów wiedzy o ruchu drogowym w ramach Tygodnia Zrównoważonego Transportu organizowanych wspólnie z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną, konkursu wiedzy o lesie organizowanego wspólnie z Arboretum Bramy Morawskiej. 	CEL REALIZOWANY
Wspieranie finansowe i technologiczne inwestycji w technologie mające na celu efektywne wykorzystanie energii	Działania te są prowadzone co opisano w realizacji celu pn.: „Osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych poprzez skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w mieście”	CEL ZREALIZOWANY
Dalsze prowadzenie działań termomodernizacyjnych w obiektach gminnych i prywatnych		
Wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne	Zadanie zostało opisane w niniejszej tabeli w zadaniu pn.: „Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia w Mieście Racibórz poprzez wymianę istniejącego oświetlenia na oświetlenie w wyższej efektywności energetycznej.”	CEL REALIZOWANY
Wzmocnienie systemu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie miasta	<p>W 2018 roku realizowano kilka działań związanych z OZE - wyszczególniono jest w zadaniu Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i przesyłu energii odnawialnej.</p> <p>W 2018 roku Miasto złożyło również wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Budowa i montaż instalacji przetwarzającej energię słoneczną na energię elektryczną i ciepłą w budynku krytej pływalni H2Ostróg w Raciborzu”.</p> <p>Wartość całkowita projektu wynosi 2,3 mln w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Projekt zlokalizowany na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Raciborzu polega na budowie instalacji przetwarzającej energię promieniowania słonecznego na energię elektryczną i ciepłą.</p> <p>Inwestycja polegać będzie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> montażu 538 paneli fotowoltaicznych o mocy elektrycznej 340 Wp każdy, montażu 72 kolektorów hybrydowych o mocy elektrycznej 300 Wp i mocy cieplnej 895 W każdy, 	CEL REALIZOWANY

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> osadzeniu konstrukcji wsporczej pod panele fotowoltaiczne i kolektory, wykonaniu 36 fundamentów betonowych pod kolektory hybrydowe, zabudowie instalacji odbioru ciepła w wykopach wąskoprzestrzennych, montażu instalacji odbioru ciepła w budynku wraz z wyposażeniem wężła podgrzewania wody w instalację basenowego wymiennika ciepła, wygrodeniu i zabezpieczeniu terenu wokół paneli fotowoltaicznych i kolektorów hybrydowych. <p>W ramach zadania opłacono w kwocie 5 289,00 zł opracowanie dokumentacji aplikacyjnej</p> <p>W 2019 roku realizowano kilka działań związanych z OZE - wyszczególniono jest w zadaniu Wspieranie projektów w zakresie budowy urządzeń i instalacji do produkcji i przesyłu energii odnawialnej.</p>		
Kształtowanie postaw służących efektywnemu wykorzystywaniu energii	Zadanie to na terenie miasta realizowane było w okresie raportowanym i zostało opisane w ramach zadania pn.: „Wzmocnienie systemu edukacji ekologicznej społeczeństwa skierowanej na promocję postaw służących ochronie powietrza oraz popularyzujących odnawialne źródła energii”.	CEL ZREALIZOWANY	
Prowadzenie analiz przyrodniczo-krajobrazowych przy lokalizacji obiektów i urządzeń do produkcji energii, w szczególności energetyki wiatrowej i wodnej oraz ich wykorzystanie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego	<p>W okresie raportowanym w 2018 roku przyjęto dwie uchwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr XL/614/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, Nr XLIII/648/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Ocice w Raciborzu. <p>W okresie raportowanym w 2019 roku przyjęto uchwałę:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr VIII/121/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Płonia w Raciborzu. <p>We wszystkich uchwalonych w okresie raportowania planach zagospodarowania przestrzennego widnieją zapisy dopuszczające stosowanie OZE:</p> <ul style="list-style-type: none"> „dopuszcza się dostawę ciepła z lokalnych systemów ogrzewania, w tym z indywidualnych odnawialnych źródeł ciepła, przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu”, „dopuszcza się dostawę energii elektrycznej z indywidualnych odnawialnych źródeł energii, przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu”. <p>W latach 2018-2019 nie przeprowadzano postępowań w sprawie lokalizacji na terenie miasta obiektów i urządzeń energetyki wiatrowej i wodnej.</p>	BRAK KONIECZNOŚCI REALIZACJI CELU	
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
Poziom przekroczeń wartości dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta.	W 2018 roku Średnia wartość roczna PM 10 na stacji w Rybniku przy ul. Borki wyniosła: 51 µg/m ³ . Średnia roczna zawartość NOx 35 µg/m ³ .	<p>W 2019 roku średnia wartość roczna PM10 na stacji w Rybniku przy ul. Borki wyniosła: 44 µg/m³. Średnia roczna zawartość NOx 32 µg/m³.</p> <p>W 2019 roku na terenie miasta stała 1 mobilna stacja pomiarowa jakości powietrza przy ul. Wojska Polskiego, działająca w ramach śląskiego monitoringu jakości powietrza (stacja tła miejskiego - pomiar dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5). Nowoczesna stacja monitorująca jakość powietrza w Raciborzu wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt</p>	<p>w porównaniu do 2016 roku (NOx 35 µg/m³ PM10 47 µg/m³)</p> <p>oraz do 2017 roku (NOx 37 µg/m³ PM10 51 µg/m³)</p>

		<p>umożliwiający weryfikację jakości powietrza sensorami pyłów PM10 i PM2,5 oraz w czujniki analizujące poziom dwutlenku siarki i dwutlenku azotu i tlenku azotu, a także stację meteorologiczną. Stacja jest włączona do państwowego systemu monitoringu jakości powietrza, a jej operatorem jest GIOŚ (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska).</p> <p>Wyniki ze stacji w Raciborzu będą wykorzystywane przy ocenie rocznej jakości powietrza za 2020 rok.</p>	<p>ZMNIJSZENIE POZIOMU PM10 ORAZ TLENKÓW AZOTU</p>
--	--	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie ochrony powietrza w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 18 zadań własnych, z czego 5 zadań zakończono już w poprzednim okresie analizy, czyli do końca 2017 roku.

W okresie 2018-2019 zrealizowano 8 zadań, które należą zarówno do grupy zadań ciągłych (na przykład realizacja Programu Ograniczenia niskiej emisji czy Programu Stop Smog lub Czyste Powietrze) jak i do zadań jednorazowych (jak termomodernizacja budynków użyteczności publicznej).

W okresie realizacji Programu Miasto wymieniło ponad tysiąc opraw oświetleniowych oraz ponad 500 słupów oświetleniowych.

W okresie realizacji Programu obowiązywał „Program ograniczenia niskiej emisji w Mieście Racibórz na lata 2018-2028”. W wyniku jego realizacji w okresie 2018-2019 wymieniono 572 źródła ciepła, oraz zamontowano 52 instalacje do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. Dla porównania w okresie 2016-2017 wymieniono 550 źródeł ciepła i zamontowano 63 instalacje do podgrzewania ciepłej wody użytkowej.

Wśród zadań termomodernizacyjnych znalazło się 5 zadań, których nie wykonano z powodu braku środków finansowych, braku dofinansowania lub zmiany decyzji o realizacji inwestycji.

Na okres obowiązywania Programu zaplanowano także 5 zadań, za które odpowiedzialne było przedsiębiorstwo Rafako S.A. Były to zadania dotyczące modernizacji oświetlenia hal. Zadania te nie zostały wykonane i zostały przesunięte na lata następne.

W zakresie ochrony powietrza na okres 2016-2019 zaplanowano 14 celów środowiskowych z czego tylko jeden cel nie był realizowany z powodu braku takiej konieczności. Wszystkie pozostałe zaplanowane cele były realizowane już od 2016 roku. Większość z celów będzie kontynuowana w kolejnych latach, dlatego w określeniu stopnia realizacji celów wpisano „cel realizowany”. Są to cele, które będą miały zastosowanie w kolejnych latach i ich realizacja jest niezbędna dla osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu środowiska na terenie miasta.

3.2 Klimat akustyczny

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego Środowiska”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023” nie określono zadań w tym zakresie			
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
Zmniejszenie liczby mieszkańców miasta narażonych na ponadnormatywny hałas	<p>W okresie 2017-2018 GDDKIA oddział w Katowicach wykonał na terenie miasta zadanie polegające na budowie zabezpieczeń przeciwhałasowych wzdłuż DK45 (wzdłuż ulicy Starowiejskiej) na odcinku od skrzyżowania z ulicą Ocicką do skrzyżowania z ulicą Czarnieckiego na długości 424 mb. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 1,8 mln zł, zadanie zostało zakończone w 2019 roku.²</p> <p>W 2019 roku opracowano Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”, załącznik do uchwały nr VI/12/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku.</p> <p>W związku ze zbadanymi przekroczeniami natężenia hałasu we wnioskach i zaleceniach „Programu ...” zaproponowano zadania polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowie drogi wojewódzkiej nr 935 - zadanie planowane przez ZDW do realizacji w 2020 roku, • budowie zabezpieczeń przeciwhałasowych przy przedszkolu nr 15 (Kowalska 1, Racibórz), • ograniczeniu prędkości do 40 km/h od ul. Szkolnej do ul. Piaskowej. 	<p>Wg Raportu za lata 2016-2017 na terenie miasta nie było miejsc z przekroczeniami emisji hałasu</p> <p style="color: green; font-weight: bold;">CEL NIE ZOSTAŁ OSIĄGNIĘTY</p>	
Wykonywanie badań, celem określenia stanu wyjściowego i ustalenia bezwzględnych wartości zagrożenia hałasem komunikacyjnym i przemysłowym	<p>W 2017 roku Zarząd Dróg Wojewódzkich zlecił opracowanie Mapy akustycznej dla dróg wojewódzkich w województwie śląskim o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów/rok.</p> <p>Wyniki badań wskazywały na to iż wśród mieszkańców miasta narażonych na ponadnormatywny hałas jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w ciągu drogi nr 919 około 17 osób w porze dziennej, • w ciągu drogi 935 około 415 osób w porze dziennej. <p>W 2017 i 2018 roku na zlecenie Powiatu Raciborskiego przeprowadzono w dwóch etapach ocenę stanu akustycznego dróg na terenie Powiatu Raciborskiego wraz z wykonaniem map akustycznych. Był to wstęp do opracowania „Powiatowego Programu ochrony środowiska przed hałasem”. Zadanie objęło ocenę 8 odcinków dróg z terenu powiatu w tym na terenie Raciborza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drogę wojewódzką DW 919 od km 0,000 w Raciborzu do granicy powiatu raciborskiego m. Przerycie km 25,402 (skrzyżowanie z drogą wojewódzka DW 421, • drogę powiatową DP 3548 S: ul. Ocicka–Łąkowa–Kościuszki–Kolejowa–Piaskowa, od drogi krajowej DK 45 (ul. Starowiejska) - km 3+347 do DW 935 (ul. Rybnicka) – km 8+071, • drogę powiatową DP 3512 S – ul. Brzeska w Raciborzu od skrzyżowania z DW 935 (ul. Rybnicka) – km 0+000, do granicy powiatu raciborskiego w km 4+870, • drogę gminną od skrzyżowania z DP 3548 S ul. Kościuszki poprzez ul. Łąkową, Dąbrowszczaków, 1 Maja do skrzyżowania z DP 3548 	<p>badania wykonane w 2017 roku</p> <p style="color: green; font-weight: bold;">CEL ZREALIZOWANY</p>	

² pismo GDDKIA nr O.KA.12.532.13.2020.TJ z dnia 21 kwietnia 2020 roku

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>S przy ul. Piaskowej w Raciborzu,</p> <ul style="list-style-type: none"> drogę gminną ul. Opawska, od skrzyżowania z DK 45 ul. Bogumińską do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego i ul. Stanisława Drzymały w Raciborzu. <p>W Programie ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie opisano wyniki badań z „Map akustycznych dla dróg wojewódzkich w województwie śląskim o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów/rok”, które zostały wykonane w 2017 roku.</p> <p>Na terenie Raciborza badaniami objęto drogi 919 oraz 935, wyniki badań wskazywały na narażenie mieszkańców na ponadnormatywny hałas:</p> <ul style="list-style-type: none"> przy drodze nr 919 hałas w granicach 0-10 dB - liczba mieszkańców narażonych 17 w dzień i 195 w nocy. W porze dziennej i nocnej przekroczenia sięgają pierwszej linii zabudowy i ich wartość przy budynkach chronionych dochodzi do 5 dB. W kilku miejscach przekroczenie osiąga wartości do 10 dB. przy drodze nr 935 hałas w granicach 0-10 dB - liczba mieszkańców narażonych 415 w dzień i 390 w nocy. W porze dziennej i nocnej przekroczenia sięgają pierwszej linii zabudowy i ich wartość przy budynkach chronionych dochodzi do 10 dB. <p>Badania hałasu przemysłowego zostały opisane w zadaniu pn.: „Prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia wpływu hałasu przemysłowego”.</p> <p>W 2019 roku zlecono opracowanie „Powiatowego Programu ochrony środowiska przed hałasem”. Niemniej jednak po zmianach ustawy Prawo ochrony środowiska dokumentacja po opracowaniu nie została przyjęta uchwałą Rady Powiatu do realizacji i nie jest dokumentem obowiązującym ani udostępnionym.</p>	
<p>Podjęcie działań organizacyjnych umożliwiających kontynuowanie prac nad określeniem konkretnych zadań inwestycyjnych zmierzających do minimalizacji oddziaływań akustycznych i ograniczenia liczby mieszkańców miasta zagrożonych nadmiernym hałasem</p>	<p>W 2017 i 2018 roku na zlecenie Powiatu Raciborskiego przeprowadzono w dwóch etapach ocenę stanu akustycznego dróg na terenie Powiatu Raciborskiego wraz z wykonaniem map akustycznych. Był to wstęp do opracowania „Powiatowego Programu ochrony środowiska przed hałasem”, który nie został przyjęty uchwałą Rady Powiatu.</p> <p>W 2019 roku został opracowany „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie” i przyjęty uchwałą nr VI/12/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego w dniu 26 sierpnia 2019 roku.</p> <p>W Programie analizowane były:</p> <ul style="list-style-type: none"> odcinek drogi wojewódzkiej nr 919 od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 935, do skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 915 o długości 2,475 km, odcinek drogi wojewódzkiej 935 od skrzyżowania z drogą krajową nr 45 w centrum Raciborza do skrzyżowania z drogą 933 w gminie Kornowac. 	<p>CEL ZREALIZOWANY</p>
<p>Prowadzenie działań zmierzających do ograniczenia wpływu hałasu przemysłowego</p>	<p>W okresie 2018-2019 na obszarze Raciborza WIOŚ nie prowadził kontroli przedsiębiorstw w zakresie emisji hałasu.</p> <p>Ostatnia kontrola wykonana była w 2017 roku w firmie VVF Sp. z o.o. w Raciborzu. Kontrola była planowa dotycząca przestrzegania przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza, gospodarki odpadami oraz emisji hałasu do środowiska. Kontrolowany zakład zajmuje się produkcją mydła i detergentów, środków myjących i czyszczących.</p> <p>Zakład wykonywał okresowe pomiary emisji hałasu – pomiary nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych wartości.³</p> <p>W analizowanym okresie prowadzono także kontrole emisji hałasu pochodzącego z zakładu GP ECO Sp. z o. o. z siedzibą przy ul. Stalowej 4.</p> <p>W związku z uciążliwościami zakres kontroli został rozszerzony o zagadnienia związane z gospodarką odpadami.</p>	<p>CEL ZREALIZOWANY</p>
<p>Przestrzeganie zasad strefowania w planowaniu przestrzennym m.in.</p>	<p>W okresie raportowanym w 2018 roku przyjęto dwie uchwały:</p>	<p>CEL ZREALIZOWANY</p>

³ dane WIOŚ pismo nr IN.V.7016.4.2020.MS z dnia 25.03.2020 roku

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

<p>lokalizowania w sąsiedztwie przedsięwzięć o zbliżonej uciążliwości hałasu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nr XL/614/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, • Nr XLIII/648/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Ocice w Raciborzu <p>Dla terenu Śródmieścia w PZP widnieje zapis: „W zakresie ochrony przed hałasem ustala się zakaz lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń przekraczających wymogi w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w odniesieniu do istniejącej i nowej zabudowy usług publicznych.”</p> <p>Dla terenu dzielnicy Ocice w PZP widnieje zapis: „W zakresie ochrony przed hałasem ustala się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń przekraczających wymogi w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w odniesieniu do istniejącej i nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej; 2) tereny o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku, określonym przepisami o ochronie środowiska, oznaczone symbolem MN – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. <p>W okresie raportowanym w 2019 roku przyjęto uchwałę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr VIII/121/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Płonia w Raciborzu. <p>Dla terenu dzielnicy Płonia w PZP widnieje zapis: „W zakresie ochrony przed hałasem ustala się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakaz lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń przekraczających wymogi w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w odniesieniu do istniejącej i nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej; 2) teren o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku, określonym przepisami o ochronie środowiska, oznaczony symbolem MN – jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną”. 	
<p>Modernizacja nawierzchni dróg</p> <p>Przebudowa i modernizacja dróg i szlaków rowerowych</p> <p>Przebudowa ciągu pieszego przy DP 3540S ul. Dębicznej w Raciborzu</p>	<p>W latach 2018-2019 w ramach wykonania zadania zrealizowano następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa gminnych dróg osiedlowych; koszt: 118 511,53 zł, • przebudowa ul. Długiej (od Pl. Ofki Piastówny do Pl. Wolności); zadanie rozpoczęte w 2015 roku, zakończone w 2017 roku, końcowe koszty zostały poniesione w 2018 roku i wyniosły 496 176,23 zł, • przebudowa ul. Książęcej (od. ul. Rudzkiej do ul. Królewskiej); kontynuacja inwestycji z 2017 roku. Koszt inwestycji: 587 081,25 zł, • przebudowa zjazdu z ul. Rybnickiej (DW935) na ul. Mikołowską i Ciemięgi; kontynuacja inwestycji z 2017; koszt całkowity: 206 384,34 zł, • budowa drogi gminnej przy ul. Piaskowej; kontynuacja inwestycji z 2017; koszt całkowity: 158 992,39 zł, • przebudowa ul. Wawrzyńca (od ul. Hulczyńskiej do ul. Sobieskiego); koszt całkowity: 86 615,79 zł, • przebudowa ul. Pogrzebieńskiej – dojazd m.in. do posesji 91b i 95 na długości ok. 101 m; koszt: 94 114,11 zł • wykonanie dokumentacji projektowej na przebudowę łącznika ulic Anny i Starowiejskiej; koszt: 25 830,00 zł, • przebudowa ul. Bojanowskiej – dokumentacja projektowo- kosztorysowa; koszt: 36 000,00 zł. Zakres przebudowy obejmuje długość ulicy wraz z dwiema odnogami ok. 742 m, szerokość jezdni 5,50 m, szerokość chodników 1,50 m, powierzchnia jezdni ok. 4650 m², chodników ok. 1150 m², kanalizacja deszczowa D 400 mm długości ok. 425 m; zadanie w trakcie realizacji, • przebudowa przepustu pod jezdnią ul. Wysokiej; koszt: 107 634,44 zł, • remont ul. Spokojnej; koszt: 48 949,65 zł, • przebudowa ul. Czarnieckiego; koszt: 21 033,00 zł, • przebudowa ul. Gimnazjalnej; koszt: 19 311,00 zł, 	<p>CEL ZREALIZOWANY</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>przebudowa chodnika na ul. Żeromskiego (prawa strona od ul. Warszawskiej do ul. Słowackiego); koszt: 140 018,50 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • remont dróg dojazdowych do gruntów ornych min. drogi dojazdowej do rezerwatu Łęczczok o łącznej długości 497 m; koszt: 156 553,83 zł, <p>przebudowa ul. Brzozowej (od ul. Opolskiej do ul. Morcinka) na długości od 180 m; koszt: 181 280,33 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa ul. Willowej. Zakres robót obejmował: część drogową (długość ulicy 242,70 m, powierzchnia pasa drogowego ok. 1820 m²), kanalizację deszczową (rozbiórka istniejącej i budowa nowej o długości ok. 261 mb wraz ze studniami rewizyjnym - 11 szt.), dobudowę dwóch słupów oświetleniowych na odcinku od ul. Polnej do ul. Pomnikowej; koszt: 778 910,83 zł, • przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 3548S ul. Łąkowej i Tadeusza Kościuszki w Raciborzu: etap I zatoka autobusowa na ul. Łąkowej, etap II od skrzyżowania z ul. Gwiaździstą do skrzyżowania z ul. Wandy – pomoc dla Powiatu; koszt: 1 910 851,42 zł, • modernizacja fragmentu drogi dojazdowej od strony ulicy Głubczyckiej do Szpitala Rejonowego w Raciborzu – pomoc dla Powiatu; koszt: 50 000,00 zł, • przebudowa gminnych dróg osiedlowych – przebudowa ul. Rymera cz. I; koszt: 105 932,12 zł, • przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych nr 1/2019 – obręb Racibórz/Starawieś/Ocice Górne; koszt: 213 484,85 zł, • budowa nawierzchni drogi - ul. Chorwacka – I etap. Zakres zadania obejmuje wykonanie nawierzchni jezdni asfaltobetonowej - 3 221,00 m², chodnika z kostki betonowej - 1 036,00 m² i wjazdów z kostki betonowej - 116,0 m² oraz oświetlenia ulicznego obejmującego ułożenie kabli - 760,00 m, montaż słupów oświetleniowych z oprawami LED 75W - 21 szt.; koszt: 99 129,36 zł • budowa ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Rudzkiej i ul. Gliwickiej łączącej ścieżkę rowerową po wałach przeciwpowodziowych z rezerwatem Łęczczok; koszt: 199 977,38 zł, <p>przebudowa połączenia ścieżki rowerowej o dł. 60 m w ciągu ul. Bosackiej ze ścieżką rowerową wzdłuż rzeki Odry; koszt: 47 898,80 zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie i modernizacja ścieżek rowerowych poza pasami dróg gminnych; koszt: 34 182,99 zł, • wykonanie ścieżki rowerowej o długości 1 608,99 m, szerokości 3,00 m, powierzchnia całkowita nawierzchni z asfaltobetonu koloru czarnego na podbudowie tłuczniowej wynosi 4 826,97 m², powierzchnia skarp do humusowania 3 654,84 m². Koszt: 756 703,56 zł. 	
	<p>W 2018 roku Miasto przekazało 49 522,53 zł dotacji celowej Powiatowi Raciborskiemu na wykonanie nawierzchni ciągu pieszego w ciągu ul. Dębicznej. W ramach zadania wykonano nawierzchnię chodnika w ciągu ul. Dębicznej na odcinku od studzienki ściekowej vis a vis budynku nr 10 (koniec odcinka wykonanego w 2017 roku) do działki przy budynku nr 21 o długości 163 m, wraz z niezbędnymi robotami towarzyszącymi. W roku 2019 przekazano dotację w wysokości 50 000,00 zł.</p> <p>W roku 2019 przekazano dotację celową w wysokości 50 000,00 zł Powiatowi Raciborskiemu na wykonanie nawierzchni ciągu pieszego w ciągu ul. Dębicznej.</p> <p>W 2019 roku przy udziale środków z Funduszu Dróg Samorządowych Województwa Śląskiego Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu zrealizował inwestycję „Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 3548S ul. Łąkowej i Tadeusza Kościuszki w Raciborzu - etap I zatoka autobusowa na ul. Łąkowej oraz etap – II od skrzyżowania z ul. Gwiaździstą do skrzyżowania z ul. Wandy”. Całkowity koszt inwestycji: 6 510 512,92 zł.</p> <p>Zrealizowano również następujące prace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa ciągu pieszego przy DP 3540S ul. Dębicznej w Raciborzu- etap II; koszt: 99 045,06 zł, • przebudowa ciągu pieszego przy DP 3540S ul. Dębicznej w Raciborzu- etap III; koszt: 79 962,08 zł. 	CEL ZREALIZOWANY
	<p>W latach objętych sprawozdaniem Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach zrealizował następujące inwestycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa DW 919 wraz z chodnikami od km 0+000 do km 1+915 w m. Racibórz z podziałem na dwa etapy. Etap I od km 0+000 do km 0+923,72. Etap II od km 0+923,72 do km 1+915. Koszt zadania: 7 928 586,71 zł brutto, • przebudowa drogi wojewódzkiej nr 917 wraz z kanalizacją deszczową i chodnikami od km 0+000 do km 0+980 w m. Racibórz. Koszt zadania: 4 674 069,73 zł brutto. 	CEL ZREALIZOWANY

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	W latach objętych sprawozdaniem GDDKiA O. Katowice nie przeprowadzała żadnych prac w zakresie modernizacji i remontu dróg na terenie gminy.	
Projekt Budowy Regionalnej Drogi Racibórz - Pszczyna na odcinku od DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku - pomoc dla Województwa -Zapewnienie poprawy jakości połączenia komunikacyjnego pomiędzy Raciborzem, a Rybnikiem	<p>W latach 2018- 2019 Gmina Racibórz udzieliła dotacji celowej w wysokości 278 202,27 zł Województwu Śląskiemu na realizację dokumentacji projektowej zadania. Inwestycja jest w trakcie realizacji. Planowany termin zakończenia realizacji kompletnej dokumentacji dla 26 km to II połowa 2020. W czerwcu 2017 roku inwestycja znalazła się na liście inwestycji dofinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2016 – 2020.</p> <p>W 2018 roku ogłoszono przetarg na realizację kluczowej inwestycji pn. „Budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna na odcinku od włączenia do DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku – Etap 4 i Etap 5 Wschodnia Obwodnica Raciborza” o długości 7,8 km. Obecnie trwają roboty budowlane dla tego odcinka. Dla części etapu nr 1 złożono wnioski o dofinansowania w ramach rządowego programu Mosty dla Regionów. Dokumentację dla tego zadania przygotowało Miasto Racibórz, natomiast inwestorem zadania jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach. Szacowana wartość zamówienia opiewała na 300 mln zł (296 106 050 zł), z czego 146 mln pochodzi z dofinansowania Unii Europejskiej.</p> <p>W 2019 roku wyłoniono wykonawcę zadania firmę Strabag Infrastruktura Południe Sp. z o.o. z Wrocławia na kwotę za kwotę 296 121 071,20 zł. W ramach zadania wykonywany jest odcinek drogi kategorii GP o przekroju jednojezdniowym na długości około 5 km i dwujezdniowym na długości 2 km wraz z niezbędnymi urządzeniami ochrony środowiska. W ramach zadania zostanie wybudowany nowy most na Odrze oraz 4 węzły drogowe z innymi drogami, w tym jeden wielopoziomowy – bezkolizyjny.</p> <p>Termin zakończenia prac wyznaczony został na 28 lutego 2022 roku.</p> <p>Dla pozostałych etapów, tj. 1, 2, 3 i 6 obejmujących odcinek od węzła Piaskowa do skrzyżowania z ul. Sportową w Rybniku wraz z łącznikiem do projektowanej Drogi Głównej Południowej trwają prace projektowe.</p>	nie zakończono obwodnicy, trwa realizacja zadania - termin zakończenia to 2022 rok CEL ZREALIZOWANY
Usprawnianie organizacji ruchu drogowego	<p>W ramach usprawniania organizacji ruchu drogowego Miasto corocznie wydatkuje środki na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie oznakowania pionowego (czyszczenie, naprawa, wymiana, montaż nowego) – znaki, słupki • dostawę i montaż tablic z nazwami ulic, • utrzymanie elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (odnowienie, • wymiana, montaż nowych) • słupki blokujące, lustra, progi zwalniające, • poręcze, • projekty organizacji ruchu drogowego. <p>Koszty tych działań mieszczą się w utrzymaniu i bieżących remontach dróg gminnych.</p>	Prace mające na celu usprawnienie organizacji prowadzone są w trybie ciągłym. CEL ZREALIZOWANY
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU	WNIOSEK
	2018	2019
Wartość przekroczeń hałasu komunikacyjnego w punktach pomiarowych na terenie miasta	<p>W analizowanym okresie nie wykonywano badań, ostatnie badania przeprowadził Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w 2017 roku.</p> <p>Wartość przekroczeń w 2017 roku wyniosła:</p> <p>RB1 – Racibórz, ul. Gliwicka DW 919:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o 7,6 dB, • przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o 7,4 dB. <p>RB2 – Racibórz, ul. Kozielska DK 45:</p>	<p>Brak badań porównawczych</p> <p>BRAK MOŻLIWOŚCI OKREŚLENIA MIARY REALIZACJI CELU</p>

	<ul style="list-style-type: none">• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o 6,9 dB,• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o 7,2 dB. RB3 – Racibórz, ul. Hulczyńska DK 45, przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o 7,5 dB, <ul style="list-style-type: none">• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o 7,3 dB. RB4 – Racibórz, ul. Opawska: <ul style="list-style-type: none">• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o 1,8 dB,• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o 4,2 dB. RB5 – Racibórz, ul. Bosacka DW 935: <ul style="list-style-type: none">• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq D o 3,1 dB,• przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu LAeq N o 5,3 dB.⁴	
--	---	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie klimatu akustycznego w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 nie zaplanowano zadań własnych ani monitorowanych.

W tym zakresie do realizacji było 11 celów krótkoterminowych do realizacji do końca 2019 roku. Jeden z celów nie został osiągnięty, gdyż wyniki badań z 2017 roku wskazują na istnienie miejsc na terenie miasta, przekroczeniami wartości dopuszczalnych emisji hałasu i narażeniem mieszkańców na ponadnormatywny hałas.

Pozostałe wszystkie zaplanowane cele były realizowane poprzez działania związane z remontami i modernizacjami dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, usprawnianiu organizacji ruchu ulicznego na terenie miasta. Uzupełniające cele realizowane były poprzez badanie emisji hałasu drogowego oraz kontrole przedsiębiorców.

⁴ Opracowanie wyników badań i ocena klimatu akustycznego w wybranych rejonach dróg na terenie miasta Racibórz w 2017 roku, 2018

3.3 Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych niskich poziomach”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023” nie określono zadań w tym zakresie			
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych,	<p>Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowania elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary monitoringowe promieniowania elektromagnetycznego prowadzone są w cyklach trzyletnich, łącznie w 135 punktach pomiarowych (po 45 w każdym roku) rozmieszczonych na terenie całego województwa śląskiego.</p> <p>W 2018 roku na terenie Raciborza badania przeprowadzono w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na skrzyżowaniu ulic Opawska/Lwowska. Wyniki pomiarów wynosiły 0,47 V/m.</p> <p>Dla porównania w poprzednim okresie analizy wyniku w tym samym punkcie wynosiły w 2015 roku 0,30 V/m, a w 2012 roku 0,25 V/m.⁵</p> <p>Wyniki badań nie przekroczyły wartości dopuszczalnych który wynosi 7 V/m, niemniej jednak zauważalny jest nieznaczny wzrost poziomów promieniowania na terenach bardziej zurbanizowanych – co za kilka lat może skutkować przekroczeniem dopuszczalnych poziomów.</p> <p>W 2019 roku zgodnie z trzyletnim cyklem nie wykonywano pomiarów promieniowania na terenie miasta</p>		<p>badania wykonywane są w cyklach trzyletnich, poprzednie badania w 2015 roku nie wykazywały przekroczeń</p> <p>CEL ZREALIZOWANY</p>
Prowadzenie kontroli przez organy i inspekcje ochrony środowiska w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów w zakresie promieniowania elektromagnetycznego	<p>Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach w ramach działań kontrolnych okresowo w razie potrzeby lub w razie zaistnienia konieczności prowadzi czynności kontrolne przedsiębiorstw w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w tym promieniowania niejonizującego. W okresie analizy w latach 2018-2019 takich kontroli nie prowadzono.</p>		NIE REALIZOWANO CELU
Uwzględnianie w miejscowych planie zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	<p>W okresie raportowanym w 2018 roku przyjęto dwie uchwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr XL/614/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, Nr XLIII/648/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Ocice w Raciborzu <p>Dla terenu Śródmieścia w PZP widnieje zapis: „W zakresie obsługi telekomunikacyjnej ustala się obsługę telekomunikacyjną z istniejącej i rozbudowywanej sieci telekomunikacyjnej oraz z istniejących i nowych nadawczo - odbiorczych obiektów telekomunikacyjnych, przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu.”</p> <p>Dla terenu dzielnicy Ocice w PZP widnieje zapis: „W zakresie obsługi telekomunikacyjnej w § 14 ustala się obsługę telekomunikacyjną z istniejącej i rozbudowywanej sieci telekomunikacyjnej oraz z istniejących i nowych nadawczo – odbiorczych obiektów telekomunikacyjnych,</p>		<p>w miejscowych PZP wprowadzane są zapisy dotyczące ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym</p> <p>CEL ZREALIZOWANY</p>

⁵ dane WIOŚ www.wios.katowice.gov.pl (dostęp 5.05.2020)

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu. Ponadto w obszarze objętym planem, w granicach wszystkich terenów, dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.”</p> <p>W okresie raportowanym w 2019 roku przyjęto uchwałę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr VIII/121/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Płonia • w Raciborzu <p>Dla terenu dzielnicy Płonia w PZP widnieje zapis: „W zakresie obsługi telekomunikacyjnej ustala się obsługę telekomunikacyjną z istniejącej i rozbudowywanej sieci telekomunikacyjnej oraz z istniejących i nowych nadawczo - odbiorczych obiektów telekomunikacyjnych, przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu.”</p> <p>oraz</p> <p>„W zakresie obsługi telekomunikacyjnej w §14 ust. 7 ustala się obsługę telekomunikacyjną z istniejącej i rozbudowywanej sieci telekomunikacyjnej oraz z istniejących i nowych nadawczo – odbiorczych obiektów telekomunikacyjnych, przy zachowaniu pozostałych ustaleń planu. Ponadto na całym obszarze objętym planem dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.”</p>		
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
Udział procentowy zmierzonej wartości natężenia pola elektromagnetycznego w odniesieniu do wartości dopuszczalnej.	6,85% dopuszczalnej normy wynik badania 0,47 V/m dopuszczalna norma 7 V/m	brak badań	w porównaniu do 2015 roku (wynik badania 0,30 V/m) ZWIĘKSZENIE POZIOMU PROMIENIOWANIA

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 nie zaplanowano zadań własnych ani monitorowanych.

Zaplanowano trzy cele, z których dwa zostały zrealizowane. W okresie realizacji Programu prowadzony był przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach monitoring promieniowania elektromagnetycznego, który wskazuje na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania. Niemniej jednak w latach 2012-2015 wyniki były niższe niż w latach 2016-2019.

Cel dotyczący uwzględniania w miejscowych planie zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym także został zrealizowany w trakcie trzech aktualizacji planów dla Śródmieścia, Ocic i Płoni.

Cel, który nie został zrealizowany dotyczył kontroli promieniowania elektromagnetycznego emitowanego przez przedsiębiorstwa, okresowo takie kontrole prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, nie mniej jednak w okresie realizacji Programu kontrole nie były zaplanowane.

3.4 Zasoby wodne Gospodarka wodno - ściekowa

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
Przebudowa kanalizacji deszczowej w ciągu ulicy Łąkowej - Przebudowa kanalizacji poprzez zwiększenie średnic kolektorów	Zadanie polegające na zwiększeniu średnic kolektorów zrealizowano w poprzednim okresie raportowanym 2016-2017. W 2018 roku wykonano dokumentację projektową dla realizacji inwestycji. Na podstawie opracowanej aktualizacji koncepcji gospodarowania wodami opadowymi na wybranym fragmencie terenu Miasta Racibórz (rejon ul. 1 Maja oraz ul. Łąkowej) – odstąpiono od dalszej realizacji zadania. Koszt zadania w 2018 roku wyniósł 23 247,0 zł.		zadanie zakończone
PRZEDSIĘWZIĘCIA MONITOROWANE			
Planowane zadania	2018 rok	2019 rok	Stan realizacji
Modernizacja sieci wodociągowych wraz z przyłączami oraz modernizacja przyłączy w związku z planowanymi remontami nawierzchni dróg w dz. Centrum, Ocice, Ostróg	W latach 2018 -2019 Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. w ramach realizacji zadania wykonany następujące prace modernizacyjne: <ul style="list-style-type: none"> • 199,73 mb sieci wodociągowej ul. Agaty (Ostróg) w tym 10 przyłączy wodociągowych, koszt: 42 259,50 zł, • 107,17 mb sieci wodociągowej ul. Szewskiej (Centrum); koszt: 83 787,04 zł, • 387,74 mb sieci wodociągowej ul. Łąkowej (Centrum); koszt: 488 521,76 zł, • 46,65 mb oraz 12 szt. przyłącza wodociągowe w ul. Łąkowej (Centrum); koszt: 32 918,55 zł, • 831,11 mb sieci wodociągowej ul. Kościuszki (Centrum); koszt: 941 828,11 zł, • 73,96 mb oraz 15 szt przyłączy wodociągowych w ul. Kościuszki (Centrum); koszt: 86 879,15 zł. 		wykonano 1 646,36 mb sieci 37 przyłączy
Modernizacje istniejących sieci wodociągowych wraz z przyłączami	W latach 2018 -2019 w ramach realizacji zadania Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. wykonały następujące prace: <ul style="list-style-type: none"> • podłączenie wodociągowe ul. Kossaka obejmujące 10,28 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 3 654,13 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Rostka obejmujące 6,95 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 8 623,94 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Morawskiej obejmujące 14,60 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 2 462,62 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Rymera obejmujące 16,40 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 4 739,54 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Wodna obejmujące 6,50 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 1 654,43 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Jeziorowej obejmujące 4,10 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 4 206,87 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Kwiatowej obejmujące 11 mb sieci oraz 1 przyłączy; koszt: 5 154,60 zł, • 199,73 mb sieci wodociągowej oraz 26,29 mb sieci i 10 szt. przyłączy wodociągowych ul. Agaty; koszt: 42 259,50 zł, 		budowa 3 036,06 mb sieci 61 przyłączy

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> • podłączenie wodociągowe ul. Książęcej obejmujące 9,36 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 7 763,09 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Rudzika obejmujące 13,32 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 6 449,21 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Elżbiety obejmujące 12,44 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 4 761,26 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Dolnej obejmujące 15,53 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 6 443,66 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Słowackiego obejmujące 10,35 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 6 483,10 zł, • 122,87 mb sieci wodociągowej ul. Fojcika; koszt: 49 730,00 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Kwiatowej obejmujące 966 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 2 068,05 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Poznańskiej obejmujące 23,26 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 4 225,59 zł, • 107,17 mb sieci wodociągowej ul. Szewskiej; koszt: 83 787,04 zł, • 387,74 mb sieci wodociągowej ul. Łąkowej; koszt: 488 521,76 zł, • przyłącza wodociągowe ul. Łąkowej obejmujące 46,65 mb sieci oraz 12 przyłączy; koszt: 32 918,55 zł, • 831,11 mb sieci wodociągowej ul. Kościuszki; koszt: 941 828,11 zł, • przyłącza wodociągowe ul. Kościuszki obejmujące 76,96 mb sieci oraz 15 przyłączy; koszt: 86 879,15 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Pomnikowa obejmujące 12,31 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 3 834,18 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Rymera obejmujące 11,25 mb sieci oraz 1 przyłącze; koszt: 2 529,06 zł, • podłączenie wodociągowe ul. Chodkiewicza obejmujące 107,17 mb sieci oraz 9 przyłączy; koszt: 38 279,46 zł. 		
Stacja uzdatniania wody modernizacja stacji transformatorowej na SUW przy ul. 1-Maja	W roku 2018 w ramach realizacji zadania Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. wyremontowały zbiornik retencyjny wód popłucznych na SUW 1 Maja. Koszt inwestycji: 337 400,00 zł brutto.		zadanie w trakcie realizacji
Pompownie wody: <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja pompowni wody na terenie SUW przy ul. 1-Maja, • modernizacja hydroforni ul. Magdaleny – zwiększenie wydajności, • budowa pompowni wody dla dz. Studzienna, Sudół 	W latach 2018-2019 Gmina Racibórz wykonała przebudowę przepompowni wód deszczowych przy ul. 1 Maja. Koszt: 10 578,00 zł,		1 przebudowa przepompowni wód deszczowych przy ul. 1 Maja
Monitorowanie zużycia wody – zmniejszenie strat: <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa systemu monitorowania zużycia wody, • zakup systemu zdalnego radiowego odczytu wodomierzy 	Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. w 2018 roku w ramach realizacji zadania zmodernizowały Centralną Dyspozytornię. Rozbudowano system monitorowania zużycia wody poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • zakup oprogramowania, • zakup monitorów oraz serwerów. Koszt zadania: 139 215 zł brutto.		zmodernizowano Centralną Dyspozytornię

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

Budowa nowych sieci kanalizacyjnych w ramach dozbrajania nowych terenów	<p>W latach 2018-2019 w ramach realizacji zadania Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. prowadziły prace:</p> <p>1. Wybudowano nowe sieci kanalizacyjne w ramach dozbrajania nowych terenów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sieć kanalizacji sanitarnej o długości 205,70 mb ul. Agaty; koszt: 40 524,67 zł, • sieć kanalizacji sanitarnej o długości 2100,32 mb ul. Starowiejska/ Anny; koszt: 27 737,35 zł, • sieć kanalizacji sanitarnej o długości 805,28 mb ul. Chorwacka; koszt: 328 386,88 zł, • sieć kanalizacji sanitarnej o długości 95,34 mb ul. Opawska; koszt: 21 659,51 zł, • sieć kanalizacji sanitarnej o długości 205,33 mb ul. Pogrzebieńska; koszt: 78 669,61 zł, • sieć kanalizacji sanitarnej o długości 418,51 mb ul. Szwajcarska; koszt: 149 192,97 zł, • 9 odcinków kanalizacji sanitarnej o długości 166,02 mb ul. Agaty; koszt: 111 261,86 zł. <p>2. Zmodernizowano sieć kanalizacji ogólnospławnej o długości 120,60 mb ul. Spółdzielcza; koszt: 119 200,00 zł.</p> <p>Gmina Racibórz w ramach realizacji zadania w latach 2018-2019 wykonała następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowa kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Łąkowej; koszt: 23 247,00 zł, modernizacja systemu kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Górnej i ul. Dolnej w Raciborzu. Zadanie obejmuje wykonanie robót budowlanych w następującym zakresie: <ul style="list-style-type: none"> ○ budowa zbiornika retencyjnego (kubatura wodna zbiornika 1097 m³), ○ przebudowie fragmentu sieci kanalizacji deszczowej z przebudową wylotu do rowu D-11 i dostosowaniem umocnienia na przeciwległej skarpie, ○ zwiększeniu przepustowości istniejących przepustów (11 szt.) na rowie D-11 poprzez powiększenie ich średnic do DN1000 mm, ○ przebudowie linii i słupa sieci elektroenergetycznej kolidujących z projektowaną przebudową przepustu w rejonie skrzyżowania ul. Dolnej i ul. Gdańskiej. <p>Koszt zadania w okresie 2018-2019 wyniósł: 964 169,28 zł.</p> <p>Zgodnie z umową zawartą w dniu 31.01.2019 roku przewiduje się wykonanie zadania do dnia 15.05.2020 roku za łączną kwotę 1 627 535,51 zł brutto.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymiana odcinka sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Stalowej i ul. Kościuszki w Raciborzu. W ramach zadania wymieniono uszkodzony odcinek kanalizacji deszczowej odprowadzającej wody opadowe z ul. Stalowej do ul. Kościuszki. Całkowita wartość zadania wyniosła 91 623,86 zł, • remont odcinka sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Głębzyckiej - bocznej (dojazd do TBS) w Raciborzu. W ramach zadania wymieniono uszkodzony odcinek kanalizacji deszczowej. Całkowita wartość zadania wyniosła 104 592,83 zł, • budowa fragmentów kanalizacji deszczowej do granicy nieruchomości prywatnych przy ul. Rymera 17 i 19 w Raciborzu oraz remontu sieci kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Rymera na odcinku od KD1 do KD5. Całkowita wartość zadania wyniosła 60 855,00 zł. <p>W 2018 roku Powiat Raciborski prowadził rozpoczęte we wcześniejszych latach prace remontowe oraz bieżące utrzymywanie sieci kanalizacji deszczowych i rowów przydrożnych. Wykonano regulację odwodnienia korpusu drogowego dróg powiatowych (zadanie realizowane przez PZD w Raciborzu, łączny koszt: 97.977,76 zł).</p>	<p>budowa 1 996,50 mb sieci kanalizacji sanitarnej zmodernizowano 120,60 mb sieci kanalizacji sanitarnej</p>
Modernizacje sieci istniejących		
Modernizacja obiektów technologicznych		
Modernizacja obiektów technologicznych		

Cele krótkoterminowe do roku 2019		
<p>Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzecza Odry</p>	<p>Ostatnie badania w rejonie gminy Racibórz przeprowadzono w 2017 roku, gdzie zlokalizowano jeden punkt pomiarowy na JCWP Łęgoń. W punkcie Łęgoń stwierdzono 4 klasę wód w badaniu elementów biologicznych i 2 klasę wód w badaniu elementów fizykochemicznych oraz zaklasyfikowano, jako wody o słabym stanie ekologiczny. Klasyfikacja stanu chemicznego wykazała stan chemiczny poniżej dobrego.</p> <p>Ogólna ocena JCWP to: zły stan wód.</p> <p>W kolejnych latach 2018-2019 nie prowadzono badań w tym punkcie.</p> <p>W 2018 roku na obszarze gminy Racibórz nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego monitoringu wód podziemnych. Najbliższy punkt pomiarowy na JCWP nr 142 został zlokalizowany w sąsiedzkiej gminie miejsko- wiejskiej Krzanowice w miejscowości Krzanowice. Punkt pomiarowy został objęty monitoringiem operacyjnym i otrzymał I klasę jakości według wskaźników organicznych, III klasę jakości według wskaźników fizyczno- chemicznych ze względu na Fe.</p> <p>Końcowa klasa jakości wód: II.</p> <p>W 2019 roku badania wód podziemnych prowadzone były w oparciu o krajową sieć pomiarową modyfikowaną pod kątem dostosowania do wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej i sieć wojewódzką, uzupełniającą badania pod kątem ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, wykorzystywanych na terenie gminy do celów pitnych.</p> <p>W podsystemie monitoringu jakości wód podziemnych badania prowadzone były w ramach monitoringu diagnostycznego w odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych uznanych za zagrożone nie osiągnięciem dobrego stanu chemicznego.</p> <p>Na terenie gminy Racibórz badania prowadzone były w dwóch punktach pomiarowych w miejscowości Racibórz i w Sudół. Analiza wyników badań jakości wód podziemnych w punkcie pomiarowym w Raciborzu wykazała II klasę jakości według wskaźników fizyczno- chemicznych (ze względu na Ca), I klasę jakości według wskaźników organicznych. Końcowa klasa jakości wód: II. W punkcie pomiarowym w jednostce Sudół analiza wykazała IV klasę jakości według wskaźników fizyczno- chemicznych (ze względu na Fe, Mn, Ca, SO₄).</p> <p>Końcowa klasa jakości wód: IV.</p>	<p>NIE OSIĄGNIĘTO CELU DLA WÓD POWIERZCHNIOWYCH</p> <p>DOBRY STAN WÓD PODZIEMNYCH II I IV KLASA</p>
<p>Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodnościekowej dla potrzeb ludności i przemysłu</p>	<p>Cel ten jest realizowany na bieżąco, corocznie dobudowywane są nowe odcinki sieci kanalizacji sanitarnej.</p> <p>Realizację celu opisano poprzez realizację zadania pn.: „Budowa nowych sieci kanalizacyjnych w ramach dozbierania nowych terenów”. W ramach tego celu wybudowano 1 996,50 mb sieci kanalizacji sanitarnej oraz zmodernizowano 120,60 mb sieci kanalizacji sanitarnej.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>
<p>Wprowadzanie zamkniętych obiegów wody w przemyśle, wodoszczędnych technologii produkcji, w szczególności stosowanie BAT (najlepszej dostępnej techniki)</p>	<p>Cel ten realizowany jest przez przedsiębiorców, Miasto nie ma dostępu do tych danych.</p>	<p>-</p>
<p>Ograniczenie ryzyka wystąpienia strat wynikających ze zjawisk ekstremalnych związanych z wodą</p>	<p>Na terenie gminy występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Odry i były one wskazywane na mapach KZGW z 2015 roku W obrębie gminy, dolinie rzeki Odry wyróżniono:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q=10%), • obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q=1%), • obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q=0,2%). 	<p>CEL REALIZOWANY</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>W 2020 roku oddano do użytku największy zbiornik przeciwpowodziowy w Polsce – Racibórz Dolny dla górnego biegu Odry. Prace budowlane rozpoczęły się w listopadzie 2017 roku i trwały blisko 30 miesięcy. Ich łączna wartość to 672 000 000 złotych netto. Zbiornik ma powierzchnię 26,3 km², a objętość obiektu będzie się stopniowo powiększać do 300 mln metrów sześciennych, ze względu na wydobywane w czasie kruszywo. Instalacja została zaprojektowana jako polder, czyli suchy obiekt, który będzie wypełniany wyłącznie w przypadku powodzi. W momencie nadejścia fali polder będzie piętrzył wodę, zabezpieczając obszar około 600 km² od Raciborza przez Kędzierzyn-Koźle, Brzeg, Opole, Oławę, aż po Wrocław. Inwestycja ochroni przed żywiołem blisko 2,5 miliona mieszkańców w trzech województwach: śląskim, opolskim i dolnośląskim. Budowlę przelewowo-spustową wyposażono w sześć zasuw głównych, których praca będzie się odbywała mechanicznie oraz automatycznie.</p>		
<p>Kontynuacja działań związanych z realizacją inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych z oczyszczalniami ścieków komunalnych, wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych, w ramach aglomeracji na terenie miasta</p>	<p>Cel ten realizowany jest na bieżąco, corocznie dobudowywane są nowe odcinki sieci kanalizacji sanitarnej, głównie przez realizację zadania pn.: „Budowa nowych sieci kanalizacyjnych w ramach dozbrajania nowych terenów”.</p>		CEL REALIZOWANY
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
<p>Udział wód o dobrej i powyżej dobrej jakości wód dla JCW na terenie gminy</p>	<p>W 2017 roku w rejonie gminy Racibórz zlokalizowano jeden punkt pomiarowy na JCWP Łęgoń.</p> <p>W punkcie Łęgoń stwierdzono 4 klasę wód w badaniu elementów biologicznych i 2 klasę wód w badaniu elementów fizykochemicznych oraz zaklasyfikowano, jako wody o słabym stanie ekologicznym. Klasyfikacja stanu chemicznego wykazała stan chemiczny poniżej dobrego. Ogólna ocena JCWP to: zły stan wód.</p> <p>W 2018 roku na obszarze gminy Racibórz nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego monitoringu wód podziemnych. Najbliższy punkt pomiarowy na JCWP nr 142 został zlokalizowany w sąsiedzkiej gminie miejsko-wiejskiej Krzanowice w miejscowości Krzanowice. Punkt pomiarowy został objęty monitoringiem operacyjnym i otrzymał I klasę jakości według wskaźników organicznych, III klasę jakości według wskaźników fizyczno-chemicznych ze względu na Fe.</p> <p>Końcowa klasa jakości wód: II.</p>	<p>W kolejnych latach nie prowadzono monitoringu wód powierzchniowych na terenie i w rejonie miasta Racibórz.</p> <p>W 2019 roku badania wód podziemnych prowadzone były w dwóch punktach pomiarowych w miejscowości Racibórz i w Sudół. Analiza wyników badań jakości wód podziemnych w punkcie pomiarowym w Raciborzu wykazała II klasę jakości według wskaźników fizyczno-chemicznych (ze względu na Ca), I klasę jakości według wskaźników organicznych. Końcowa klasa jakości wód: II.</p> <p>W punkcie pomiarowym w jednostce Sudół analiza wykazała IV klasę jakości według wskaźników fizyczno-chemicznych (ze względu na Fe, Mn, Ca, SO₄).</p> <p>Końcowa klasa jakości wód: IV.</p>	<p>Wg danych z 2017 roku Stan/potencjał ekologiczny w punkcie „ Łęgoń – ujście Odry” stan/potencjał ekologiczny słaby, stan chemiczny poniżej dobrego ogólny stan zły</p> <p style="text-align: center;">JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH NIE ULEGŁA POPRAWIE</p> <p>W 2018 i 2019 roku badania wód podziemnych wykazywały II i IV klasę.</p> <p style="text-align: center;">JAKOŚĆ WÓD PODZIEMNYCH WYKAZYWAŁ II i IV KLASĘ</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie zasobów wodnych i gospodarki wodno - ściekowej w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano jedno zadanie własne oraz 10 zadań monitorowanych. Zadanie własne dotyczyło przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Łąkowej. Zadanie zostało zrealizowane i zakończone.

Wśród zadań monitorowanych zapanowano inwestycje w zakresie modernizacji sieci wodociągowych wraz z przyłączami, budowy sieci kanalizacyjnych oraz modernizacji obiektów technologicznych. Zadania te realizowały Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. W ramach zadań w okresie 2018-2019 zmodernizowano 1 646,36 mb sieci wodociągowej wraz z 37 przyłączami, wybudowano 3 036,06 mb sieci wodociągowej wraz z 61 przyłączami, przebudowano jedną pompownię wód deszczowych oraz w ramach monitorowania zużycia wody zmodernizowano Centralna Dyspozytornię. W skład inwestycji kanalizacyjnych w okresie 2018-2019 wchodziła budowa 1 996,50 mb sieci kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja 120,60 mb sieci kanalizacji sanitarnej.

Zadania te w kolejnych latach będą kontynuowane w razie potrzeb, a uszkodzone lub stare sieci będą modernizowane.

W zakresie gospodarki wodno - ściekowej zaplanowano także 5 celów do realizacji. Trzy cele były w okresie funkcjonowania Programu realizowane i w dalszej perspektywie czasowej będą kontynuowane. Chodzi o „dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodnościekowej dla potrzeb ludności i przemysłu” oraz „kontynuowanie działań związanych z realizacją inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych”. Działania w zakresie tych celów pokrywają się z planowanymi zadaniami i w całej perspektywie Programu Ochrony Środowiska 2016-2019 były realizowane i będą w kolejnych latach kontynuowane.

W toku realizacji Programu nie osiągnięto jednego celu dotyczącego osiągnięcia i utrzymania co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Stan badanych wód powierzchniowych w okolicy miasta w 2017 roku został oceniony ogólną oceną jako zły stan wód, natomiast jednolite części wód podziemnych w 2018 roku w okolicy miasta Racibórz zaklasyfikowano jako II klasa końcowa, a w 2019 roku w badano w dwóch punktach i w jednym punkcie oceniono jako II klasa, a w drugim punkcie jako IV klasa.

3.5 Zasoby geologiczne

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023” nie określono zadań w tym zakresie			

Cele krótkoterminowe do roku 2019		
<p>Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych</p>	<p>W 2018 roku na eksploatację złóż kopalin wydana została jedna koncesja Marszałka Województwa Śląskiego nr 3616/OS/2018 z terminem ważności do 31 grudnia 2028 roku. Koncesję na eksploatację złoża Racibórz I - Zbiornik II posiada PPHU Kubik Erwin, 47-400 Racibórz, ul. Hulczyńska 144 o powierzchni złoża 5,52 ha.</p> <p>Aktualnie eksploatacja prowadzona jest jeszcze przez przedsiębiorstwo ALAS Utex Sp. z o.o., 47-450 Roszków, ul. Raciborska 42 na złożach Racibórz I - Zbiornik 3 w miejscowości Racibórz - Sudoł. Eksploatacja prowadzona na podstawie koncesji Marszałka Województwa Śląskiego nr 1786/OS/2017 z terminem ważności do 31 grudnia 2022 roku oraz Racibórz II - Zbiornik 5 w miejscowościach Nieboczowy gm. Lubomia, Pogrzebień gm. Kornowac i Racibórz. Eksploatacja prowadzona na podstawie koncesji Marszałka Województwa Śląskiego nr 636/OS/2012 z terminem ważności do 31 grudnia 2025 roku.</p> <p>W 2019 roku nie wydawano koncesji na eksploatację ani poszukiwanie złóż na terenie gminy Racibórz.</p> <p>Ograniczenie presji na środowisko powinno być realizowane jest poprzez zapisy w miejscowych PZP, co opisano w celu pn.: „Uwzględniane w opracowaniach planistycznych wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania i ich ochrona przed trwałym zainwestowaniem”.</p>	<p>CEL CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANY</p>
<p>Uwzględniane w opracowaniach planistycznych wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania i ich ochrona przed trwałym zainwestowaniem</p>	<p>W okresie raportowanym w 2018 roku przyjęto dwie uchwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr XL/614/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, • Nr XLIII/648/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Ocice w Raciborzu <p>W planach tych nie uwzględniano żadnych nowych złóż zasobów kopalin ani nie wprowadzano zapisów chroniących złoża przed zainwestowaniem na terenie miasta.</p> <p>W okresie raportowanym w 2019 roku przyjęto uchwałę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr VIII/121/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Płonia w Raciborzu. <p>W planach tych nie uwzględniano żadnych nowych złóż zasobów kopalin ani nie wprowadzano zapisów chroniących złoża przed zainwestowaniem na terenie miasta.</p>	<p>BRAK REALIZACJI CELU</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	<p>Na koniec 2018 roku według Sprawozdania RRW-11 tereny zdegradowane wymagające rekultywacji na obszarze gminy Racibórz zajmowały powierzchnię 1,58 ha z czego 1,99 ha to tereny zdegradowane górnictwa i kopalnictwa surowców energetycznych a 2,7 ha to tereny, na których zakończono działalność, w tym w ciągu 2018 roku zrekultywowano 0,41 ha w kierunku rolniczym.</p> <p>Na koniec 2019 roku według Sprawozdania RRW-11 tereny zdegradowane wymagające rekultywacji na obszarze gminy Racibórz zajmowały powierzchnię 5,7 ha z czego 3,0 ha to tereny zdegradowane górnictwa i kopalnictwa surowców energetycznych a 2,7 ha to tereny, na których zakończono działalność, w tym w 2019 roku zrekultywowano 0,68 ha w kierunku rolniczym.</p>	CEL REALIZOWANY
Kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji	<p>W 2018 roku prowadzona była eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża Racibórz-Brzezcie bez zezwolenia przez firmę BUDIMEX S.A. Eksploatacja prowadzona była w związku z budową suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.</p> <p>W 2019 roku nie wykryto przypadków nielegalnej eksploatacji.</p>	CEL ZREALIZOWANY
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU	WNIOSEK
	2018	2019
Liczba przypadków wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji.	1	0
		<p>W poprzednim okresie 2016-2017 nie było takich przypadków</p> <p>WYKRYTO JEDEN PRZYPADEK EKSPLOATACJI BEZ KONCESJI</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie zasobów geologicznych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 nie zaplanowano zadań własnych ani monitorowanych.

Zaplanowano do realizacji 4 cele, dwa z nich zrealizowano, została przeprowadzona kontrola eksploatacji bez zezwolenia - gdzie w 2018 roku wykryto jeden taki przypadek. Prowadzono także działania rekultywacyjne - na terenie miasta zrekultywowano 3,3 ha terenów. Cel ten będzie w kolejnych latach kontynuowany.

Nie zrealizowano natomiast celów dotyczących „uwzględniana w opracowaniach planistycznych wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania”. Wynika to z faktu, iż aktualizacje miejscowych PZP opracowywane były dla terenów, gdzie nie ma zasobów kopalin i złóż surowców. Cel ten w razie zaistnienia takiej konieczności będzie realizowany w kolejnych latach.

3.6 Gleby

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi” „Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych na terenie miasta zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno - ekonomicznymi”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023” nie określono zadań w tym zakresie			
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
Zachowanie funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych gleb, w tym m.in.: produkcji żywności, magazynowania, filtrowania i przekształcania składników odżywczych, substancji i wody, podstaw rozwoju życia i różnorodności biologicznej, źródła surowców, rezerwuaru pierwiastka węgla oraz zbiór dziedzictwa geologicznego, geomorfologicznego oraz archeologicznego	Działanie takie realizowane jest poprzez działania informacyjne i edukacyjno - promocyjne. W 2018 roku nie realizowano takich działań. W 2019 roku Miasto brało udział w organizacji konferencji i forum gospodarczego pn. „Jak uratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy”, a także współorganizacji projektu medialno-edukacyjnego „InspiratON 2019” i w organizacji gali pn. „Filary Ziemi Raciborskiej”. W 2019 roku w tym zakresie Powiat Raciborski zorganizował lub współorganizował takie wydarzenia jak: <ul style="list-style-type: none"> • Konferencja Naukowo-Techniczna pn. „Jak ratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy?” w Zakrzowie, do współpracy przy organizacji przedmiotowej konferencji Powiat Raciborski został zaproszony przez AGROMAX Sp. z o.o. oraz Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, • spotkanie informacyjno-promocyjne dla rolników na Zamku Piastowskim w Raciborzu. Powiat raciborski był współorganizatorem ww. spotkania, • Powiatowy Konkurs Potraw Regionalnych „Wielkanocne Stoły” w Centrum Społeczno-Kulturalnym w Pietrowicach Wielkich; Powiat Raciborski był współorganizatorem ww. konkursu, • dożynki gminno-powiatowe w Gminie Pietrowice Wielkie; na organizację dożynek Powiat Raciborski udzielił Gminie Pietrowice Wielkie dofinansowania w kwocie 20.000 zł. 		CEL REALIZOWANY
Zapobieganie zanieczyszczeniu gleb, w szczególności substancjami powodującymi ryzyko zanieczyszczenia wtórnego	W 2018 roku Powiat Raciborski zlecił identyfikację historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Opracowanie pn. „Identyfikacja miejsc wystąpienia potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu raciborskiego” wykonane zostało przez firmę JARS Sp. z o.o. Koszt zadania to 24.181,80 zł. W 2018 roku Decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 25 czerwca 2019 roku wpisano do rejestru historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi pod nr rej. 781 potencjalne historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi działki położonej w Raciborzu, obręb Płonia w rejonie ul. Szkolnej 16.		W latach 2020-2021 planowana jest aktualizacja tego opracowania. CEL REALIZOWANY
Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych	W 2018 roku w ramach programów rolno-środowiskowych Departament Płatności Bezpośrednich ARiMR zrealizował dla terenu gminy Racibórz płatności w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • Wariantu 1.1-Rolnictwo zrównoważone, • Wariantu 2.1-Uprawy rolnicze (z certyfikatem zgodności). W 2018 roku zostały złożone 2 wnioski od rolników o płatności dotyczące 9,37 ha terenów rolniczych na obszarze Raciborza.		CEL REALIZOWANY

	<p>W sumie 1 rolnik z terenu miasta otrzymał płatności rolno-środowiskowe i rolno-środowiskowo-klimatyczne w wysokości 4.453,90 złotych.⁶</p> <p>W 2019 roku w ramach programów rolno-środowiskowych Departament Płatności Bezpośrednich ARiMR zrealizował dla terenu gminy Racibórz płatności w zakresie Wariantu 1.1-Rolnictwo zrównoważone.</p> <p>W 2019 roku 1 wniosek o płatności dotyczący 7,56 ha terenów rolniczych na obszarze Raciborza.</p> <p>Jeden rolnik z terenu miasta otrzymał płatności rolno-środowiskowo-klimatyczne w wysokości 3.674,16 złotych.⁷</p> <p>Rolnicy każdego roku mają możliwość zlecenia wykonania badań gleb na własny koszt w Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej Gliwicach. Najczęściej takie badania wykonywane są w celu ustalania dawek nawożenia.</p> <p>W okresie 2017-2019 Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach wykonała badania 1002 próbek glebowych pochodzących z 95 gospodarstw zlokalizowanych na terenie gminy Racibórz na łącznej powierzchni 1320.13 ha w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • z Markowic 6 próbek pochodzących z 2 gospodarstw, • z terenu Raciborza 940 próbek pochodzących z 87 gospodarstw, • z terenu Studziennej 34 próbki pochodzące z 3 gospodarstw, • z terenu Sudołu 16 próbek pochodzące z 3 gospodarstw, • z terenu ulicy Wesołej 3 próbki pochodzące z 1 gospodarstwa. <p>Wyniki badań wskazywały, iż 60% badanych gleb należy do klasy agronomicznej ciężkiej. Większość badanych gleb 79% wykazywała odczyn kwaśny, lekko kwaśny i bardzo kwaśny. To zdecydowanie więcej niż w 2012 i 2016 roku.</p> <p>Z powodu takich wyników potrzeby wapnowania badanych gleb określono jako:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 128% konieczne, • 17% potrzebne, • 20% wskazane, • 17% ograniczone, • 18% zbędne. 	
<p>Zapobieganie ruchom masowym ziemi i ich skutkom</p> <p>Przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi</p>	<p>Starosta Raciborski prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach realizując tym samym zadania wynikające z art. 110a ustawy Prawo ochrony środowiska. Monitoring prowadzony jest co najmniej dwa razy w roku w okresach marzec - kwiecień oraz wrzesień - październik oraz każdorazowo po wystąpieniu ekstremalnych zjawisk przyrodniczych, które mogą spowodować ruchy masowe ziemi. W ciągu ostatnich lat obserwacji nie zarejestrowano zmian.</p> <p>W 2018 roku w ramach zadania polegającego na budowie i utrzymaniu urządzeń melioracyjnych oraz utrzymaniu rowów melioracyjnych Miasto wykonało prace związane z zabezpieczeniem skarpy rowu nr 21 przed umocnionym osuwiskiem w Brzeziu.</p> <p>W 2019 roku Państwowy Instytut Geologiczny opracował „Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi”⁸ Na tę okoliczność przeprowadzono weryfikację dotychczasowej mapy osuwisk i terenów zagrożonych dla powiatu raciborskiego (Chmura i in., 2010; Sikora i Piotrowski, 2011), aktualizację kart rejestracyjnych osuwisk i kart rejestracyjnych terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. W wyniku dodatkowych prac terenowych rozpoznano kolejne nowe osuwiska i wykonano ich karty rejestracyjne.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>

⁶ pismo ARiMR nr StIP12.0163.17.2020.LZ z dnia 31 marca 2020 roku

⁷ pismo ARiMR nr StIP12.0163.17.2020.LZ z dnia 31 marca 2020 roku

⁸ „Objaśnienia do mapy osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi” autor objaśnień: Rafał Sikora*, Andrzej Piotrowski, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, 2019

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>Zgodnie z tymi danymi na terenie Raciborza zlokalizowanych jest 49 z czego 16 z nich jest aktywnych ciągle, 20 wykazuje aktywność okresową a 13 jest nieaktywnych.</p> <p>Zlokalizowane są one głównie na zachód od Pogwizdowa (18 lokalizacji) oraz między Brzeziem, a Markowicami (28 lokalizacji).</p> <p>Największe osuwiska zlokalizowane są w Brzeziu. Na obszarze Raciborza zewidencjonowano także 8 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.</p> <p>Większość osuwisk, które wywołały szkody w infrastrukturze, została zabezpieczona.</p> <p>Osuwisko w gminie Racibórz jest przyczyną szkód na torowisku nieczynnej linii kolejowej, jednak ze względu na wyłączenie torowiska z użytkowania prowadzenie monitoringu osuwiska nie jest prowadzone.</p> <p>Obserwacjom terenowym polegającym na wizualnej kontroli stanu powierzchni koluwiów osuwiskowych powinno podlegać osuwisko położone na południe od Brzezia, ponieważ w przypadku uruchomienia procesów osuwiskowych zagrażać może ono ulicy Brzeskiej (droga gminna łącząca Racibórz z Wodzisławiem).</p>	
<p>Minimalizacja stopnia i łagodzenie zasklepienia gleb</p>	<p>Zgodnie z zapisami ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona powierzchni ziemi polega między innymi na minimalizacji stopnia i łagodzeniu skutków zasklepienia gleby poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ograniczanie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową, • zachowywanie lub tworzenie powierzchni biologicznie czynnych gleby, zdolnych do łagodzenia degradującego działania terenów zabudowanych i zanieczyszczeń środowiska. <p>Pierwszy element realizowany może być poprzez zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, gdzie wydzielane są tereny rolnicze bez możliwości zabudowy lub ograniczające zabudowę terenów do 30% lub 50% działki.</p> <p>Drugi sposób ograniczania zasklepienia realizowany jest przez rolników poprzez zasięganie porad w zakresie zachowywania lub tworzenia powierzchni biologicznie czynnych gleby, zdolnych do łagodzenia degradującego działania terenów zabudowanych i zanieczyszczeń środowiska Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Raciborzu oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie, które organizują szkolenia, spotkania informacyjne czy punkty konsultacyjne dla chętnych i zainteresowanych rolników z terenu Raciborza i sąsiednich gmin należących do powiatu raciborskiego.</p> <p>W ostatnich latach 2018-2019 zorganizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • akcje informacyjne dotyczące harmonogramu prac ogrodowych • wyjazdy seminaryjne dla rolników powiatu raciborskiego na Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej Agrotech Kielce, • szkolenia dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> ○ zasad ochrony wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych / Dyrektywy azotanowej oraz planów nawożenia, ○ nowych technologii w nawożeniu, produktów biostymulujących zwiększających plonowanie roślin, ○ przepisów dotyczących właściwego stosowania środków ochrony roślin w gospodarstwach rolnych, ○ aktualnych działań Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 /modernizacje, młody rolnik, działalność pozarolnicza, rachunkowość rolna i inne, ○ nowego prawa Unii Europejskiej w zakresie zdrowia roślin oraz zagrożenia fitosanitarne upraw rolnych, ○ zmian w przepisach KRUS, BHP w rolnictwie, ○ zmian w przepisach KRUS, ○ BHP w rolnictwie, • szkolenia uzupełniające dla osób stosujących środki ochrony roślin sprzętem naziemnym. 	<p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	Tematy realizowane są wspólnie z Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Raciborzu oraz Urzędami Gmin, niejednokrotnie do szkoleń zaangażowane zostaje także Starostwo Powiatowe, Okręgowa Inspekcja Pracy w Katowicach, a także jednostki Straży Pożarnej i Policji, gdyż bezpieczeństwo jest jednym z priorytetów tych instytucji. ⁹		
Ochrona gleb przed negatywnym wpływem transportu i infrastruktury transportowej	Cel ten jest realizowany poprzez działania w infrastrukturze drogowej zarówno na drogach gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych. Cel ten opisany został w części dotyczącej hałasu w celach pn.: „Modernizacja nawierzchni dróg”, „Przebudowa i modernizacja dróg i szlaków rowerowych” oraz „Przebudowa ciągu pieszego przy DP 3540S ul. Dębicznej w Raciborzu”.		W latach 2017-2019 pobrano z terenu miasta 1002 próbek glebowych. CEL REALIZOWANY
Remediacja terenów zanieczyszczonych	Nie realizowano tego rodzaju zadań.		BRAK CEALIZACJI CELU
Rekultywacja terenów, na których występuje zanieczyszczenie gleb, ziemi lub niekorzystne przekształcenie terenu, w tym przemysłowych i starych składowisk	W okresie 2018-2019 nie były prowadzone prace rekultywacyjne na terenie miasta. Na kolejne lata nie są planowane działania rekultywacyjne wynikające z eksploatacji surowców. Na koniec 2019 roku tereny zdegradowane wymagające rekultywacji na obszarze gminy Racibórz zajmują powierzchnię 6,38 ha z czego 3,0 ha to tereny zdegradowane górnictwa i kopalnictwa surowców energetycznych		BRAK CEALIZACJI CELU
Zalesianie, zakrzewianie terenów zdegradowanych			
Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi	Badania gleb wykonywane są w ramach „Monitoringu chemizmu gleb omych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka. Monitoring chemizmu rolniczo użytkowanych gleb w Polsce jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane i analizowane są próbki glebowe, reprezentujące 216 stałych punktów kontrolnych zlokalizowanych w całym kraju. Piąta edycja pobierania próbek przypadła na rok 2015, a szósta na 2017 rok. Na terenie gminy Racibórz nie badano gleb. Najbliższe badane punkty mieściły się na terenie gminy Lyski (w Raszczykach), gminy Nędza (w Szymocicach) oraz gminy Gaszowice (w Czernicy). Według dostępnych danych za rok 2015 wynika, iż w porównaniu do lat 1995-2000 wzrósł poziom metali ciężkich w glebach natomiast zmniejszył się poziom węglowodorów wielopierścieniowych aromatycznych. Przyczynami takiego stanu rzeczy jest zanieczyszczenie powietrza oraz brak wapnowania gleb.		nie wykonywano badań na terenie miasta BRAK CEALIZACJI CELU
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
Liczba i powierzchnia osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi.	33	W 2019 roku przeprowadzono weryfikację dotychczasowej mapy osuwisk i terenów zagrożonych dla powiatu raciborskiego. Na terenie Raciborza jest 49 osuwisk z czego 16 z nich jest aktywnych ciągle, 20 wykazuje aktywność okresową a 13 jest nieaktywnych.	w latach 2016-2018 były 33, w 2019 roku zwiększyła się liczba osuwisk do 49 ZWIĘKSZYŁA SIĘ LICZBA OSUWISK

⁹ na podstawie danych zamieszczonych na stronie <http://www.czwa.odrokonet.pl/home/47-slaid-powiaty/76-pzdr-bedzin-slide.html> (dostęp 10.04.2020 roku)

Liczba i wartość przekroczeń poziomów dopuszczalnych substancji w glebach gminy Racibórz	Brak badań gleb w ramach monitoringu (GIOŚ, POWIAT)		nie wykonywano badań na terenie miasta BRAK MOŻLIWOŚCI OCENY REALIZACJI CELU
Powierzchnia gruntów zrehabilitowanych w ciągu roku.	0,41 ha	0,68 ha	wg Raportu w latach 2016-2017 zrehabilitowano 2,21 ha terenów W latach 2018-2019 1,09 ha ZMNIJSZYŁA SIĘ POWIERZCHNI PODDANA REHABILITACJI

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie gleb w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 nie zaplanowano zadań własnych ani monitorowanych.

Na okres 2016-2019 zaplanowano do realizacji 9 celów krótkookresowych. Siedem z tych celów realizowanych było w trybie ciągłym i będzie w razie potrzeby kontynuowanych w kolejnych latach. Są to między innymi działania mające na celu zmniejszanie zasklepniania gleb, wspieranie zachowania funkcji środowiskowych, gospodarczych, społecznych i kulturowych gleb, a także minimalizacja zasklepniania gleb. Cele te były i będą w kolejnych latach realizowane poprzez konferencje naukowo-techniczne, akcje informacyjne, seminaria, szkolenia oraz spotkania informacyjne dla rolników i konkursy dla dzieci i dorosłych.

Cel będący w trakcie realizacji to także zapobieganie zanieczyszczeniu gleb poprzez identyfikację historycznych zanieczyszczeń, działanie to zostało zrealizowane w 2018 roku i w latach 2020-2021 będzie aktualizowane. Kolejnym celem, który był realizowany i będzie w kolejnych latach to zachowanie dobrego stanu gleb. Rolnicy dla zachowania dobrostanu gleb powinni dostosowywać uprawy do rodzaju i zasobności gleb, stosować płodozmian i właściwe dawki nawożenia. Dla realizacji tego celu rolnicy we własnym zakresie zlecali badania gleb pod kątem kwasowości oraz zawartości makroskładników. Dało to możliwość ustalenia dawek wapnowania oraz właściwego nawożenia. Działania takie w kolejnych latach będą kontynuowane.

Kolejny cel będący w trakcie realizacji to zapobieganie masowym ruchom ziemi poprzez obserwację i monitoring terenów osuwiskowych. Działania te w razie potrzeby były połączone z usuwaniem szkód w infrastrukturze wywołanych osuwiskami. Cel ten będzie w kolejnych latach kontynuowany.

Dwa cele planowane na lata 2016-2019 nie były realizowane, dotyczyły one remediacji terenów zanieczyszczonych - nie było potrzeby realizacji takiego celu. Drugi niewykonany cel to monitoring jakości gleby i ziemi. Monitoring był prowadzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie całej Polski, niemniej nie obejmował miasta Racibórz.

3.7 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Doskonalenie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metod odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
Gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy	<p>Miasto prowadzi odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców posesji zamieszkałych i niezamieszkałych. Jednocześnie wszystkie rodzaje odpadów mieszkańcy mogą we własnym zakresie przywozić do PSZOK - u, lub do kompostowni.</p> <p>Okresowo po wprowadzeniu zmian w przepisach prawa dokonywane są zmiany w systemie gospodarowania odpadami.</p> <p>Jednocześnie w celu poprawy skuteczności zbiórek oraz poprawy efektywności i ekonomii gospodarowania odpadami na terenie miasta wprowadzane są modyfikacje zasad.</p> <p>W ramach tworzenia warunków do selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych Miasto kupiło i przekazało mieszkańcom w 2018 roku 225 szt. pojemników na odpady biodegradowalne.</p>	<p>Miasto Racibórz corocznie zgodnie ustalonymi terminami sporządza Sprawozdania z gospodarowania odpadami oraz Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi.</p> <p>W 2019 roku w celu obniżenia kosztów systemu gospodarki odpadami komunalnymi miasto ograniczyło odbiór żużli i popiołów do miesięcy od października do kwietnia. Odpady te przyjmowane są przez cały rok w PSZOK.</p> <p>Dodatkowo w 2019 roku zrezygnowano z corocznej organizacji akcji zbiórki opakowań po nawozach sztucznych i środkach ochrony roślin z uwagi na niewielką ilość odpadów zbieranych od osób fizycznych.</p> <p>Za 2019 roku jeszcze sprawozdanie nie zostało opracowane w związku z przesunięciem terminu.</p> <p>W chwili obecnej Gmina nie posiada danych niezbędnych do jej kompleksowego sporządzenia.</p> <p>W ramach tworzenia warunków do selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych Miasto kupiło i przekazało mieszkańcom w 2019 roku 200 szt. pojemników na odpady biodegradowalne.</p> <p>W 2019 roku złożony został wniosek o dofinansowanie projektu Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.</p> <p>Wszystkie informacje o realizacji celów w zakresie gospodarowania odpadami zamieszczane są corocznie w „Analizie stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Racibórz”.</p>	<p>prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami.</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

<p>Dofinansowanie realizacji inwestycji związanych z usuwaniem elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Raciborza</p>	<p>Mieszkańcy od wielu lat otrzymują dofinansowanie do usuwania wyrobów azbestowych zgodnie z zasadami opisanymi w regulaminie udzielania dotacji z budżetu Miasta Racibórz na realizację inwestycji związanych z usuwaniem elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Raciborza.</p> <p>W 2018 roku dotacji udzielono 15 mieszkańcom na usunięcie 24,72 Mg wyrobów zawierających azbest w łącznej wysokości 20 173,57 zł.</p> <p>W 2018 roku przygotowano dokumentację do projektu grantowego skierowanego dla mieszkańców w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 obejmującego likwidację azbestu na terenie miasta, pn. "Poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście Racibórz poprzez oczyszczenie miasta z odpadów zawierających azbest".</p>	<p>W 2019 roku Miasto udzieliło dotacji 12 mieszkańcom na usunięcie 19,45 Mg wyrobów zawierających azbest w łącznej wysokości 16 028,15 zł.</p> <p>W 2019 roku Miasto otrzymało dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, OŚ PRIORYTETOWA V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, DZIAŁANIE 5.2 Gospodarka odpadami, PODDZIAŁANIE 5.2.2 Gospodarka odpadami – RIT Subregionu Zachodniego na realizację projektu: Poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście Racibórz poprzez oczyszczenie miasta z odpadów zawierających azbest. Zadanie planowane jest do realizacji w latach 2020 -2021.</p> <p>W ramach projektu planowane jest usunięcie elementów zawierających azbest z 97 budynków zlokalizowanych na terenie miasta Racibórz w tym,</p> <ul style="list-style-type: none"> • 46 to budynki mieszkalne, • 51 to budynki gospodarcze. 	<p>w okresie raportowanym 2018-2019 usunięto 44,17 Mg wyrobów zawierających azbest.</p>
<p>Rozbudowa kompostowni odpadów</p>	<p>Rozbudowa kompostowni odpadów zielonych zlokalizowana przy ul. Rybnickiej 125 została zakończona w dniu 12.10.2018 roku</p> <p>Zadanie realizowane było w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, projektu pn." Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz".</p> <p>Rozbudowa polegała na zwiększeniu przepustowości instalacji kompostowni odpadów zielonych z 3700 Mg/rok do 4000 Mg/rok. Zakres robót obejmował:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie nowych nawierzchni betonowych placów składowych kompostowni w ilości 645,26 m². • Przebudowę istniejących obiektów budowlanych w zakresie podwyższenia wiaty sprzętowej o 1,5 m (do wysokości 7,67 m) wraz z jej przeniesieniem, przeniesienia wiaty kompostu wraz z jej rozbudową o trzeci boks magazynowy, podwyższenie o 1 m (do wysokości 5,15 m), przeniesienia kontenera socjalno - biurowego wraz z wykonaniem nowego podłączenia do instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i elektrycznej oraz wykonaniem utwardzenia wokół kontenera z kostki betonowej oraz przeniesienia bezodpływowego zbiornika na ścieki sanitarne. 	<p>W 2019 roku Miasto Racibórz w ramach realizacji projektu pn." Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz" przeprowadziło kampanię informacyjno – edukacyjną.</p> <p>Wykonawcą kampanii była firma IntraCOM PL s.c. G. Lemantowicz, A. Molski z Katowic. Głównym założeniem kampanii informacyjno - edukacyjnej była dbałość o stan środowiska naturalnego poprzez kształtowanie pozytywnych wzorców związanych z właściwą segregacją odpadów, recyklingiem oraz ograniczeniem zużycia opakowań i odpadów opakowaniowych.</p> <p>Elementami realizowanymi w ramach kampanii informacyjno – edukacyjnej były:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przewodnik multimedialny „Odpadowe ABC”, • scenariusze lekcyjne, • konkurs dla szkół, • ulotka informacyjna, • gra miejska, plakaty, • artykuły publikowane w mediach lokalnych promujące poradnik multimedialny „Odpadowe ABC”. 	<p>zadanie zakończone w 2018 roku.</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> Przebudowę i rozbudowę instalacji w zakresie sieci wodociągowej i elektrycznej. <p>Wartość całkowita zadania wyniosła 1 140 895,32 zł.</p> <p>Na realizację projektu Miasto uzyskało dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020, Osi Priorytetowej V. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, Działania 5.2. Gospodarka odpadami, Poddziałania 5.2.2. Gospodarka odpadami RIT w kwocie 825 789,65 zł, co stanowi 85% wartości kosztów kwalifikowanych</p>		
Likwidacja dzikich wysypisk	<p>Dzikię wysypiska odpadów nie podlegają ewidencji.</p> <p>Zgłaszane i lokalizowane na bieżąco podlegają likwidacji z miejsc pozostających we własności Miasta Racibórz, a w przypadku terenów innej własności właściciel terenu obligowany jest do jego uporządkowania.</p> <p>W 2018 roku na terenie miasta zewidencjonowano 7 lokalizacji, usuwając 9,01 Mg odpadów.</p> <p>Miasto wydatkowało na ten cel kwotę 3 892,32 zł,</p>	<p>W 2019 roku na terenie miasta zewidencjonowano 14 lokalizacji, usuwając 16,68 Mg odpadów.</p> <p>Miasto poniosło na ten cel koszty w wysokości 7 822,44 zł.</p>	usunięto 25,69 Mg odpadów
PRZEDSIĘWZIĘCIA MONITOROWANE			
Rozbudowa kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Raciborzu o etapy IBi IIB"	<p>W 2018 roku została zakończona rozbudowa kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Raciborzu o etapy IB i IIB polegające na rozbudowie kwatery składowiska odpadów a w konsekwencji zwiększeniu pojemności składowiska o ok. 300 tys. m³.</p> <p>Pozwolenie na użytkowanie zostało wydane 31 grudnia 2018 roku. Spółka EMPOL uzyskała również wymagane prawem decyzje i pozwolenia umożliwiające rozpoczęcie eksploatacji rozbudowanej części kwatery składowiska. Wartość inwestycji wyniosła 5.067.019,51 zł.</p>		zadanie zakończono w 2018 roku
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
Gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury	<p>W 2016 roku na terenie miasta na zasadzie partnerstwa publiczno - prywatnego powstało Zintegrowane Centrum Przetwarzania Odpadów Komunalnych. W jego skład wchodzi instalacje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Składowisko odpadów Innych niż Obojętne i Niebezpieczne - Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o., Kompostownia - Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o., Mechaniczno - Biologiczna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych - Empol Sp. z o. o., <p>Umowa zawarta jest na 20 lat dzięki czemu miasto Racibórz ma zagwarantowaną stabilizację gospodarki odpadami.</p> <p>Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 roku w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 roku poz. 2412), określa poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku Poziom, który musiał zostać osiągnięty w roku 2018 wynosi PR=40%. Miasto Racibórz osiągnęło poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w wysokości TR =0%, zatem osiągnięty poziom spełniał wymogi rozporządzenia.</p>	<p>wg Raportu za 2016 i 2017 rok poziomy także były osiągnięte zgodnie z rozporządzeniem</p> <p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>	

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<p>Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 roku poz. 2167), poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła, dla 2018 roku powinien wynosić minimum 30%.</p> <p>Miasto Racibórz osiągnęło poziom 36%. Wymagany poziom został więc osiągnięty.</p> <p>Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 roku w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 roku poz. 2167), poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, dla 2018 roku powinien wynosić minimum 50%.</p> <p>Miasto Racibórz osiągnęło poziom 79%. Wymagany poziom został zatem osiągnięty.</p> <p>Za 2019 roku jeszcze sprawozdanie nie zostało opracowane w związku z przesunięciem terminu.</p> <p>W chwili obecnej Gmina nie posiada danych niezbędnych do obliczenia poziomów odzysku i recyklingu.</p>	
<p>Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych oraz wzrost efektywności systemu zbierania i zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i procesom unieszkodliwiania</p>	<p>Z terenu miasta w 2018 roku zebrano i odebrano (PSZOK i zbiórki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 - 2,66 Mg, • zużyte urządzenia elektryczne - 25,56 Mg, • zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 oraz 20 01 35 - 35,26 Mg, • opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne) - 2,49 Mg. <p>Z terenu miasta w 2019 roku zebrano i odebrano (PSZOK i zbiórki):</p> <ul style="list-style-type: none"> • baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 - 3,54 Mg, • zużyte urządzenia elektryczne - 34,67 Mg, • zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 oraz 20 01 35 - 35,26 Mg, • opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne) - 0,2 Mg. 	<p>wg Raportu za 2016 i 2017 rok odebrano od mieszkańców mniejsze ilości odpadów selektywnie gromadzonych baterie i akumulatory 2,04-5,16 Mg /rok ZSEE - 25,31-49,97 Mg</p> <p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>
<p>Minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów sektora gospodarczego i sukcesywnie zwiększanie udziału tych odpadów poddanych procesom odzysku i unieszkodliwiania poza składowaniem</p>	<p>Na terenie miasta Racibórz zgodnie z danymi Urzędu Marszałkowskiego w 2018 roku wśród odpadów z grup 1-19 zostało:</p> <p>odpadów innych niż niebezpiecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytworzonych 82 245,4708 Mg, • zebranych 10 559,4681 Mg, • poddanych odzyskowi w instalacjach 32 308,9730 Mg, • poddanych unieszkodliwieniu w instalacjach - 49 862,4900 Mg <p>niebezpiecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • wytworzonych 820,1944 Mg, • zebranych 394,4164 Mg, • poddanych odzyskowi w instalacjach 556,8740 Mg, • poddanych unieszkodliwieniu w instalacjach - 0 Mg, <p>Brak danych za 2019 rok</p>	<p style="text-align: center;">Według GUS:</p> <p style="text-align: center;">W 2016 roku wytworzone 14,9 tys. Mg, poddane odzyskowi 5,3 tys. Mg</p> <p style="text-align: center;">W 2017 roku wytworzone 14,4 tys. Mg poddane odzyskowi 0,0 tys. Mg</p> <p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p> <p style="text-align: center;">Według GUS:</p> <p style="text-align: center;">W 2019 roku wytworzone 119,9 tys. Mg, poddane odzyskowi 2,9 tys.</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
Udział odpadów zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie.	<p>W 2018 odebrano 14 529,94 Mg, niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, nie które zostały przeznaczone na składowanie.</p> <p>Ilość przeznaczonych do składowania jako pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wyniosła 0 Mg, oznacza to, że wszystkie odpady zmieszane zostały zagospodarowane w sposób inny niż składowanie.</p> <p>Udział odpadów zmieszanych zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie 100%.</p>	<p>W 2019 roku z obszaru miasta Racibórz odebrano 14 609,16 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, które zostały zagospodarowane w Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych PUK EMPOL Sp. z o.o. w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125.</p> <p>Ilość przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wyniosła 8 797,47 Mg (kod 19 05 99).</p> <p>Udział odpadów zmieszanych zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie 39,7%.</p>	<p>POGORZENIE, CEL NIE ZOSTAŁ ZREALIZOWANY</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

KONTROLE WIOŚ

w 2018 roku:

- Bruki Trawiński Sp. z o.o. - kontrola zastała przeprowadzona w trybie interwencyjnym. Podczas prowadzonych czynności kontrolnych wykazano nieprawidłowości w prowadzonej ewidencji, brak numerów kart przekazania odpadów oraz nieścisłości ilościowe. Wydane zostały zarządzenia pokontrolne.
- EvEgs Sp. z o.o. w Raciborzu - kontrola w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami przeprowadzona została w trybie interwencyjnym. W trakcie kontroli nie wykazano nieprawidłowości.
- Henkel Polska Operations Sp. z o. o. - kontrola była formą sprawdzenia realizacji zaleceń pokontrolnych po kontroli przeprowadzonej w 2017 roku. W toku działań ustalono, że podmiot w części zrealizował wydane zarządzenia pokontrolne. W trakcie kontroli wykazano także przekroczenie ilości wytworzonych odpadów w stosunku do wartości z posiadanego pozwolenia zintegrowanego, osoba odpowiedzialna została ukarana mandatem karnym.
- SGL Graphithe Solutions Polska Sp. z o.o. w Raciborzu - kontrola została przeprowadzona w związku z interwencją złożoną przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ewidencji odpadowej: brak kart przekazania odpadów oraz niezgodność ze stanem faktycznym. Osoba odpowiedzialna została ukarana mandatami karnymi. W powyższym zakresie wydane zostały zarządzenia pokontrolne. Zakład poinformował o realizacji zarządzeń.¹⁰

w 2019 roku:

- Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., Racibórz - kontrola została przeprowadzona w związku z wnioskiem Marszałka Województwa Śląskiego oraz Starostwa Powiatowego w Raciborzu o przeprowadzenie kontroli Zakładu. W trakcie kontroli nie stwierdzono naruszeń i nieprawidłowości.
- EMA-BRZEZIE Sp. z o.o., Racibórz - kontrola Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach została przeprowadzona w związku z wnioskiem Starosty Raciborskiego o przeprowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na nierzetelnym prowadzeniu ewidencji odpadowej, osoba odpowiedzialna została w powyższym zakresie pouczone, zarządzeniem pokontrolnym nakazano prowadzenie ewidencji odpadów w sposób zgodny z zapisami ustawy o odpadach.

¹⁰ dane udostępnione przez WIOŚ Katowice pismem nr IN.V.7016.4.2020.MS z dnia 25 marca 2020 roku

- Przedsiębiorstwo Zaopatrzenie Rolnictwa Chempest S.A. - kontrolę przeprowadzono na wniosek Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach. W trakcie kontroli stwierdzono kilka nieprawidłowości i naruszeń, w tym nieterminowe złożenie rocznego raportu za 2018 roku do Krajowej bazy (KOBiZE), braki w ewidencji odpadów, nieterminowo sporządzone i przekazane Marszałkowi Województwa Śląskiego sprawozdanie z zakresu gospodarowania odpadami za 2018 roku. W związku z nieprawidłowościami wydane zostało zarządzenie pokontrolne. Zakład poinformował o realizacji zarządzenia.

Większość przedsiębiorców realizuje zalecenia pokontrolne, co przyczynia się do poprawy funkcjonowania i zmniejszania naruszeń obowiązujących przepisów w zakresie gospodarowania odpadami przemysłowymi w przedsiębiorstwach.

Wnioski

W zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 4 zadania własne i jedno monitorowane. Wszystkie zadania własne zostały zrealizowane, gospodarka odpadami jest usprawniana i corocznie poprawiane jest jej funkcjonowanie. W miarę potrzeb na bieżąco likwidowane są dzikie wysypiska, corocznie mieszkańcy otrzymują dotacje na usuwanie azbestu, dzięki czemu Zgodnie z danymi Bazy Azbestowej do końca 2019 roku z terenu miasta usunięto 296,9 Mg wyrobów zawierających azbest.

W 2018 roku została zakończona rozbudowa kompostowni odpadów zielonych, która polegała na zwiększeniu przepustowości instalacji z 3700 Mg/rok do 4000 Mg/rok. Jedno zadanie monitorowane polegające na rozbudowie kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Raciborzu także zostało zakończone.

Wśród zaplanowanych zapisami Programu celów do wykonania znalazło się osiągnięcie wskaźników zapisanych w rozporządzeniach, minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych. W roku 2018 odebrano od mieszkańców większe ilości odpadów niebezpiecznych niż w latach 2016-2017, dzięki czemu nie trafiły one do strumienia odpadów zmieszanych. W okresie analizy WIOŚ kontrował przedsiębiorstwa prowadzące działalność na terenie miasta, wykazując nieprawidłowości, które w większości zostały poprawione. Reasumując gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo i nie wykazuje nieprawidłowości.

3.8 Ochrona przyrody

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
Zagospodarowania bulwarów nadodrzańskich	<p>W 2018 roku zadanie pn.: Zagospodarowanie bulwarów nadodrzańskich nie było realizowane.</p> <p>W ramach rozwoju turystyki w regionie i promocji w 2018 roku wydatkowano środki m.in. na monitorowanie plaży i bulwarów, oczyszczanie miejskiego odcinka rzeki Odry w celu przygotowania jej do sezonu turystycznego.</p> <p>W 2018 roku wykonano</p> <ul style="list-style-type: none"> • przebudowę połączenia ścieżki rowerowej w ciągu ul. Bosackiej ze ścieżką rowerową wzdłuż rzeki Odry. W ramach zadania wykonano przebudowę ścieżki rowerowej długości ok. 60 m. Zakres robót obejmował wymianę nawierzchni tłuczniowej na beton asfaltowy, przebudowę 2 słupów oświetleniowych na ścieżce pieszo-rowerowej nad Odrą oraz pełnienie funkcji inspektora nadzoru. Koszt zadani to 42 671,30 zł, • budowę ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Rudzkiej i ul. Gliwickiej łączącej ścieżkę rowerową po wałach przeciwpowodziowych z rezerwatem Łęczczok. W ramach zadania w 2015 roku zlecono opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej ww. zadania. Procedura przygotowania, uzgodnienia dokumentacji i pozyskiwania terenu trwała prawie dwa lata, w związku z czym kompletna dokumentacja została odebrana w dniu 4 września 2017 roku. Plac budowy został przekazany Wykonawcy w dniu 27 czerwca 2018 r. Umowny termin realizacji zadania upływa w dniu 30 września 2019 roku. Wartość robót budowlanych wynikająca z zawartej umowy wynosi 948 931,94 zł. Koszt zadania wyniósł w 2018 roku 199 977,38 zł. <p>W 2018 roku prowadzono również prace utrzymaniowe ścieżek rowerowych poza pasami dróg gminnych. Zakres zadania obejmował mechaniczne koszenie skarp wałów przeciwpowodziowych rzeki Odry, po których przebiega trasa rowerowa, ręczne koszenie skrajni trasy rowerowej, piaskowanie szczelin (fug) pomiędzy kostkami betonowymi, utrzymanie oznakowania pionowego oraz projekt organizacji ruchu drogowego. Koszt zadania 34 182,99 zł.</p>	<p>W ramach zadania Zagospodarowanie bulwarów nadodrzańskich w 2019 roku środki nie zostały wydatkowane.</p> <p>W czasie analizy złożono wniosek o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.</p> <p>Projekt przewiduje następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • montaż oświetlenia terenu, montaż bezpiecznego podłoża, wykonanie schodów terenowych łączących dolny i górny ciąg pieszo-rowerowy (pełniący funkcję widowni dla istniejącej przystani na brzegu prawym), • wymianę schodów w miejscu istniejących schodów zejściowych z terenu Placu Mostowego, • wykonanie ścieżki rowerowej po koronie wału i ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż krawędzi lewego brzegu • montaż infrastruktury uzupełniającej takiej jak ławki, kosze na odpady, stojaki rowerowe, grille. <p>W 2019 roku wykonano wymiany piasku na plaży miejskiej – Bulwary nadodrzańskie.</p> <p>W 2019 roku prowadzono inwestycję budowy ścieżki rowerowej wzdłuż ul. Rudzkiej i ul. Gliwickiej łączącej ścieżkę rowerową po wałach przeciwpowodziowych z rezerwatem Łęczczok. Zakres zadania obejmował wykonanie ścieżki rowerowej o długości 1.608,99 m, szerokości 3,00 m. Powierzchnia całkowita nawierzchni z asfaltobetonu koloru czarnego na podbudowie tłuczniowej wynosi 4.826,97 m² powierzchnia skarp do humusowania 3.654,84 m². Koszt zadania to 756 703,56 zł.</p> <p>Także w 2019 roku prowadzono prace utrzymaniowe ścieżek rowerowych poza pasami dróg gminnych. W ramach zadania utrzymywano oznakowanie pionowe i poziome na ścieżkach rowerowych położonych poza pasami dróg gminnych m.in. na wałach przeciwpowodziowych. Ponadto wykonano koszenie skarp i piaskowanie szczelin pomiędzy kostkami betonowymi. Koszt zadania wyniósł w 2019 roku 41 628,37 zł.</p>	<p>brak realizacji, złożono wniosek o dofinansowanie na zadanie pn.: „Zagospodarowanie bulwarów nadodrzańskich”</p> <p>budowano 2 ścieżki rowerowe w okolicach wałów</p> <p>prowadzono prace utrzymaniowe ścieżek</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

		<p>W 2019 roku w ramach rozwoju turystyki w regionie środki w wydatkowano m.in. na zakup źródła wody pitnej, monitorowanie plaży i bulwarów, zakup energii, abonament za Internet, udział w targach turystycznych, projekt układu pomiarowego lodowiska na Rynku, dotację dla Gminy Krzyżanowice oraz study tour dla przewodników i osób związanych z branżą turystyczną.</p>	
Ochrona przyrody	<p>W 2018 roku Miasto Racibórz zrealizowało projekt „Ścieżka zdrowia Obora”. Projekt miał na celu odnowienie ścieżki zdrowia znajdującej się na terenie Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu przy ulicy Markowickiej 17. Wymianie uległy stanowiska treningowe rozmieszczone wzdłuż trasy ze względu na niski stan użytkowy. Dodatkowo rozmieszczone zostały nowe tabliczki z oznakowaniem trasy i opisem stanowisk, co pomoże w lepszym wykorzystaniu możliwości danego miejsca. Koszt zadania: 72 110,00 zł.</p> <p>Dodatkowo wydatkowano środki na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • urządzenie pracowni zachowania bioróżnorodności; koszt: 5 473,69 zł, • utrzymanie Arboretum Bramy Morawskiej; koszt: 1 294 925,10 zł, • etap I zadania dotyczącego szlaków, wież i platform widokowych Euroregionu Silesia; koszt: 170 695,38 zł. <p>Miasto w 2018 roku prowadziło także prace związane z utrzymaniem zieleni w pasach drogowych. W ramach zadania środki zostały wydatkowane na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cięcia krzewów żywopłotowych, cięcia pielęgnacyjne i sanitarne krzewów, • zabiegi pielęgnacyjne i sanitarne prowadzone na drzewach polegające na podkrzesywaniu, usuwaniu posuszu, prześwietlaniu korony, cięciach technicznych, • usunięcia drzew chorych, martwych, wiatrołomów, wiatrowałów zagrażających bezpieczeństwu, • dostawy młodych drzew i krzewów wraz z sadzeniem, • dostawy kwiatów wraz z ich posadzeniem, • koszenie traw na terenie płaskim o łącznej powierzchni 398.628 m², • koszenie traw na skarpach o łącznej powierzchni 34.555 m². <p>Koszt w 2018 roku wyniósł 356 396,57 zł.</p>	<p>W 2019 roku wydatkowano środki na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie pracowni zachowania bioróżnorodności; koszt: 5 515,91 zł, • utrzymanie Arboretum Bramy Morawskiej; koszt: 1 335 585,83 zł, • dalsze prace związane z „Ścieżką zdrowia Obora” polegające na wykonaniu i zamontowaniu 18 urządzeń oraz 18 tablic informacyjnych; koszt 71 610,00 zł, • remontem ścieżki rekreacyjnej w Arboretum; koszt 137 953,15 zł. <p>Miasto w 2019 roku prowadziło także prace związane z utrzymaniem zieleni w pasach drogowych. W ramach zadania środki zostały wydatkowane na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cięcia krzewów żywopłotowych, cięcia pielęgnacyjne i sanitarne krzewów, • zabiegi pielęgnacyjne i sanitarne prowadzone na drzewach polegające na podkrzesywaniu, usuwaniu posuszu, prześwietlaniu korony, • cięciach technicznych, usunięcia drzew chorych, • martwych, wiatrołomów, wiatrowałów zagrażających bezpieczeństwu, dostawy młodych drzew i krzewów wraz z sadzeniem, dostawy kwiatów wraz z ich posadzeniem, • koszenie traw na terenie płaskim o łącznej powierzchni 443.392 m², • koszenie traw na skarpach o łącznej powierzchni 28.660 m². <p>Koszt w 2019 roku wyniósł 373 410,93 zł.</p>	<p>1 nowa ścieżka zdrowia 3 zadania w Arboretum bieżące utrzymanie zieleni w pasach drogowych</p>
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
<p>Objętość działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych miasta, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i</p>	<p>W grudniu 2017 roku Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu – Miasto Racibórz przystąpiło do realizacji projektu pt. „Szlakiem wież i platform widokowych Euroregionu Silesia – etap 1”.</p> <p>Projekt realizowano od 01.12.2017 do 30.11.2018 roku.</p> <p>Głównym celem projektu było powstanie sieciowego produktu turystycznego, którym jest szlak wież i platform widokowych Euroregionu Silesia.</p> <p>W projekt zaangażowanych było pięciu partnerów, w tym czterech ze strony polskiej:</p>		CEL REALIZOWANY

<p>monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej</p> <p>Ochrona terenów przyrodniczo cennych przed niewłaściwym sposobem użytkowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gmina Pietrowice Wielkie, • Gmina Mszana, • Gmina Lubomia, • Miasto Racibórz-Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu, • i jeden ze strony czeskiej: Obec Sosnová. <p>W ramach działania powstały dwie wieże i trzy platformy widokowe na terenie gmin uczestniczących w projekcie. Platforma widokowa w Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu znajduje się przy głównej trasie spacerowej, na skarpie nad „Zaczarowanym Ogrodem”.</p> <p>Taras widokowy podobnie jak Arboretum jest dostępny dla odwiedzających bezpłatnie przez cały rok od świtu do zmierzchu.</p> <p>W ramach projektu wytyczony został szlak turystyczny łączący pięć nowo powstałych wież lub platform widokowych. Przebiega on od miejscowości Sosnová w Czechach, przez Opawę, Krawarz, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Lubomię do miejscowości Połomia w gminie Mszana. Prezentuje nie tylko najpiękniejsze widokowo zakątki Śląska, ale również miejscowe atrakcje turystyczne po obu stronach granicy polsko-czeskiej.</p> <p>W celu promocji projektu wydano polsko-czeskie mapy i ulotki (bezpłatnie dostępne dla zainteresowanych u każdego z partnerów projektu) prezentujące szlak i jego główne atrakcje turystyczne z podziałem na trasę samochodową, przeznaczoną dla rodzin z dziećmi oraz rowerową. Powstała dwujęzyczna polsko-czeska witryna internetowa, zawierająca szczegółowe informacje o całym projekcie. Przy każdym punkcie widokowym jest zamontowana tabliczka z logo projektu, która umożliwia samodzielne wykonanie odbitki- stempla turystycznego za pomocą kartki i ołówka.</p> <p>W Arboretum jest ona dostępna na samej platformie. Dodatkowo u każdego z partnerów można uzyskać tradycyjną pieczęć atramentową. W Arboretum Bramy Morawskiej znajduje się ona w siedzibie Arboretum. Wszystkie produkty projektu dostępne są bezpłatnie dla odwiedzających.</p> <p>W maju 2017 roku Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu – Miasto Racibórz wspólnie z Arboretum Nowy Dwór – Śląskie Muzeum Ziemi w Opawie przystąpiło do realizacji projektu pt. ”Poznajemy piękno arboretów”.</p> <p>Projekt był realizowany od 01.05.2017 do 31.05.2018 roku.</p> <p>Głównym celem projektu było zwiększenie transgranicznego ruchu turystycznego w arboretach i promocja obu ogrodów botanicznych, szczególnie wśród turystów z Polski i Czech. Projekt obejmował następujące działania:</p> <p>Zwiększenie atrakcyjności arboretów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rewitalizacja terenu rekreacyjnego w Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu z przystosowaniem do pełnienia funkcji edukacyjnych – edukacyjna ścieżka przyrodnicza - „Zielona klasa” <p>Rozbudowa systemu informacji w Arboretum Nowy Dwór</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakup info-kiosków i audio-przewodników, do samodzielnego użytkowania przez odwiedzających, zawierających dwujęzyczną – polsko-czeską informację na temat obu ogrodów botanicznych i ich turystycznego wykorzystania. <p>Konkurs o arboretach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja polsko-czeskiego konkursu plastycznego pt. ” Jak wyobrazasz sobie arboretum”. Konkurs skierowany był do uczniów klas IV – VI szkół podstawowych z terenu Raciborza i Opawy. <p>Poznajemy piękno naszych arboretów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wizyt promocyjnych dla seniorów z Raciborza do Arboretum Nowy Dwór i uczniów szkół podstawowych z Opawy do Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu. <p>Wymiana doświadczeń pomiędzy arboretami w Polsce i Czechach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizacja wizyt studyjnych dla pracowników Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu i Śląskiego Muzeum Ziemi w Opawie w celu poznania funkcjonowania innych ogrodów botanicznych w Polsce i Czechach. <p>Działania promocyjne</p>	
---	--	--

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> • Uroczyste otwarcie „Zielonej klasy” w Arboretum Bramy Morawskiej Konferencja popularno-naukowa pt. ”Poznajemy piękno arboretów” w Opawie, • Wydanie polsko-czeskiej ulotki informacyjnej o obu arboretach, • Wydanie polsko-czeskiej publikacji przed konferencją, zawierającej informacje na temat obu arboretów i streszczenia referatów wygłoszonych podczas konferencji. <p>Całkowita wartość projektu wyniosła 69 379,40 Euro, na stronę Polską przypadało 34 526,90 Euro, na stronę Czeską przypadało 34 852,50 Euro. Po polskiej stronie 85% kwoty dofinansowane było z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, 5% pokrył budżet państwa RP, 10% przypadało na Miasto Racibórz.</p> <p>Projekt nr CZ.11.2.45/0.0/0.0/16013/0000803 był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa RP „Przekraczamy Granice” w ramach Programu INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014-2020.</p>	
<p>Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu ekosystemów i gatunków oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla bioróżnorodności i georóżnorodności</p>	<p>W 2018 roku w ramach ochrony przyrody wykonano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlecono przeprowadzenie kontroli stanu zasiedlenia i oczyszczenia 75 budek lęgowych zlokalizowanych na terenie Miasta, • zakupiono sadzonki na akcję Zbiórki Zużytego Sprzętu Elektrycznego, • sfinansowano transport oraz opiekę weterynaryjną rannych zwierząt (saren, pustulek, sów, jeżyków, jeża, kawki, pliszek, kosów i gołębia), • sfinansowano eutanazję rannej sarny, • sfinansowano kontynuację akcji „800 drzew na 800 – lecie Raciborza”, • zlecono wykonanie cięć sanitarnych i pielęgnację pomników przyrody na terenie Raciborza (alei platanów przy ul. Wojska Polskiego oraz dębu białego i jesionu przy ul. Londzina). <p>Koszt zadania 105 000,00 zł.</p> <p>W 2018 roku Powiat Raciborski wykonywał bieżące utrzymywanie zieleni przy obiektach Powiatu w tym: cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów, zakup materiałów niezbędnych do ww. prac. Łączny koszt w 2018 roku wyniósł 12.984,52 zł.</p> <p>W 2019 roku w ramach ochrony przyrody wykonano zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlecono przeprowadzenie kontroli stanu zasiedlenia i oczyszczenia budek lęgowych zlokalizowanych na terenie Miasta, • zakupiono rośliny doniczkowe na akcję Zbiórki Zużytego Sprzętu Elektrycznego (ZSEE), • sfinansowano transport oraz opiekę weterynaryjną rannych zwierząt, • sfinansowano pielęgnację drzew nasadzonych w ramach akcji „800 drzew na 800 - lecie Raciborza”, • sfinansowano nasadzenie 13 lip przy ul. Gdańskiej i prace pielęgnacyjne szpaleru 9 wierzb przy ul. Górnośląskiej. <p>Koszt zadania 39 990,40 zł.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>
<p>Wzmacnianie znaczenia ochrony krajobrazu w planowaniu przestrzennym</p>	<p>W przyjętych w latach 2018-2019 miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego nie wprowadzono takich zapisów dotyczących ochrony krajobrazu, zapisy w PZP brzmią:</p> <p>„W obszarze objętym planem nie określa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasad ochrony krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej; • [...] granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na postawie przepisów odrębnych, terenów górniczych, a także granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa”. 	<p>BRAK REALIZACJI CELU</p>

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

<p>Zalesianie gruntów z poszanowaniem ochrony bioróżnorodności i terenów nieleśnych cennych przyrodniczo</p> <p>Renaturalizacja obszarów leśnych gatunkami rodzimymi</p> <p>Zalesianie gruntów nieprzydatnych do produkcji rolnej oraz nieużytków i terenów zdegradowanych i przekształconych gatunkami rodzimymi</p>	<p>W latach 2018- 2019 Nadleśnictwo Rudy Raciborskie na terenach leśnych będących w administracji nadleśnictwa nie zalesiało żadnych gruntów. Nie były również prowadzone żadne prace gospodarcze, ponieważ 91% powierzchni leśnej stanowi rezerwat.</p>		<p>BRAK REALIZACJI CELU</p>
<p>Prowadzenie ciągłej kampanii edukacyjno – informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści z trwale zrównoważonej gospodarki leśnej</p>	<p>Edukację ekologiczną w zakresie gospodarki leśnej prowadzi Nadleśnictwo Rudy Raciborskie.</p> <p>Edukacja prowadzona jest na terenie całego nadleśnictwa bez podziału na gminy. Rocznie w działaniach edukacyjnych bierze udział około 2 tysiące osób odwiedzających nadleśnictwo oraz około 3 tys. dzieci, młodzieży i dorosłych biorącej udział w piknikach i imprezach edukacyjnych.</p> <p>W 2019 roku Miasto wspólnie z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną zorganizowano turniej wiedzy o ruchu drogowym w ramach Tygodnia zrównoważonego transportu, a wspólnie z Arboretum Bramy Morawskiej konkurs wiedzy o lesie.</p>		<p>CEL REALIZOWANY</p>
<p>Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)</p>	<p>W 2018 roku Powiat Raciborski kontynuował sprawowanie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Zadanie to powierzono do realizacji w drodze porozumienia Nadleśnictwu Rudy Raciborskie.</p> <p>Roczny koszt nadzoru w 2018 roku wyniósł 17.872,69 zł.</p> <p>W 2019 roku Powiat Raciborski kontynuował sprawowanie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Zadanie to powierzono do realizacji w drodze porozumienia Nadleśnictwu Rudy Raciborskie.</p> <p>Roczny koszt nadzoru na 2019 roku został zaplanowany na 30 000 zł.</p>		<p>CEL REALIZOWANY</p>
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
<p>Udział procentowy powierzchni obszarów prawnie chronionych w całkowitej powierzchni gminy</p>	18%	18%	<p>wg danych z wcześniejszych lat 2016-2017 udział jest taki sam</p> <p>BEZ ZMIAN UDZIAŁU</p>
<p>Liczba pomników przyrody</p>	19	19	<p>wg danych z wcześniejszych lat w 2016 było 20 pomników przyrody</p> <p>ZMNIJSZENIE LICZBY POMNIKÓW</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie ochrony przyrody w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano dwa zadania własne, nie zaplanowano zadań monitorowanych. Zadanie polegające na zagospodarowaniu bulwarów nadodrzańskich rozpoczęto - złożono wnioski o dofinansowanie. Jednocześnie w ramach komplementarności do ww zadania prowadzono prace związane z budową dwóch nowych ścieżek rowerowych oraz utrzymaniem istniejących. Inwestycja na bulwarach nadodrzańskich będzie realizowana po uzyskaniu dofinansowania.

W ramach drugiego zadania dotyczącego ochrony przyrody Miasto urządziło „Ścieżkę zdrowia Obora” oraz realizowało 3 zadania na terenie Arboretum. W tym okresie także prowadzono coroczne prace związane z utrzymaniem zieleni w pasach drogowych.

W zakresie ochrony przyrody zaplanowano także 6 celów krótkoterminowych do realizacji w okresie 2016-2019. Cztery cele realizowano poprzez różnorakie akcje edukacyjne. Były to między innymi działania promocyjne Arboretum, w tym akcje informacyjne, poznawcze a także polegające na wymianie doświadczeń i wiedzy o ochronie przyrody.

Działania dla osiągnięcia tych celów będą kontynuowane w związku z tym zastosowano zapis „cel realizowany”. Jednocześnie działania te i podobne będą kontynuowane w kolejnych latach realizacji Programu.

Wśród celów były takie, których nie realizowano, chodzi o umieszczenie zapisów chroniących przyrodę w trakcie aktualizacji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz zalesiania gruntów - działania te nie były realizowane, gdyż nie było takiej potrzeby.

3.9 Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków” „Zapobieganie skutkom powodzi, ograniczenie zagrożenia jej wystąpienia”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
System Zarządzania Środowiskowego wg normy ISO14001	<p>System Zarządzania Środowiskowego wg normy PN-EN ISO 14001 wdrożony został w Gminie Racibórz na bazie podejmowanych wcześniej działań proekologicznych w maju 2002 roku.</p> <p>System nadzorowany był przez jednostkę certyfikującą, której audytorzy każdego roku przeprowadzali audyty nadzoru, w tym co 3 lata audit recertyfikacyjny (odnowieniowy), na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO 14001.</p> <p>W 2018 roku sfinansowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzenie audytów wewnętrznych w jednostkach gminnych objętych Systemem Zarządzania Środowiskiem, • wypłacono wynagrodzenia za prowadzenie dokumentacji w jednostkach minnych, • opłacono aktualizację dokumentacji SZJ ISO 9001, • sfinansowano szkolenie dla audytorów wewnętrznych SZJ powołanych w Urzędzie Miasta Racibórz, • sfinansowano audit SZŚ ISO 14001 w Urzędzie Miasta i 17 jednostkach gminnych oraz audyt nadzoru SZJ ISO 9001 w Urzędzie Miasta. <p>Poniesiono koszty w wysokości 121 810,55 zł.</p> <p>14 września 2018 roku wygasła ważność, posiadanego przez Gminę Racibórz, certyfikatu i zdecydowano o zaprzestaniu utrzymywania SZŚ ISO 14001.</p>	System Zarządzania Środowiskowego wg normy ISO14001 funkcjonował w Gminie do 14.09.2018	
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	<p>Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu przeprowadziła na obszarze powiatu raciborskiego w 2018 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ 5 kontroli pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne, ○ 40 zatrzymań dowodów rejestracyjnych w związku z naruszeniami wymagań ochrony środowiska. 	<p>Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu przeprowadziła na terenie powiatu w 2019 roku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 kontroli pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne. • 29 zatrzymań dowodów rejestracyjnych z powodu naruszeń wymagań przepisów ochrony środowiska - pojazdy nie 	CEL REALIZOWANY

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

		spełniały wymagań technicznych związanych z ochroną środowiska. ¹¹	
Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	<p>W 2018 roku w Raciborskim Centrum Kultury odbyło się seminarium pn. „Bezpiecznie – chce się żyć”. Organizatorem wydarzenia było Krajowe Centrum Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, a do współpracy przy projekcie włączyli się policjanci z Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach oraz Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu.</p> <p>W 2019 roku Powiat Raciborski w udzielił wsparcia dla prowadzonych przez Policję działań edukacyjno-informacyjnych mieszkańców, młodzieży oraz dzieci w zakresie prewencji i bezpieczeństwa (w tym bezpieczeństwa ruchu drogowego) w ramach realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przemysłowości, Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego.</p>		CEL REALIZOWANY
Monitoring potencjalnych sprawców poważnych awarii pod kątem spełniania przez nich wymogów bezpieczeństwa i prewencji	<p>W ramach działalności Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi corocznie kontrole przedsiębiorstw firm i działalności gospodarczych prowadzących działalność mogącą mieć wpływ na parametry środowiskowe. W ostatnich latach przeprowadzono 21 kontroli przedsiębiorców w tym między innymi w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegania zasad wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, • przestrzegania przepisów ustawy o odpadach, • przeciwdziałania poważnym awariom, • emisji hałasu do środowiska, • emisji gazów i pyłów do powietrza, • wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska, • wymagań w zakresie postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, • przestrzegania przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin, • przestrzegania przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. <p>W trakcie kontroli niemalże w każdym przypadku wykryto nieprawidłowości szczególnie w zakresie powietrza, w zakresie odpadów lub w zakresie gospodarki ściekowej albo w zakresie braku lub nieprawidłowej dokumentacji.¹²</p>		CEL REALIZOWANY
Doposażenie straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego	<p>W 2018 roku Miasto Racibórz wydatkowało środki na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ sprzęt ratowniczy dla Ochotniczych Straży Pożarnych w Raciborzu. W ramach zadania opłacono zakup wyposażenia i urządzeń ratownictwa niezbędnych do udzielenia pomocy poszkodowanym bezpośrednio na miejscu popełnienia przestępstwa, koszt 49 909,24 zł, ○ średni samochód ratowniczo-gaśniczy dla jednostki OSP Racibórz- Brzezcie. Środki przeznaczone zostały na zakup samochodu gaśniczego Man, koszt 350 000,00 zł. ○ zakup motopompy dla jednostki OSP Racibórz – Sudół. Środki przeznaczono na zakup motopompy, koszt 7 000,00 ○ poprawę skuteczności działań ratowniczych jednostek OSP w Raciborzu. W ramach zadania opłacono zakup wyposażenia i urządzeń ratownictwa niezbędnych do udzielenia pomocy poszkodowanym - koszt 56 068,63 zł. <p>Środki zostały także przeznaczone na umowy zlecenia, w tym zakup materiałów i wyposażenia (paliwo, oleje, płyny specjalne do sprzętu motorowego, części zamienne, podzespoły, części zamienne, środki czystości, materiały opatrunkowe, sprzęt pożarniczy), zakup energii, usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i innych (okresowe badania techniczne samochodów i sprzętu pożarniczego, przegląd przewodów kominowych,</p>		CEL REALIZOWANY

¹¹ dane Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu pismo nr RD-0151-433/1163/20 z dnia 23 marca 2020 roku

¹² dane udostępnione przez WIOŚ Katowice pismem nr IN.V.7016.4.2020.MS z dnia 25 marca 2020 roku

	<p>gaśnic, reduktorów tlenowych i aparatów powietrznych, montaż i uruchomienie systemu alarmowego pomieszczeniach Centrum Ratownictwa w OSP Raciborzu Sudole), ubezpieczenia - koszt 264 736,87 zł.</p> <p>W 2019 roku Miasto Racibórz wydatkowało środki na poprawę skuteczności działań ratowniczych i pomocy ofiarom wypadków drogowych poprzez zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Racibórz- Sudół. Wydatki dotyczyły zakupu samochodu pożarniczego marki Scania - koszt 1 167 270,00 zł.</p> <p>Środki zostały także przeznaczone na umowy zlecenia, zakup materiałów i wyposażenia (paliwo, oleje, płyny specjalne, części zamienne, podzespoły, środki czystości, materiały opatrunkowe, sprzęt medyczny, doposażenie umundurowania), zakup energii, usług remontowych, zdrowotnych, telekomunikacyjnych i innych (okresowe badania techniczne samochodów i sprzętu pożarniczego, przegląd przewodów kominowych, gaśnic i reduktorów tlenowych, naprawa bramy wjazdowej do remizy OSP Racibórz-Brzezie, naprawa samochodów pożarniczych, naprawa dachów budynków remiz OSP Racibórz- Miedonia i OSP Racibórz-Sudół, przeglądy techniczne), ubezpieczenia - koszt 256 458,17 zł.</p>	
<p style="text-align: center;">Utrzymywanie systemu informowania społeczeństwa o zagrożeniach w środowisku</p>	<p>Mieszkańcy Miasta na bieżąco informowani są o możliwych i potencjalnych zagrożeniach. Na stronie internetowej zamieszczone są poradniki o możliwych sytuacjach zagrożeń na terenie miasta i preferowanymi modelami zachowania się w tych sytuacjach</p> <p>Przykładowe sytuacje zagrożeń to powódź, pożar, wichury, śnieżyce, upały, skażenia promieniotwórcze, trzęsienia ziemi, uwolnienie niebezpiecznych środków chemicznych, terrorizm, ewakuacja ludności, budowle ochronne, indywidualne środki ochrony przed skażeniami.</p> <p>Jednocześnie podano także do publicznej wiadomości wszystkie sygnały alarmowe, które mieszkańcy i jednostki ratownicze mogą używać w sytuacjach ratowania ludzi.</p> <p>Na stronie internetowej Urzędu Miasta podawane są także aktualne stany wód celem umożliwienia mieszkańcom stałego dostępu do bieżących informacji.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>
<p style="text-align: center;">Spowalnianie odpływu wód poprzez odtwarzanie mikroretencji, renaturyzację rzek, budowę i remont zastawek w systemie melioracji szczegółowej</p>	<p>Miasto corocznie prowadzi prace związane z odwodnieniem dróg gminnych oraz budową i utrzymaniem urządzeń melioracji.</p> <p>W ramach zadania w 2018 roku realizowano działania związane z utrzymaniem 54 km rowów melioracyjnych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykoszenie 280.000 m² rowów, • odmulenie dna rowów o długości 17.500 m oraz przepustów o długości 641 m, • zabezpieczono skarpe rowu nr 21 i usunięto 14 szt. martwych drzew z rowu nr 10 w dzielnicy Brzezie, • umocniono 160 m² skarp rowu nr D-11 w dzielnicy Ocice i D-15 w dzielnicy Proszowiec. <p>Koszt realizacji tych działań wyniósł 92 999,00 zł.</p> <p>W 2018 roku prowadzono także prace mające na celu:</p> <p>utrzymanie i konserwację rowów komunalnych przydrożnych i suchego zbiornika przeciwpowodziowego (koszenie, odmulanie) w dzielnicach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brzezie (ulice: Bitwy Olzańskiej, Jagielnia, Olszynkowa, Pod Lasem, Wysoka, Wygonowa), • Markowice (ulice: Babicka, Bolesława Chrobrego, Gliwicka – boczna, Grabowa, Hetmańska, Kazimierza Wielkiego, Norwida, Olimpijczyka, Ordona), • Miedonia (ulice: Podmiejska – boczna, Rudnicka, Ratajskiego), • Studzienna (suchy zbiornik retencyjny przeciwpowodziowy przy ul. Bojanowskiej), • Ocice (ulice: Górna, Folwarczna), • Ostróg (ul. Cecylii), • Racibórz Centrum (ul. Wierzyńskiego). <p>Koszt ww prac to 97 127,00 zł.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>

	<p>W 2018 roku prowadzono prace dotyczące zadania pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego oraz zwiększenie średnic przepustów na rowie D-11 i na fragmencie kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Górnej i Dolnej w Raciborzu”.</p> <p>Zadanie dotyczy wykonania robót budowlanych polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none">• budowie zbiornika retencyjnego (kubatura wodna zbiornika 1.097 m³),• przebudowie fragmentu sieci kanalizacji deszczowej z przebudową wylotu do rowu D-11 i dostosowaniem umocnienia na przeciwległej skarpie,• zwiększeniu przepustowości istniejących przepustów (11 szt.) na rowie D-11 poprzez powiększenie ich średnic do DN 1000 mm,• przebudowie linii i słupa sieci elektronicznej kolidujących z projektowaną przebudową przepustu w rejonie skrzyżowania ul. Dolnej i ul. Gdańskiej. <p>Zakończenie postępowania przetargowego zaplanowane było na styczeń 2019 roku. Zakończenie robót budowlanych powinno nastąpić w czerwcu 2020 roku.</p> <p>W 2019 roku w obszarze rolnictwa realizowano prace związane z utrzymaniem 54 km rowów melioracyjnych leżących na gruntach gminnych obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none">• koszenie 258 603 m² rowów,• odmulenie 15 826 mb dna rowów oraz 520 mb przepustów,• modernizację rowu BR-27,• naprawę skarpy rowu nr 21,• dokonano również wyceny• wartości urządzeń melioracyjnych. <p>Koszt realizacji tych działań wyniósł 99 999,50 zł.</p> <p>W ramach zadania w 2019 roku realizowano działania utrzymaniem i konserwacją rowów komunalnych przydrożnych i suchego zbiornika przeciwpowodziowego (koszenie, odmulania) w dzielnicach:</p> <ul style="list-style-type: none">• Brzezcie (ulice: Bitwy Olzańskiej, Jagielnia, Olszynkowa, Pod Lasem, Wysoka, Wygonowa),• Markowice (ulice: Babicka, Bolesława Chrobrego, Gliwicka – boczna, Grabowa, Hetmańska, Kazimierza Wielkiego, Norwida, Olimpijczyka, Ordona,• Miedonia (ulice: Podmiejska – boczna, Rudnica, Ratajskiego),• Studzienna (suchy zbiornika retencyjny przeciwpowodziowy przy ul. Bojanowskiej),• Ocice (ulice: Górna, Folwarczna),• Ostróg (ul. Cecylii),• Racibórz Centrum (ul. Wierzyńskiego); <p>Koszt realizacji tych działań wyniósł 83 058,71 zł.</p> <p>W 2019 roku prowadzono prace dotyczące zadania pn „Modernizacja systemu kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Górnej i ul. Dolnej w Raciborzu”.</p> <p>Zadanie obejmuje wykonanie robót budowlanych w następującym zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none">• budowa zbiornika retencyjnego (kubatura wodna zbiornika 1097 m³),	
--	---	--

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	<ul style="list-style-type: none"> • przebudowa fragmentu sieci kanalizacji deszczowej z przebudową wylotu do rowu D-11 i dostosowaniem umocnienia na przeciwległej skarpie, • zwiększenie przepustowości istniejących przepustów (11 szt.) na rowie D-11, • przebudowa linii i słupa sieci elektroenergetycznej kolidujących z projektowaną przebudową przepustu w rejonie skrzyżowania ul. Dolnej i ul. Gdańskiej. <p>Roboty wykonywane są zgodnie z harmonogramem i ustaleniami. Miasto Racibórz ubiega się o dofinansowanie zadania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.</p> <p>Zgodnie z umową planowany termin zakończenia zadania to maj 2020 roku.</p>	
<p>Zapobieganie lokalizacji zabudowy na terenach zalewowych</p>	<p>W okresie raportowanym w 2018 roku przyjęto dwie uchwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr XL/614/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, • Nr XLIII/648/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Ocice w Raciborzu <p>W obu tych planach widnieją zapisy: „W obszarze objętym planem nie określa się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zasad ochrony krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej; • granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa.” <p>W okresie raportowanym w 2019 roku przyjęto uchwałę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr VIII/121/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Płonia w Raciborzu. <p>Dla terenu dzielnicy Płonia w PZP widnieje zapis: „W planie wyznaczono granice obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2 % - raz na 500 lat oraz granice obszaru obejmującego tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.”</p>	<p>w planie z 2019 roku wyznaczono tereny narażone na występowanie powodzi z prawdopodobieństwem 0,2%</p> <p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>
<p>Stworzenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią</p>	<p>W 2018 roku w ramach działań w zakresie obrony cywilnej Miasto wydatkowało środki na przegląd i konserwację systemu ostrzegania i alarmowania. Koszt zadania wyniósł 17 632,26 zł.</p> <p>W 2019 roku w ramach zadania środki wydatkowano m.in. na zakup materiałów i wyposażenia (zakup elektrod szkoleniowych oraz wyposażenia torby medycznej), energii, usług pozostałych (malowanie pomieszczeń magazynowych, wymiana elementów systemu ostrzegania i powiadamiania ludności);</p> <p>Wydatki dotyczyły także usunięcia usterki łączności w syrenie elektronicznej oraz montażu anteny na syrenie elektronicznej. Koszty poniesione na ten cel opiewały na kwotę 10 067,33 zł.</p> <p>Udział pracowników PGWWP w sytuacji zagrożenia sprowadza się do pracy w Zespole stałego Dyżuru, monitorowania zagrożeń, koordynacji działań w przeciwdziałaniu zagrożeniom oraz współdzielenie z organami samorządu terytorialnego.</p> <p>Zgodnie z informacjami PGWWP planowane są prace konserwacyjne i utrzymaniowe wałów oraz cieków w zakresie niezbędnym i zgodnym z Planem Utrzymania Wód.</p>	<p style="text-align: center;">CEL REALIZOWANY</p>

	<p>W grudniu 2018 roku opublikowano „Raport z przeglądu i aktualizacji Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego”. Niniejszy dokument stanowi podsumowanie prac związanych z przeglądem i aktualizacją wstępnej oceny ryzyka powodziowego przeprowadzonych w 2018 roku w ramach projektu „Przegląd i aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego”.</p> <p>Opracowanie jest dokumentem planowania w gospodarowaniu wodami wg art. 315 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo Wodne (Dz. U. z 2020 poz. 310 z późn. zm.) związanych z zarządzania ryzykiem powodziowym. Jego celem jest oszacowanie ryzyka powodziowego na obszarach dorzeczy i identyfikacja miejsc, gdzie ryzyko jest znaczące. Pozyskane dane w kolejnych etapach posłużą do opracowania aktualizacji map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego (plan II półrocze 2020 r) oraz ostatecznie, aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym do grudnia 2021 roku.</p> <p>W granicach administracyjnych miasta Racibórz wyznaczono obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Na Hydrogeoportalu PGWWP zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego opracowane w ramach I cyklu planistycznego (2015 rok), które jako oficjalne mapy stanowią podstawę planowania przestrzennego.</p>		
Prowadzenie działań edukacyjnych i zastosowanie na większą skalę nietechnicznych metod ochrony przed powodzią	Wszystkie działania edukacyjne realizowane na terenie miasta dla mieszkańców opisano w części dotyczącej utrzymywania systemu informowania społeczeństwa o zagrożeniach w środowisku oraz ochrony powietrza, ochrony przyrody, a także w części dotyczącej gospodarki odpadami.	CEL REALIZOWANY	
Systematyczna konserwacja rzek i cieków	<p>W 2018 roku działania realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na obszarze miasta obejmowały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na rzece Odrze i kanale Ulgi - konserwacja i utrzymanie lewostronnych i prawostronnych wałów Kanału Ulgi i rzeki Odry na całej długości na terenie miasta. <p>Sfinansowane z budżetu Państwa.</p> <p>W 2019 roku działania realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie na obszarze miasta obejmowały:</p> <p>na rzece Odrze i kanale Ulgi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • konserwacja i utrzymanie lewostronnych i prawostronnych wałów kanału Ulgi i rzeki Odry na całej długości na terenie miasta • usunięcie zatoru z koryta rzeki Odry w km 49+810, powyżej mostu w ciągu ulicy Piaskowej w Raciborzu. Koszt zadania 24 840 zł. 	CEL REALIZOWANY	
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		WNIOSEK
	2018	2019	
Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku	0	0	<p>wg Raportu za latach 2016-2017 nie było na terenie miasta poważnych awarii</p> <p style="text-align: center;">BRAK POWAŻNYCH AWARII NA TERENIE MIASTA</p>

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie adaptacji do zmian klimatu w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano jedno zadanie własne, nie zaplanowano zadań monitorowanych. Zadanie to dotyczyło Systemu Zarządzania Środowiskowego wg normy PN-EN ISO 14001. System nadzorowany był przez jednostkę certyfikującą, której

audytorzy przeprowadzali audyty nadzoru oraz okresowo audit odnowieniowy, na zgodność z wymaganiami normy PN-EN ISO 14001. Miasto posiadało certyfikat ISO do 14 sierpnia 2018 roku, nie został on odnowiony.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaplanowano także 10 celów krótkoterminowych, z których wszystkie w okresie realizacji Programu były realizowane. Niektóre poprzez działania edukacyjne i promocyjne przykładem są cele pn.: „Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa” oraz „Utrzymywanie systemu informowania społeczeństwa o zagrożeniach w środowisku”, które realizowane były poprzez działania informacyjne, kampanie edukacyjne, informacje na stronie internetowej, tablicach ogłoszeń ulotki i plakaty.

W okresie funkcjonowania Programu Ochrony środowiska corocznie Miasto doposażało jednostki Straży Pożarnej w specjalistyczny sprzęt i umundurowanie, dzięki czemu strażę były w ciągłej gotowości do ratowania zdrowia i życia, a także mienia ludzi.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w okresie 2018-2019, a we wcześniejszych latach Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej realizował działania polegające na systematycznej konserwacji cieków i rzek, a także stworzeniu systemu ostrzegania przed powodzią. W 2018 roku opublikowano „Raport z przeglądu i aktualizacji Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego”, który stanowi podsumowanie prac związanych z przeglądem i aktualizacją wstępnej oceny ryzyka powodziowego.

Jednocześnie w ramach zapobiegania zabudowy na terenach zalewowych wprowadzono w miejscowym PZP dla jednostki Płonia w Raciborzu zapisy ograniczające zabudowę mieszkaniową na terenach narażonych na występowanie powodzi z prawdopodobieństwem 0,2%.

3.10 Działania edukacyjne

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie” „Zarządzanie dokumentami systemowymi” „Uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego opracowań ekofizjograficznych i programu ochrony Środowiska”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
Edukacja ekologiczna Opracowanie i wydanie folderów, broszur o treściach ekologicznych	<p>W obszarze edukacji ekologicznej w 2018 roku prowadzono działania edukacyjne obejmujące konkursy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Chomikuj baterie”, • „Zbieramy butelki plastikowe”, • „Zbieramy nakrętki plastikowe”, • „Zbieraj makulaturę – chroń las” • konkurs plastyczny „Ekologicznie przez cztery pory roku”. <p>W ramach edukacji mieszkańców a także ochrony ich zdrowia i życia w 2018 roku Miasto udzieliło dotacji w wysokości 10.000 zł dla Miejskiego Zarządu Budynków na zakup 127 czujników czadu.</p> <p>W ramach działań edukacyjnych także dla dorosłych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowano spotkania dla mieszkańców w sprawie prawidłowego palenia, • zorganizowano Festyn Ekologiczny oraz spektakl ekologiczny pn.: „Kolory Miasta” dla dzieci i młodzieży, • przygotowano billboardy dotyczące walki z niską emisją, • przeprowadzono kampanię informacyjnej dot. programów dotacji oraz wyemitowano spoty na antenie Raciborskiej Telewizji Kablowej. • wspólnie z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną zorganizowano turniej wiedzy o ruchu drogowym oraz konkurs „Ciekawe okazy przyrodnicze Raciborza i powiatu raciborskiego”. • przeprowadzono konkursy organizowane przez placówki oświatowe w ramach akcji „Sprzątanie Świata”. <p>W ramach wspomaganie selektywnej zbiórki odpadów w 2018 roku Miasto sfinansowało druki na akcje zbiórki zużytego sprzętu</p>	<p>W ramach edukacji ekologicznej w 2019 roku Miasto sfinansowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez Prezydenta Miasta Racibórz „Chomikuj baterie”, „Zbieramy butelki plastikowe”, „Chroń las – zbieraj makulaturę” i „Zbieramy nakrętki plastikowe”, • kampanię edukacyjno-informacyjną pn. „Zwalczamy SMOG przez cały rok”, w ramach której zorganizowano: konkurs plastyczny, • nagrody w konkursie wiedzy o lesie – współorganizowanym z Arboretum Bramy Morawskiej, • organizację Festynu Ekologicznego, • organizację z okazji Dnia Ziemi spektaklu ekologicznego dla dzieci pn.: „Skrzydlaty odlot” w Raciborskim Centrum Kultury, • wspólnie z Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną organizację turnieju o ruchu drogowym, • zakup kamizelek i książeczek dla dzieci, • wykonanie kalendarza ekologicznego. <p>W 2019 roku Miasto Racibórz w ramach realizacji projektu pn. „Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz” przeprowadziło kampanię informacyjno – edukacyjną.</p> <p>Głównym założeniem kampanii informacyjno - edukacyjnej była dbałość o stan środowiska naturalnego poprzez kształtowanie pozytywnych wzorców związanych z właściwą segregacją odpadów, recyklingiem oraz ograniczeniem zużycia opakowań i odpadów opakowaniowych.</p>	<p>edukacja ekologiczna prowadzona jest w różnych dziedzinach środowiskowych - szczególnie w zakresie ochrony powietrza i gospodarki odpadami</p>

	<p>elektrycznego i elektronicznego oraz zakupiło rękawiczki oraz bilety komunikacji miejskiej na akcję sprzątania świata.</p> <p>W ramach działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w 2018 roku wydrukowano plakat promujący akcję zbiórki ZSEE zorganizowanej w maju i we wrześniu 2018 roku, zorganizowano event dla dzieci na Festynie Ekologicznej, opracowano treść i wydrukowano 20.000 szt. gazety „Nawigator Ekologiczny” informującej o systemie gospodarki odpadami w Raciborzu.</p>	<p>Na realizację projektu Miasto uzyskało dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Szczegółowy opis ww zadania zamieszczono w komponencie „odpady”.</p>	
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
<p>Organizacja konkursów i akcji edukacyjnych, a także programów, wystaw, imprez o tematyce związanej z ochroną środowiska</p>	<p>W 2018 roku również Powiat Raciborski włączył się w organizację akcji i wydarzeń związanych z ochroną przyrody, były to między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • XVIII Turniej Ekologiczny „Eko –Asy 2018” pod hasłem: „Nie ma śmieci ... są surowce”. Konkurs przeznaczony był dla uczniów klas drugich i trzecich szkół podstawowych z terenu Powiatu Raciborskiego. • XII Powiatowy Konkurs Ekologiczny „Dla Siebie i dla Ziemi”. • XIV Powiatowy Konkurs Matematyczno – Przyrodniczy „EKOMAT”. Jest to konkurs dla uczniów klas szóstych szkół podstawowych. • powiatowy konkurs „Energooszczędny dom moich marzeń”. Tematem konkursu było wykonanie pracy przestrzennej pod hasłem „ENERGOOSZCZĘDNY DOM MOICH MARZEŃ”, • partnerski projekt w którym uczestniczyło także Miasto Racibórz pt. „Gmina z (dobrą) energią! Modelowa kampania edukacyjno – informacyjna na rzecz ograniczania niskiej emisji oraz promocji efektywności energetycznej”. Kampania obejmowała swoim zasięgiem cały obszar Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego i brało w niej 28 jednostek samorządu terytorialnego. <p>W 2018 roku odbyła się organizowana Arkę, jubileuszowa 25 akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2018”. W akcję jak co roku włączyło się Starostwo Powiatowe w Raciborzu i Miasto Racibórz. Akcja przebiegała pod hasłem „Akcja – Segregacja”. Celem akcji było wspomoczenie selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>W 2019 roku odbyła się 26 akcja „Sprzątanie Świata – Polska 2019”. Przebiegała ona pod hasłem „Nie śmiećmy – sprzątamy – zmieniamy!”. akcji było wspomoczenie selektywnej zbiórki odpadów.</p> <p>Powiat Raciborski i Miasto Racibórz zarówno w 2018 i 2019 roku włączyły się do akcji pozyskując sponsorów, którzy przekazali worki oraz rękawice dla uczniów szkół dla których organem prowadzącym jest odpowiednio Powiat Raciborski i Miasto Racibórz.</p> <p>W 2019 roku Powiat Raciborski także włączył się w organizację akcji i wydarzeń związanych z ochroną przyrody, były to między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • XIX Turniej Ekologiczny „Eko-Asy 2019” pn. „Akcja – Segregacja”, • XV Powiatowy Konkurs Matematyczno-Przyrodniczy „EKOMAT” w Szkole Podstawowej nr 18 w Raciborzu, • XII Powiatowy Konkurs Ekologiczny „Dla Siebie i dla Ziemi” w II Liceum Ogólnokształcącym w Raciborzu, • zorganizowano bezpłatny punkt konsultacyjny projektu „Gmina z dobrą energią” dla mieszkańców Powiatu Raciborskiego w Starostwie Powiatowym w Raciborzu. <p>Inne akcje edukacyjne na terenie miasta opisano także w pkt. dotyczącym realizacji zadań z Edukacji ekologicznej oraz Opracowania i wydania folderów, broszur o treściach ekologicznych</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>	
<p>Współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznym</p>	<p>W ostatnich latach Miasto nie współpracowało z żadną organizacją pozarządową w zakresie ekologii. Wszystkie spektakle, eventy, kampanie informacyjne, spoty reklamowe, wydruki itp. zlecano firmom zewnętrznym lub realizowano we własnym zakresie.</p>	<p>BRAK REALIZACJI CELU</p>	

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

Gromadzenie i rozpowszechnianie informacji dotyczących ochrony środowiska i edukacji ekologicznej	Wszystkie działania edukacyjne realizowane na terenie miasta dla mieszkańców opisano w części dotyczącej ochrony powietrza, ochrony przyrody oraz w części dotyczącej gospodarki odpadami.		CEL REALIZOWANY
Monitoring włączania celów środowiskowych do dokumentów strategicznych oraz wdrażania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko (m.in. w ramach raportów z POŚ)	<p>W 2018 roku został opracowany Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska za lata 2016 i 2017. Zawiera on analizę stanu gospodarki środowiskowej we wszystkich dziedzinach środowiskowych łącznie w analizą realizacji celów i zadań środowiskowych na obszarze miasta. Następny Raport z POŚ jest opracowywany będzie w 2020 roku.</p> <p>Dzięki włączaniu do dokumentów strategicznych kluczowych celów środowiskowych, a w kolejnych etapach analizie zaplanowanych i zrealizowanych celów środowiskowych możliwy jest monitoring czy cele dokumentów wyższych szczebli są realizowane i czy stan środowiska ulega poprawie.</p> <p>W 2021 roku sporządzony zostanie raport z realizacji zadań ujętych w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej za lata 2018-2019 przyjętym uchwałą nr XL/615/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały nr XVI/197/2016 Rady Miasta Racibórz z dnia 23 marca 2016 roku. W 2021 roku zostanie opracowana także aktualizacja Planu.</p>		CEL REALIZOWANY
Uwzględnianie w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z obowiązujących przepisów prawnych, strategii, polityk, planów i programów, w tym programów ochrony środowiska i opracowań ekofizjograficzne	<p>W okresie raportowanym w 2018 roku przyjęto dwie uchwały:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr XL/614/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 30 maja 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, • Nr XLIII/648/2018 Rady Miasta Racibórz z dnia 29 sierpnia 2018 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Ocice w Raciborzu. <p>Dla terenu Śródmieścia w PZP widnieją zapisy: w zakresie ochrony przed hałasem, w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w zakresie ochrony powierzchni ziemi i środowiska.</p> <p>Dla terenu dzielnicy Ocice w PZP widnieją zapisy: w zakresie ochrony przed hałasem, w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w zakresie ochrony powierzchni ziemi i środowiska.</p>		CEL JEST REALIZOWANY
Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu	<p>W okresie raportowanym w 2019 roku przyjęto uchwałę:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nr VIII/121/2019 Rady Miasta Racibórz z dnia 26 czerwca 2019 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu zlokalizowanego w jednostce strukturalnej Płonia w Raciborzu. <p>Dla terenu dzielnicy Płonia w PZP widnieje zapis: w zakresie ochrony przed hałasem, w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem, w zakresie ochrony powierzchni ziemi i środowiska.</p>		
MIARA REALIZACJI CELU	REALIZACJA CELU		Stan realizacji
	2018	2019	
Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych	16	15	wg danych z wcześniejszych lat 2016-2017 ilość akcji edukacyjnych była mniejsza

			ZWIĘKSZENIE ILOSCI DZIAŁŃ EDUKACYJNYCH
Liczba wprowadzonych zmian w mpzp	2	1	corocznie przyjmowane są aktualizacje miejscowych PZP
			ILOŚĆ ZMIAN W PZP NA PODOBNYM POZIOMIE

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie edukacji ekologicznej w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano dwa zadania własne, nie zaplanowano zadań monitorowanych. Oba zadania własne realizowane były poprzez wiele różnorodnych akcji edukacyjnych szczególnie w zakresie ochrony powietrza, gospodarki odpadami oraz ochrony przyrody.

W tym zakresie zaplanowano także 6 celów środowiskowych, z czego tylko jeden cel nie był realizowany - chodzi o współpracę z organizacjami pozarządowymi, współpraca taka prowadzona była na terenie miasta w zakresie działań sportowych i upowszechniających kulturę fizyczną, a nie w zakresie ekologii. Wszystkie pozostałe cele zaplanowane na okres 2016-2019 były realizowane i będą kontynuowane w kolejnych latach.

3.11 Monitoring środowiska

Cel długoterminowy zapisany w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 „Poprawa stanu zdrowotnego mieszkańców w wyniku wspólnych działań sektora ochrony środowiska z sektorem zdrowia”			
PRZEDSIĘWZIĘCIA WŁASNE			
Planowane zadania	Podjęte działania		Stan realizacji
	2018 rok	2019 rok	
W „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023” nie określono zadań w tym zakresie			
Cele krótkoterminowe do roku 2019			
Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego nad higieną komunalną, zagrożeniami epidemiologicznymi, żywnością oraz higieną pracy	<p>Na terenie miasta Racibórz nadzór zapobiegawczy nad higieną komunalną, zagrożeniami epidemiologicznymi, żywnością oraz higieną pracy prowadzi Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Raciborzu.</p> <p>Na stronie internetowej PSSE zamieszczane są na bieżąco informacje</p> <ul style="list-style-type: none"> dla obywatela dla przedsiębiorcy, dla szkół i przedszkoli. <p>Wszystkie informacje są pogrupowane w kategoriach na przykład dla obywatela zamieszczane są informacje dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> produktów kosmetycznych, szczepień ochronnych, chorób zakaźnych suplementów warunkach BHP w domu i pracy. <p>Wszystkie te informacje są na bieżąco aktualizowane oraz zamieszczane są ostrzeżenie o wykrytych nieprawidłowościach w produktach spożywczych lub codziennego użytku zagrażającym zdrowiu. Przykładem jest ostrzeżenie o boczku wędzonym oraz o talerzach lub łyżkach cedzakowych zawierających szkodliwe substancje.</p>	CEL REALIZOWANY	
Promocja zdrowia i oświaty zdrowotnej	<p>Promocja zdrowia opiera się szczególnie na działaniach mających na celu przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi.</p> <p>Koszt ww działań to:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zwalczanie narkomanii - 2018 rok - 128 706,50 zł, 2019 rok - 138 900,88 zł, Przeciwdziałanie alkoholizmowi - 2018 rok - 911 787,00 zł, 2019 rok 913 590,01 zł. <p>W 2018 i w 2019 roku zrealizowano działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> w ramach działalności edukacyjnej społeczności lokalnej podpisano umowy zlecenia z pedagogami szkolnymi na przeprowadzenie szkolnych programów profilaktycznych. w ramach realizacji zadań z zakresu zwalczania narkomanii Gmina zakupiła usługi polegające na organizacji zajęć psychoterapeutycznych w Miejskim Centrum Profilaktyki „Drogowskaz”. W tym celu zakupiono również usługę świadczoną przez Ośrodek Pomocy Psychologicznej „Szansa”, polegającą na organizacji zajęć psychoterapeutycznych z instruktorem terapii uzależnień. 	CEL REALIZOWANY	

	<p>Programy profilaktyczne w analizowanym czasie realizowane były poprzez zorganizowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • warsztatów, • szkoleń, • innych form zajęć profilaktycznych. <p>Dodatkowo podpisano umowy zlecenia z pedagogami szkolnymi na przeprowadzenie programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla uczniów raciborskich szkół ponadgimnazjalnych.</p> <p>W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi organizowano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypoczynek letni z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży, • popołudniowe zajęcia pozalekcyjne o charakterze opiekuńczo- wychowawczym z elementami profilaktyki dla dzieci i młodzieży. <p>W 2018 roku rozpoczęto, a w 2019 roku zakończono działania w zakresie urzędzenia Ścieżki zdrowia Obora. W ramach zadania w 2018 roku opracowano kosztorys inwestorski na realizację zadania. W 2019 roku wykonano i zamontowano 18 urządzeń oraz 18 tablic informacyjnych na ścieżce zdrowia Obora. Termin zakończenia zadania to 30 czerwca 2019 roku.</p>	
<p>Monitoring środowiska w zakresie powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych i podziemnych, środowiska akustycznego, promieniowania elektromagnetycznego, gleb, odpadów</p>	<p>W 2018 roku w celu pomiaru wyników jakości powietrza na terenie miasta zainstalowana została sieć czujników, które wskazują stężenie pyłu zawieszonego PM 10, PM 2,5, wilgotność, temperaturę oraz ciśnienie atmosferyczne.</p> <p>Przy ulicy Chłopskiej funkcjonowała kontenerowa stacja pomiarowa z referencyjnym czujnikiem przy ulicy Wojska Polskiego (wynik zawartego porozumienia z Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Zabrze).</p> <p>W ten sposób zarejestrowano w 2018 roku 8 dni, podczas których przekroczona została dobową wartość 150 µg/m³ pyłu zawieszonego PM10 (poziom II). Wyniki pomiarów jakości powietrza są stale dostępne na stronie internetowej miasta.</p> <p>Także w 2018 roku Miasto przygotowywało się do zainstalowania monitoringu jakości powietrza w tym celu przygotowano teren oraz wykonano przyłącze prądu i osłonę klatkową dla miernika referencyjnego do pomiaru jakości powietrza. Sfinansowano prowadzenie monitoringu jakości powietrza na terenie Miasta.</p> <p>W 2019 roku w ramach zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sfinansowano prowadzenie monitoringu jakości powietrza na terenie Miasta w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM2,5, w ramach współpracy z Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk z siedzibą w Zabrze, • zlecono wykonanie modernizacji przyłącza prądu w celu podłączenia stacji pomiarowej zanieczyszczeń powietrza w ramach państwowego monitoringu powietrza, która została uruchomiona od maja 2019 roku. 	<p>CEL REALIZOWANY</p>
<p>Prowadzenie działalności informacyjnej na rzecz mieszkańców w zakresie aktualnego stanu środowiska i bieżących zagrożeń</p>	<p>Mieszkańcy mają bieżący i stały dostęp do informacji o stanie i jakości powietrza (https://www.raciborz.pl/dlamieszkanow/aktualnajakoscpowietrza)</p> <p>W zakładce tej mieszkańcy mają dostęp do bieżących informacji o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziomie stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu w 14 punktach miasta pochodzące z czujników Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, • jakości powietrza przekazywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, <p>Informacje o jakości powietrza można również znaleźć na stronach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach.</p> <p>Obowiązujący od 11 stycznia 2018 roku Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego mający na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji przyjęty Uchwałą Nr V/47/5/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 18 grudnia 2017 roku wprowadził trzy poziomy ostrzeżenia o jakości powietrza.</p>	<p>CEL REALIZOWANY</p>

<p>W 2018 roku na stronie Urzędu Miasta Racibórz pojawiły się komunikaty o 8 dniach, podczas których przekroczona została dobowa wartość 150 µg/m³ pyłu zawieszonego PM10 (poziom II).</p> <p>W 2019 na stronie Urzędu Miasta Racibórz pojawiły się komunikaty o 4 dniach, podczas których przekroczona została dobowa wartość 150 µg/m³ pyłu zawieszonego PM10 (poziom II) oraz o 1 dniu, kiedy przekroczona została dobowa wartość 200 µg/m³ pyłu zawieszonego PM10 (poziom III).</p> <p>Wyniki pomiarów jakości powietrza są stale dostępne na stronie internetowej miasta.</p> <p>Na stronie internetowej Urzędu Miasta podawane są także aktualne stany wód celem umożliwienia mieszkańcom stałego dostępu do bieżących informacji. W 2019 roku Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej uruchomił narzędzie informatyczne, dzięki któremu mieszkańcy mogą dowiedzieć się, jakie jest zagrożenie lub ryzyko wystąpienia powodzi na danym terenie. Portal nazywa się ISOK i znaleźć go można pod adresem https://isok.gov.pl/index.html.</p> <p>Mieszkańcy Miasta na bieżąco informowani są o możliwych i potencjalnych zagrożeniach.</p> <p>Na stronie internetowej zamieszczone są poradniki dla mieszkańców o modelach prawidłowego zachowania się w sytuacjach zagrożeń. Przykładowe sytuacje zagrożeń to powódź, pożar, wichury, śnieżyce, upały, skażenia promieniotwórcze, trzęsienia ziemi, uwolnienie niebezpiecznych środków chemicznych czy terroryzm. Jednocześnie podano także do publicznej wiadomości wszystkie sygnały alarmowe, które mieszkańcy mogą używać w sytuacji prośby o ratunek, a jednostki ratownicze używają do ratowania ludzi</p>	
--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez Urząd Miasta Racibórz oraz przez instytucje działające w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz, 2020

Wnioski

W zakresie monitoringu środowiska w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 nie zaplanowano zadań własnych ani monitorowanych. Zaplanowano 4 cele krótkoterminowe do realizacji w ciągu całej perspektywy Programu ochrony środowiska. Wszystkie zaplanowane cele były realizowane zarówno poprzez programy profilaktyczne w celu promocji zdrowego trybu życia, zdrowego sposobu odżywiania a także w ramach programów profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Działania te będą kontynuowane w kolejnych latach.

Monitoring środowiska realizowany był na terenie miasta w zakresie ochrony wód powierzchniowych, podziemnych ochrony powietrza, emisji hałasu oraz promieniowania elektromagnetycznego. Prowadzony był w latach 2018-2019 przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach i będzie kontynuowany zgodnie z harmonogramem Państwowego Monitoringu Środowiska w kolejnych latach.

Cel dotyczący działalności informacyjnej dla mieszkańców o stanie środowiska był w okresie analizy w latach 2018 i 2019 prowadzony poprzez alerty dotyczące jakości powietrza, a także informacje o stanie środowiska w tym aktualne stany wód oraz informacje o możliwych sytuacjach zagrożeń zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Miasta Racibórz.

Wszystkie te cele będą kontynuowane w kolejnych latach.

4. Analiza efektywności Programu w oparciu o wskaźniki w nim określone

Na potrzeby monitoringu stanu realizacji „Programu...” została opracowana propozycja wskaźników służących do monitoringu postępu prac realizacji programu. Wskaźniki te wskazują na tendencję zmian, jakie następują w cyklach kilkuletnich na obszarze gminy Racibórz.

Zestaw wskaźników proponowanych w „Programie...” z 2016 roku zawiera wartości bazowe (2015 rok), a na potrzeby monitorowania postępów osiągnięcia celów środowiskowych w poniższej tabeli zostaną wykorzystane te same wskaźniki przedstawione na koniec pierwszego okresu raportowanego *2016-2017) oraz aktualnego okresu raportowanego 2018-2019. Dane zostały przedstawione w taki sposób, aby istniała możliwość porównania danych dotyczących miasta Racibórz z całego okresu realizacji Programu ochrony środowiska w latach 2016-2019.

Dane zamieszczone w tabeli poniżej zostały zaczerpnięte z Urzędu Miasta Racibórz, WIOŚ, GIOŚ oraz z GUS.

Poniższy zestaw wskaźników pokazuje trendy w ochronie środowiska i jakości jego stanu, a jednocześnie umożliwia monitoring realizacji założeń polityki ochrony środowiska i kierunków zmian wskaźników.

Tabela 1 Wskaźniki realizacji celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Racibórz

L. p.	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość wskaźnika w roku bazowym* (2015)	2016	2017	2018	2019	Wartość docelowa (do osiągnięcia)	Tendencja
Ochrona powietrza									
1	Stężenie średnioroczne NO ₂	µg/m ³	brak pomiarów	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki 21 µg/m ³	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki 23 µg/m ³	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki 22 µg/m ³	18,14 µg/m ³ w 2019 roku 7 miesięcy Racibórz, ul. Wojska Polskiego	< 40 brak przekroczeń dla substancji	DANE ZE STACJI W RACIBORZU SĄ NIŻSZE NIŻ DANE ZE STACJI W RYBNIKU
2	Stężenie średnioroczne SO ₂	µg/m ³	brak pomiarów	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki 13,2 µg/m ³	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki 13,9 µg/m ³	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki 11,3 µg/m ³	5,7 µg/m ³ w 2019 roku 7 miesięcy Racibórz, ul. Wojska Polskiego	brak przekroczeń dla substancji	

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

3	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5	µg/m ³	brak pomiarów	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki PM10 48 µg/m ³ PM2,5 - brak badań	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki PM10 51 µg/m ³ PM2,5 - brak badań	na terenie Raciborza brak pomiarów Stacja Rybnik ul. Borki PM10 51 µg/m ³ PM2,5 - brak badań	PM10 - 34 PM2,5 24, w 2019 roku 7 miesięcy Racibórz, ul. Wojska Polskiego	< 40 <25 brak przekroczeń dla substancji	
4	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy, w której leży miasto		Klasa C: O3, PM10, PM2,5, B(a)P	Klasa C: O3, PM10, PM2,5, B(a)P	Klasa C: O3, PM10, PM2,5, B(a)P, SO ₂	Klasa C: O3, PM10, PM2,5, B(a)P, SO ₂	Klasa C: PM10, PM2,5, B(a)P	Klasa A	
Klimat akustyczny									
5	Miejsca, gdzie poziom hałasu przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	b.d.	b.d.	Badania w 2017 roku: Racibórz, ul. Gliwicka DW 919, Racibórz, ul. Kozielska DK 45, Racibórz, ul. Huleczyńska DK 45, Racibórz, ul. Opawska, Racibórz, ul. Bosacka DW 935. ¹³	b.d.	b.d.	niewystępowanie miejsc z przekroczeniami	W 2017 ROKU WYSTĄPIŁ PRZEKROCZENIA, BRAK PUNKTU ODNIESIENIA
6	Odsetek ludności narażonej na ponadnormatywny poziom dźwięku (%)	% lub liczba mieszkańców	nieokreślony	nieokreślony	nieokreślony	nieokreślony	nieokreślony	0	Brak danych

¹³ Opracowanie wyników badań i ocena klimatu akustycznego w wybranych rejonach dróg na terenie miasta Racibórz w 2017 roku, 2018

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

Pola elektromagnetyczne									
7	Miejsca, gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Lokalizacja wg WIOŚ	nie występują miejsca z przekroczeniami	nie występują miejsca z przekroczeniami	nie występują miejsca z przekroczeniami	nie występują miejsca z przekroczeniami	nie występują miejsca z przekroczeniami	brak miejsc z przekroczeniami	BEZ ZMIAN
Zasoby i jakość wód									
8	Jakość wód podziemnych	Wg obowiązującej klasyfikacji	brak pomiarów	II i IV	Brak pomiarów	Brak pomiarów	II i IV	II klasa	BEZ ZMIAN
9	Jakość wód powierzchniowych	Wg obowiązującej klasyfikacji	Stan/potencjał ekologiczny: • Piłsnica – ujście do Odry - umiarkowany	Brak pomiarów	Stan/potencjał ekologiczny w punkcie „Łęgoń – ujście Odry” stan/potencjał ekologiczny słaby, stan chemiczny poniżej dobrego ogólny stan zły	Brak pomiarów	Brak pomiarów	stan dobry wód Osiągnięcie dobrego stanu wód	Brak możliwości porównania - badano inne punkty
Gospodarka wodno - ściekowa									
10	Zwodociągowanie miasta	%	95,1	99,0	99,0	99,0	99,1	100% Wg celów określonych w KPOŚK	WZROST
11	Skanalizowanie miasta	%	99,0	95,2	96,0	96,9	99,0	Wg celów określonych w KPOŚ	WZROST
12	Długość sieci kanalizacyjnej	km	171,5	172,1	173,5	175,3	177,0	Wg celów określonych w KPOŚK	WZROST
13	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	94,04	92,6	95,3	95,3	b.d.	Wg celów określonych w KPOŚK	WZROST

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

14	Wielkość komunalnych oczyszczalni ścieków	RLM	197 000	197 000	197 000	197 000	197 000	0	BEZ ZMIAN
15	Nieoczyszczone ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub ziem razem	*dam ³	2 274	2 242,0	2359,0	2 409,0	b.d.	brak	POGORSZENIE
16	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem	*dam ³	2 537,2	3 002,8	3064,3	3 173,8	b.d.	brak	POGORSZENIE
17	Udział przemysłu w zużyciu wód ogółem	%	13,0	10,5	13,2	14,0	b.d.	brak	POGORSZENIE
18	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	163,2	163,7	165,0	166,6	b.d.	brak	WZROST
Zasoby geologiczne									
19	Liczba przypadków wydobywani kopalni bez wymaganej koncesji	szt.	0	0	0	0	1	0	POGORSZENIE
Gleby									
20	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem	ha	0,05 zrekultywowane 1,26 zagospodarowane	zrekultywowane 1,90 ha	zrekultywowane 0,31 ha	zrekultywowano 0,41 ha w kierunku rolniczym	zrekultywowano 0,68 ha w kierunku rolniczym	Brak	BEZ ZMIAN
21	Powierzchnia gruntów wymagających rekultywacji ogółem	ha	4,58	6,52	4,47	5,1	6,38	0	POGORSZENIE
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów									
22	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w stosunku do masy tych odpadów	%	78,7	0	0	0	b.d.	wymagane poziomy: 45 w 2016 roku 40 w 2018 roku 40 w 2019 roku 35 w 2020 roku	BEZ ZMIAN

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

	wytworzonych w 1995 roku								
23	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	22,6	22,6	22,62	36	b.d.	wymagane poziomy: 18 w 2016 roku 30 w 2018 roku 40 w 2019 roku 50 w 2020 roku	WZROST
24	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innymi niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%	100	100	81,90	79	b.d.	wymagane poziomy: 42 w 2016 roku 50 w 2018 roku 60 w 2019 roku 70 w 2020 roku	WZROST
Zasoby przyrodnicze									
25	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000)	ha	1 280,00	1 370,0	1 370,00	1 370,00	1 370,00	Utrzymanie i zachowanie stanu istniejącego - obejmowanie ochroną ważnych obiektów w postaci np. pomników przyrody, użytków ekologicznych)	BEZ ZMIAN
26	Obszary NATURA 2000	szt.	SOO „Stawy Łęczczok” - PLH240010	- SOO „Stawy Łęczczok” - PLH240010	- SOO „Stawy Łęczczok” - PLH240010	SOO „Stawy Łęczczok” - PLH240010	SOO „Stawy Łęczczok” - PLH240010		BEZ ZMIAN
27	Parki Krajobrazowe	ha	1 280,00	1 370,0	1 370,00	1 370,00	1 370,00		BEZ ZMIAN
28	Rezerваты	ha	81,33	81,33	81,33	81,33	81,33		BEZ ZMIAN
29	Obszary chronionego krajobrazu	ha	0,00	0,00	b.d.	0,00	0,00		BEZ ZMIAN
30	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		BEZ ZMIAN
31	Użytki ekologiczne	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		BEZ ZMIAN
32	Pomniki przyrody	szt.	20	19	19	19	19		POGORSZENIE
33	Lesistość miasta	%	3,7	3,1	3,1	3,1	3,1	Wg Krajowego Programu Zwiększania lesistości oraz miejscowych planów	POGORSZENIE
34	Powierzchnia lasów	ha	229,52	230,39	233,86	233,86	233,39		POPRAWA
35	Powierzchnia gruntów zadrzewionych i zakrzewionych	ha	233,52	230,39	233,86	233,86	233,39		BEZ ZMIAN

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY RACIBÓRZ
NA LATA 2016-2019 WRAZ Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2023 ZA LATA 2018-2019**

36	Powierzchnia parków, zielenców i terenów zieleni osiedlowej ogółem	ha	64,71	64,70	65,21	69,85	b.d.	zagospodarowania przestrzennego	WZROST
37	Powierzchnia gruntów zalesionych w ciągu roku	ha	0	0	0	0	0		BEZ ZMIAN
Monitoring i zarządzanie środowiskiem									
38	Wydatki ogółem w dziale Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	16 890 646,26	20 061 353,39	25 206 602,10	25 945 604,88	30 519 214,73	Poziom nakładów określony w Sprawozdaniach z wykonania budżetu.	COROCZNE ZWIĘKSZANIE WYDATKÓW

* 1 dam³ równa się 1 000 m³

5. Podsumowanie i streszczenie w języku niespecjalistycznym

W okresie raportowanym 2018-2019 obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023”, który został przyjęty uchwałą Rady Miasta nr XXI/282/2016 z dnia 28 września 2016 roku. Opracowanie to stanowiło podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska na obszarze Miasta Racibórz.

W niniejszym Raporcie zostały szczegółowo opisane działania inwestycyjne i systemowe zrealizowane na terenie miasta. Zadania te dotyczyły inwestycji własnych Miasta Racibórz, a także działań podejmowanych przez jednostki inne takie jak Policję, Straż Miejską, Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad, Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach, Zarząd Dróg Powiatowych, Nadleśnictwo Rybniki i Rudy Raciborskie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska czy Województwo Śląskie oraz Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie, a także organizacje ekologiczne.

Analiza zadań planowanych do wykonania opisana w poprzednim Raporcie za lata 2016-2017 oraz niniejszym Raporcie za lata 2018-2019 w poszczególnych obszarach tematycznych wskazuje, iż tylko nieliczna część zadań nie została zrealizowana.

W zakresie ochrony powietrza w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 18 zadań własnych oraz 5 zadań monitorowanych. Do końca 2019 roku zakończono 13 zadań własnych, 5 zadań nie wykonano z powodu braku środków finansowych, braku dofinansowania lub zmiany decyzji o realizacji inwestycji.

W tym zakresie zaplanowano 14 celów środowiskowych z czego tylko jeden cel nie był realizowany z powodu braku takiej konieczności.

W zakresie zadania polegającego na poprawie efektywności energetycznej oświetlenia w Mieście Racibórz wymieniono 495 szt. słupów oświetlenia oraz wymieniono 1267 opraw.

W 2018 roku Rada Miasta Racibórz przyjęła uchwałą nr XL/615/2018 z dnia 31 maja 2019 roku Plan Gospodarski Niskoemisyjny dla Miasta Raciborza. Dokument ten koncentruje się na podniesieniu efektywności wykorzystania energii, zwiększeniu udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym bilansie rynku energii oraz redukcji emisji gazów cieplarnianych.

W okresie 2018-2019 wymieniono 572 źródła ciepła, oraz zamontowano 52 instalacje do podgrzewania ciepłej wody użytkowej. Dla porównania w okresie 2016-2017 wymieniono 550 źródeł ciepła i zamontowano 63 instalacje do podgrzewania ciepłej wody użytkowej.

Złożone zostały wnioski na dofinansowanie projektów, których zakres obejmuje udzielnie bezpośredniego wsparcia dla mieszkańców w postaci grantów na wymianę instalacji i urządzeń grzewczych.

W ramach Programu SMOG STOP dotacje otrzymało 10 mieszkańców natomiast w ramach Programu CZYSTE POWIETRZE zlikwidowano 9 kotłowni opalanych węglem kamiennym oraz wybudowano 17 kotłowni gazowych oraz zamontowano 1 pompę ciepła.

Wykonano termomodernizacje budynków użyteczności publicznej. Część zadań termomodernizacyjnych w budynkach użyteczności publicznej zrealizowano w poprzednich latach, a część przeniesiono na kolejne lata z powodu braku dofinansowania lub rozpoczęto realizację dokumentacjami projektowymi i kosztorysowymi.

W okresie raportowanym zrealizowano w tym zakresie działania w budynkach takich jak: Muzeum w Raciborzu, DK „Strzecha” i Przedszkole Nr 16.

W ramach planowanych zadań dotyczących modernizacji zakładu Rafako S.A. został wykonany projekt modernizacji sieci co w Hali Remontowej oraz przygotowane zostały koncepcje Techniczno- Ekonomiczne dot. modernizacji oświetlenia hal. Fizyczna realizacja zadań została przesunięta na lata 2020- 2024.

Miasto podejmowało szereg działań mających na celu rozwój przedsiębiorczości oraz zainteresowanie firm i przemysłu energią i mechanizmami mającymi na celu jej oszczędzanie.

Miasto corocznie wspierało merytorycznie i finansowo projekty związane z montażem odnawialnych źródeł energii.

Złożono także wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Budowa i montaż instalacji przetwarzającej energię słoneczną na energię elektryczną i ciepłą w budynku krytej pływalni H2Ostróg w Raciborzu”. W obszarze edukacji ekologicznej w okresie raportu Miasto zorganizowało dla dzieci i młodzieży konkursy oraz dla mieszkańców spotkania dotyczące ochrony powietrza, oprócz konkursów i akcji cyklicznych były to także ulotki dot. zanieczyszczenia powietrza, spoty radiowe, kampanie informacyjne dot. programów i dotacji, oraz spoty na antenie Raciborskiej Telewizji Kablowej.

W 2018 roku prowadzono Monitoring jakości powietrza na terenie miasta w ramach umowy z Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk w Zabrze.

Od 2019 roku na terenie miasta stoi 1 mobilna stacja pomiarowa jakości powietrza przy ul. Wojska Polskiego, działająca w ramach śląskiego monitoringu jakości powietrza. Nowoczesna stacja monitorująca jakość powietrza w Raciborzu wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt umożliwiający weryfikację jakości powietrza sensorami pyłów PM10 i PM2,5 oraz w czujniki analizujące poziom dwutlenku siarki i tlenków azotu, a także stację meteorologiczną. Stacja jest włączona do państwowego systemu monitoringu jakości powietrza, a jej operatorem jest GIOŚ (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska). Wyniki ze stacji w Raciborzu będą wykorzystywane przy ocenie rocznej jakości powietrza za 2020 rok.

W zakresie klimatu akustycznego w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 11 celów krótkoterminowych do realizacji do końca 2019 roku. Tylko jeden z celów nie został osiągnięty, pozostałe zostały zrealizowane i będą kontynuowane w kolejnych latach.

Opracowano Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie”, załącznik do uchwały nr VI/12/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 r.

W 2019 roku zlecono opracowanie „Powiatowego Programu ochrony środowiska przed hałasem”. Niemniej jednak po zmianach ustawy Prawo ochrony środowiska dokumentacja po opracowaniu nie została przyjęta uchwałą Rady Powiatu do realizacji i nie jest dokumentem obowiązującym ani udostępnionym.

Na obszarze Raciborzu WIOŚ nie prowadził kontroli przedsiębiorstw w zakresie emisji hałasu.

W celu zmniejszenia emisji hałasu wykonano inwestycje dotyczące budowy/przebudowy/ modernizacji: 20 odcinków dróg gminnych, 3 odcinków dróg powiatowych, 2 odcinków dróg wojewódzkich oraz budowy i przebudowy 3 odcinków ścieżek rowerowych.

W 2018 roku ogłoszono przetarg na realizację kluczowej inwestycji pn. „Budowa Regionalnej Drogi Racibórz – Pszczyna na odcinku od włączenia do DK 45 w gminie Rudnik do ul. Sportowej w Rybniku – Etap 4 i Etap 5 Wschodnia Obwodnica Raciborza” o długości 7,8 km. Trwa realizacja zadania - termin zakończenia to 2022 rok.

W tym czasie realizowano także prace mające na celu usprawnienie organizacji ruchu, które prowadzone są w trybie ciągłym.

W zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano trzy cele, z których dwa zostały zrealizowane, ale ich realizacja będzie w dalszym ciągu prowadzona.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach wykonał w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska badanie poziomu promieniowania elektromagnetycznego w punkcie pomiarowym na skrzyżowaniu ulic Opawska/Lwowska. Wyniki pomiarów wynosiły 0,47 V/m. Wyniki badań nie przekroczyły wartości dopuszczalnej która wynosi 7 V/m.

W zakresie zasobów wodnych i gospodarki wodno - ściekowej w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano jedno zadanie własne oraz 10 zadań monitorowanych. Zadanie własne dotyczyło przebudowy sieci kanalizacji sanitarnej na ulicy Łąkowej. Zadania zostały zrealizowane i zakończone.

W zakresie gospodarki wodno - ściekowej zaplanowano także 5 celów do realizacji. Trzy cele były w okresie funkcjonowania Programu realizowane i w dalszej perspektywie czasowej będą kontynuowane. W całej perspektywie realizacji Programu nie osiągnięto jednego celu dotyczącego osiągnięcia i utrzymania co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. Starania w tym zakresie będą kontynuowane w kolejnej perspektywie czasowej.

Zadania monitorowane realizowane były głównie przez Wodociągi Raciborskie Sp. o.o., wykonano 1 646,36 mb sieci wodociągowych oraz 37 przyłączy. W ramach Modernizacji istniejących sieci wodociągowych wraz z przyłączami wybudowano 3 036,06 mb sieci oraz 61 przyłączy.

Wodociągi Raciborskie Sp. z o. o. wyremontowały zbiornik retencyjny wód popłucznych na SUW, zmodernizowały Centralną Dyspozytornię.

W zakresie sieci kanalizacji sanitarnej przeprowadzono budowę 1 996,50 mb sieci kanalizacji sanitarnej oraz zmodernizowano 120,60 mb sieci kanalizacji sanitarnej. W celu ograniczenia ryzyka straty wody na sieciach Wodociągi Raciborskie corocznie realizują działania polegające na uszczelnianiu sieci oraz ich modernizacji. Jednocześnie w trybie interwencyjnym usuwane są awarie i nieszczelności.

Nie zrealizowano celu dotyczącego osiągnięcia i utrzymania co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych. W 2017 roku w rejonie gminy Racibórz zlokalizowano jeden punkt pomiarowy na JCWP Łęgoń. W punkcie Łęgoń stwierdzono 4 klasę wód w badaniu elementów biologicznych i 2 klasę wód w badaniu elementów fizykochemicznych oraz zaklasyfikowano, jako wody o słabym stanie ekologiczny. Klasyfikacja stanu chemicznego wykazała stan chemiczny poniżej dobrego. Ogólna ocena jednolitych części wód powierzchniowych to: zły stan wód.

W 2019 roku badania wód podziemnych prowadzone były w dwóch punktach pomiarowych w miejscowości Racibórz i w Sudół. Analiza wyników badań jakości wód podziemnych w punkcie pomiarowym w Raciborzu wykazała II klasę jakości według wskaźników fizyczno-chemicznych (ze względu na Ca), I klasę jakości według wskaźników organicznych. Końcowa klasa jakości wód została zaklasyfikowana jako II klasa. W punkcie pomiarowym w jednostce Sudół analiza wykazała IV klasę jakości według wskaźników fizyczno-chemicznych (ze względu na Fe, Mn, Ca, SO₄). Końcowa klasa jakości wód została zaklasyfikowana jako IV klasa.

W zakresie zasobów geologicznych w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano realizacji 4 cele, dwa z nich zrealizowano, a nie zrealizowano celów dotyczących „uwzględniana w opracowaniach planistycznych wszystkich znanych złóż w granicach ich udokumentowania”. Wynika to z faktu, iż aktualizacje miejscowych PZP opracowywane były dla terenów, gdzie nie ma zasobów kopalni i złóż surowców. Cele te w razie zaistnienia takiej konieczności będą realizowane w kolejnych latach.

W okresie raportowanym wydana została jedna koncesja. Na koniec 2019 roku według Sprawozdania RRW-11 tereny zdegradowane wymagające rekultywacji na obszarze gminy Racibórz zajmują powierzchnię 5,7 ha, z czego 3,0 ha to tereny zdegradowane górnictwa i kopalnictwa surowców energetycznych a 2,7 ha to tereny, na których zakończono działalność, w tym w ciągu 2019 roku zrehabilitowano 0,68 ha, w kierunku rolniczym.

W 2018 roku prowadzona była eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża Racibórz-Brzezcie bez zezwolenia przez firmę BUDIMEX S.A. Eksploatacja bez wymaganej koncesji prowadzona była w związku z budową suchego zbiornika przeciwpowodziowego Racibórz Dolny.

W zakresie gleb w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 9 celów krótkookresowych. Siedem z tych celów realizowanych było w trybie ciągłym i będzie w razie potrzeby kontynuowanych w kolejnych latach. Dwa cele planowane na lata 2016-2019 nie były realizowane, dotyczyły one remediacji terenów zanieczyszczonych - nie było potrzeby realizacji takiego celu. Drugi niewykonany cel to monitoring jakości gleby i ziemi. Monitoring był prowadzony przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie całej Polski, niemniej nie obejmował miasta Racibórz.

Działania informacyjne dla rolników realizowane były poprzez konferencje, prelekcje, działania edukacyjno-promocyjne. Miasto brało udział w organizacji konferencji i forum gospodarczego. Środki przeznaczone zostały na współorganizację konferencji pn. „Jak uratować polskie rolnictwo przed skutkami suszy”, współorganizację projektu medialno-edukacyjnego „InspiratON 2019” oraz na organizację wydarzenia pn. „Gala Filary Ziemi Raciborskiej”.

Powiat Raciborski zlecił identyfikacji historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi. Opracowanie pn. „Identyfikacja miejsc wystąpienia potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu raciborskiego”. Starosta Raciborski prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach realizując tym samym zadania wynikające z art. 110 a ustawy Prawo ochrony środowiska. W 2019 roku przeprowadzono weryfikację dotychczasowej mapy osuwisk i terenów zagrożonych dla powiatu raciborskiego. Na terenie Raciborza jest 49 osuwisk z czego 16 z nich jest aktywnych ciągle, 20 wykazuje aktywność okresową a 13 jest nieaktywnych.

Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Raciborzu oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie prowadzą spotkania, szkolenia i udziela porad. W latach 2018-2019 3 rolników otrzymało płatności rolno-środowiskowe i rolno-środowiskowo-klimatyczne ze środków ARIMR. W okresie 2017-2019 Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach wykonała badania 1002 próbek glebowych pochodzących z 95 gospodarstw zlokalizowanych na terenie gminy Racibórz na łącznej powierzchni 1320.13 ha. W okresie raportowanym prowadzono rekultywację 1,09 ha terenów zdegradowanych.

W zakresie gospodarki odpadami i zapobieganiu powstawania odpadów w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 4 zadania własne i jedno monitorowane. Wszystkie zadania własne zostały zrealizowane, zadanie monitorowane polegające na rozbudowie kwatery składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Raciborzu także zostało zakończone.

Wśród zaplanowanych zapisami Programu celów do wykonania znalazło się osiągnięcie wskaźników zapisanych w rozporządzeniach, minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych. Cele te w okresie analizy były realizowane - a działania mające w założeniu dalszą realizację celów w kolejnych latach będą kontynuowane.

Gospodarka odpadami prowadzona jest prawidłowo. W ramach tworzenia warunków do selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych Miasto kupiło i przekazało mieszkańcom 425 szt. pojemników na odpady biodegradowalne.

W okresie raportu złożony został wniosek o dofinansowanie projektu Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.

Mieszkańcy od wielu lat otrzymują dofinansowanie do usuwania wyrobów azbestowych zgodnie z zasadami opisanymi w regulaminie udzielania dotacji z budżetu Miasta Racibórz na realizację inwestycji związanych z usuwaniem elementów zawierających azbest z obiektów budowlanych zlokalizowanych na terenie Raciborza, w okresie raportu usunięto 44,17 Mg wyrobów zawierających azbest.

W 2018 roku zakończono zadanie realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020, projektu pn. „Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz”. Rozbudowa polegała na zwiększeniu przepustowości instalacji kompostowni odpadów zielonych z 3700 Mg/rok do 4000 Mg/rok.

Miasto Racibórz w ramach realizacji projektu pn. „Rozwój zakładu odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w mieście Racibórz” przeprowadziło kampanię informacyjno – edukacyjną.

Dzikię wysypiska zgłaszane i lokalizowane były na bieżąco podlegały likwidacji z miejsc pozostających we własności Miasta Racibórz, a w przypadku terenów innej własności właściciel terenu obowiązany był do uporządkowania terenu. W okresie raportu z terenów publicznych usunięto 25,69 Mg dzikich odpadów. Gospodarowanie odpadami komunalnymi w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów było prawidłowo prowadzone. Poziomy odzysku określone na 2018 rok zostały osiągnięte.

Zbiórki odpadów niebezpiecznych w 2019 roku zwiększyły się w porównaniu do 2018 roku.

Podmioty gospodarcze prowadziły sprawozdawczość, starając się stosować technologie minimalizujące ilości odpadów. WIOŚ przeprowadził kontrole w 7 przedsiębiorstwach wykrywając nieprawidłowości w przestrzeganiu przepisów prawnych w zakresie gospodarowania odpadami, wydano zarządzenia pokontrolne. Większość przedsiębiorców realizuje zalecenia pokontrolne co przyczynia się do poprawy funkcjonowania i zmniejszania naruszeń obowiązujących przepisów w zakresie gospodarowania odpadami przemysłowymi w przedsiębiorstwach.

W zakresie ochrony przyrody w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano dwa zadania własne oraz 6 celów krótkoterminowych. Cztery cele poprzez różnorodne zadania i działania były realizowane. Były to między innymi działania promocyjne Arboretum, informacyjne, poznawcze a także polegające na wymianie doświadczeń i wiedzy o ochronie przyrody. Działania te dla wzbogacania wiedzy i zamiłowania do przyrody w dzieciach, młodzieży i mieszkańcach będą w kolejnych latach kontynuowane.

Nie realizowano zadania pn.: Zagospodarowanie bulwarów nadodrzańskich. W czasie analizy złożono wniosek o środki w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Wybudowano 2 ścieżki rowerowe w okolicach wałów oraz prowadzono prace utrzymaniowe ścieżek.

W ramach ochrony przyrody Miasto Racibórz zrealizowało projekt „Ścieżka zdrowia Obora”. Projekt miał na celu odnowienie ścieżki zdrowia znajdującej się na terenie Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu przy ulicy Markowickiej 17 oraz prowadziło także prace związane z utrzymaniem zieleni w pasach drogowych.

W grudniu 2017 roku Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu – Miasto Racibórz przystąpiło do realizacji projektu pt. „Szlakiem wież i platform widokowych Euroregionu Silesia – etap 1”.

W ramach ww projektu powstały dwie wieże i trzy platformy widokowe na terenie gmin uczestniczących w projekcie. W ramach projektu wytyczony został szlak turystyczny łączący pięć nowo powstałych wież lub platform widokowych. Przebiega on od miejscowości Sosnová w Czechach, przez Opawę, Krawarz, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Lubomię do miejscowości Połomia w gminie Mszana. Prezentuje nie tylko najpiękniejsze widokowo zakątki Śląska, ale również miejscowe atrakcje turystyczne po obu stronach granicy polsko-czeskiej.

W maju 2017 roku Arboretum Bramy Morawskiej w Raciborzu – Miasto Racibórz wspólnie z Arboretum Nowy Dwór – Śląskie Muzeum Ziemi w Opawie przystąpiło do realizacji projektu pt. „Poznajemy piękno arboretów”. Projekt był realizowany od 01.05.2017 do 31.05.2018 roku. Głównym celem projektu jest zwiększenie transgranicznego ruchu turystycznego w arboretach i promocja obu ogrodów botanicznych, szczególnie wśród turystów z Polski i Czech.

Zadania w zakresie ochrony przyrody realizowane były także poprzez kontrolę stanu zasiedlenia i oczyszczenie budek łęgowych zlokalizowanych na terenie Miasta, zakup sadzonek drzewek na akcję „800 drzew na 800 – lecie Raciborza”, oraz nasadzenia i prace pielęgnacyjne drzew przy ul. Gdańskiej i ul. Górnośląskiej.

Powiat Raciborski kontynuował sprawowanie nadzoru nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Zadanie to powierzono do realizacji w drodze porozumienia Nadleśnictwu Rudy Raciborskie.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie na terenach leśnych administrowanych przez to nadleśnictwo nie zalesiało żadnych gruntów. Nie były również prowadzone żadne prace gospodarcze, ponieważ 91% powierzchni leśnej stanowi rezerwat. Nadleśnictwo Rudy Raciborskie prowadzi również edukację w zakresie gospodarki leśnej.

Edukacja prowadzona jest na terenie całego nadleśnictwa bez podziału na gminy. Rocznie w działaniach edukacyjnych bierze udział około 2 tysiące osób odwiedzających nadleśnictwo oraz około 3 tys. dzieci, młodzieży i dorosłych biorącej udział w piknikach i imprezach edukacyjnych.

W zakresie adaptacji do zmian klimatu w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano jedno zadanie własne zakończone w sierpniu 2018 roku (ISO) oraz 10 celów krótkoterminowych, z których wszystkie w okresie realizacji Programu były realizowane.

W ramach swojej działalności Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska prowadził corocznie kontrole przedsiębiorstw firm i działalności gospodarczych prowadzących działalność mogącą mieć wpływ na parametry środowiskowe. W ostatnich latach przeprowadzono 21 kontroli przedsiębiorców.

W trakcie kontroli niemalże w każdym przypadku wykryto nieprawidłowości szczególnie w zakresie powietrza, w zakresie odpadów lub w zakresie gospodarki ściekowej albo w zakresie braku lub nieprawidłowej dokumentacji.¹⁴

Straże Pożarne były corocznie wyposażane w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia ludzkiego. Mieszkańcy Miasta na bieżąco informowani są o możliwych i potencjalnych zagrożeniach. W okresie analizy dokonano przeglądu i konserwacji systemu ostrzegania i alarmowania.

Miasto corocznie prowadzi prace związane z utrzymaniem odwodnienia dróg gminnych i urządzeń melioracji szczegółowej. W 2018 i 2019 roku prowadzono prace dotyczące zadania pn.: „Budowa zbiornika retencyjnego oraz zwiększenie średnic przepustów na rowie D-11 i na fragmencie kanalizacji deszczowej w ciągu ul. Górnej i Dolnej w Raciborzu”. Roboty wykonywane są zgodnie z harmonogramem i ustaleniami. Miasto Racibórz ubiega się o dofinansowanie zadania ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

W zakresie edukacji ekologicznej w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano dwa zadania własne oraz 6 celów środowiskowych, z czego 5 zostało zrealizowanych.

Edukacja ekologiczna prowadzona była w różnych dziedzinach środowiskowych - szczególnie w zakresie ochrony powietrza i gospodarki odpadami.

Prowadzono działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi.

Powiat Raciborski wraz z Miastem Racibórz współorganizował akcje „Sprzątnię Świata w 2018 i 2019 roku.

Na terenie Raciborza Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w okresie 2018-2019 nie prowadziło prac związanych z budową ani odbudową urządzeń przeciwpowodziowych na podległych ciekach. Prace takie miały miejsce jedynie w związku z budową zbiornika Racibórz Dolny.

Udział pracowników PGWWP w sytuacji zagrożenia sprowadza się do pracy w Zespole stałego Dyżuru, monitorowania zagrożeń, koordynacji działań w przeciwdziałaniu zagrożeniom oraz współdziałaniu z organami samorządu terytorialnego.

Zgodnie z informacjami PGWWP planowane są prace konserwacyjne i utrzymaniowe wałów oraz cieków w zakresie niezbędnym i zgodnym z Planem Utrzymania Wód.

W grudniu 2018 roku opublikowano „Raport z przeglądu i aktualizacji Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego”. Niniejszy dokument stanowi podsumowanie prac związanych z przeglądem i aktualizacją wstępnej oceny ryzyka powodziowego przeprowadzonych w 2018 roku w ramach projektu „Przegląd i aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego”.

Opracowanie jest dokumentem planowania w gospodarowaniu wodami wg art. 315 ustawy z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo Wodne (Dz. U. z 2020 poz. 310 z późn. zm.) związanych z zarządzenia ryzykiem powodziowym. Jego celem jest oszacowanie ryzyka powodziowego na obszarach dorzeczy i identyfikacja miejsc, gdzie ryzyko

¹⁴ dane udostępnione przez WIOŚ Katowice pismem nr IN.V.7016.4.2020.MS z dnia 25 marca 2020 roku

jest znaczące. Pozyskane dane w kolejnych etapach posłużą do opracowania aktualizacji map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego (plan II półrocze 2020 r) oraz ostatecznie, aktualizacji planów zarządzania ryzykiem powodziowym do grudnia 2021 roku.

W miejscowym PZP dla jednostki strukturalnej Płonia w Raciborzu z 2019 roku wyznaczono tereny narażone na występowanie powodzi z prawdopodobieństwem 0,2%

W zakresie monitoringu środowiska w Programie ochrony środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019 zaplanowano 4 cele krótkoterminowe do realizacji w ciągu całej perspektywy Programu ochrony środowiska. Wszystkie zaplanowane cele były realizowane i w kolejnych latach będą realizowane w dalszym ciągu.

Na terenie miasta Racibórz nadzór zapobiegawczy nad higieną komunalną, zagrożeniami epidemiologicznymi, żywnością oraz higieną pracy prowadziła Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Raciborzu. W okresie 2018-2019 zamieszczano w razie potrzeby na stronie internetowej ostrzeżenia o wykrytych nieprawidłowościach w produktach spożywczych lub codziennego użytku zagrażających zdrowiu.

Promocja zdrowia opierała się szczególnie na działaniach mających na celu przeciwdziałanie narkomanii i alkoholizmowi. Programy profilaktyczne realizowane były poprzez zorganizowanie: warsztatów, szkoleń i innych form zajęć profilaktycznych.

Mieszkańcy miasta w okresie 2018-2019 mieli bieżący i stały dostęp do informacji o stanie i jakości powietrza, w tym:

- poziomu stężeń pyłu zawieszonego w powietrzu w 14 punktach miasta pochodzące z czujników Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej,
- jakości powietrza przekazywanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach (można również znaleźć również na stronach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach).

Podsumowanie

Zdecydowana większość zadań zaplanowanych na lata 2016-2019 została zakończona, nie zrealizowano 6 zadań (5 w zakresie termomodernizacji i 1 w ochronie przyrody) na które miasto ubiega się o środki finansowe.

Miasto konsekwentnie realizowało w okresie 2016-2019 cele zaplanowane postanowieniami Programu ochrony środowiska. Spośród zaplanowanych 73 celów środowiskowych zrealizowano 8 celów, 55 celów realizowano i w dalszej perspektywie działania przyczyniające się do ich osiągnięcia będą kontynuowane.

W zapisach Programu ochrony środowiska znalazło się 10 celów, które nie zostały zrealizowane. Część z nich to cele, na które Miasto Racibórz nie ma wpływu przykładem są zalesienia. Jednostką odpowiedzialną za to działanie są Nadleśnictwa. Kolejnym celem, który nie został zrealizowany jest monitoring gleb użytkowanych rolniczo w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring był prowadzony, ale nie obejmował miasta Racibórz. Innym celem jest kontrolowanie przedsiębiorstw w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, WIOŚ nie przeprowadzał kontroli w tym zakresie.

Wśród celów, których nie zrealizowano znalazły się takie, których nie było potrzeby realizacji - przykładem jest ujmowanie strategicznych złóż surowców w miejscowych planach, na terenie miasta w ostatnich latach nie wykryto strategicznych złóż, które trzeba było ujmować w miejscowych planach.

Reasumując, wszystkie zadania i cele, których realizacja w jakikolwiek sposób mogłaby się przyczynić do poprawy stanu środowiska, zmniejszenia presji miasta na środowisko, zwiększenia świadomości ekologicznej i komfortu życia mieszkańców, a także poprawy walorów krajobrazowych i zwiększenia zainteresowania zdrowym trybem życia i kulturą fizyczną zostały zrealizowane.

Biorąc pod uwagę fakt, iż okres obowiązywania perspektywy krótkoterminowej „Programu...” skończył się na 2019 roku, w 2020 roku, zostanie opracowany nowy „Program ochrony środowiska dla gminy Racibórz na lata 2020-2023 wraz z perspektywą do 2027 roku”, który będzie kontynuował dążenia do poprawy i utrzymania dobrej jakości środowiska na obszarze miasta.

Uzasadnienie

Realizując obowiązek wynikający z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2020r. poz. 1219) Rada Miasta Racibórz uchwałą nr XXI/282/2016 z dnia 28 września 2016r. przyjęła "Program Ochrony Środowiska dla Gminy Racibórz na lata 2016-2019". Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej ustawy co 2 lata organ wykonawczy gminy sporządza raport z wykonania programu, który przedstawia radzie gminy. Załącznik do niniejszej uchwały stanowi raport z wykonania programu za lata 2018 - 2019.

Raciborska Rada Działalności Pożytku Publicznego **odstąpiła od wyrażenia opinii.**